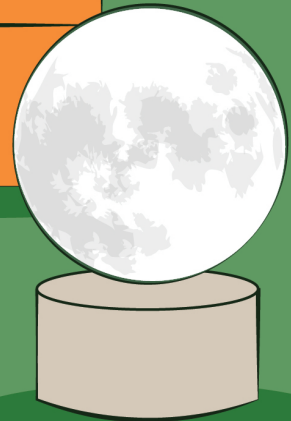
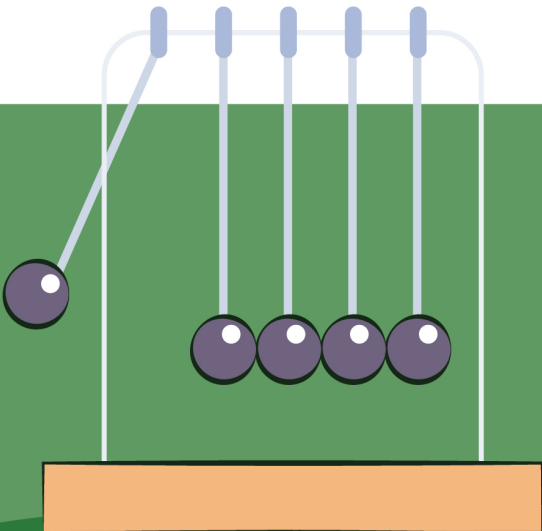
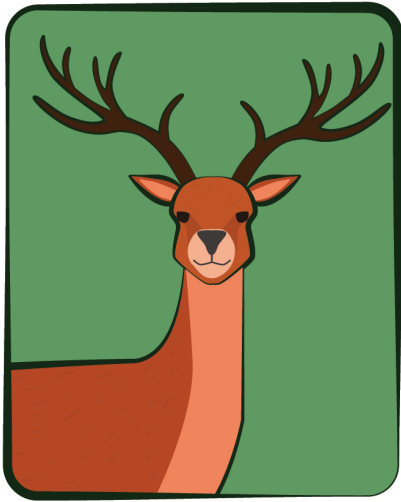

Behxhet Mustafa, Bahri Troja, Avni Hajdari, Shpresa Sojeva Mustafa

NJERIU DHE NATYRA 4

Për klasën e katërt të arsimit fillor
Libri i mësuesit

dukagjini
shtëpia botuese publishing house

Prishtinë, 2022

PËRMBAJTJA

Parathënie	5	
Temat mësimore të shpërndara gjatë muajve (planifikimi vjetor)	7-10	
PERIUDHA I		
Planet dymujore: shtator-tetor	12- 23	
Planet dymujore: nëntor-dhjetor	24-35	
PERIUDHA II		
Planet tremujore: janar-shkurt-mars	36-55	
PERIUDHA III		
Planet tremujore: prill-maj-qershor	56-68	
PLANET PËR NJËSITË MËSIMORE.....	69	
PLANI DYMUJOR: SHTATOR – TETOR.....	70-87	
Materia, vetitë dhe shndërrimet		
Prejardhja dhe përbërja e materialeve		
01 Materialet metalike, materialet minerale		
02 Materialet organike dhe kompozite		
03 Vetitë e materialeve dhe përdorimi i tyre		
04 Lëndët e pastra, të përziera dhe tretësirat		
05 Ndarja e përzierjeve		
06 Tretja e lëndëve të ndryshme në ujë dhe varësia nga temperatura		
07 Përbërësit e ajrit		
08 Mbrojtja e ajrit nga ndotja		
Bota e gjallë		
09 Riprodhimi te qeniet e gjalla		
10 Riprodhimi i bimëve		
11 Riprodhimi te kafshët		
PLANI DYMUJOR: NËNTOR – DHJETOR.....		88-107
Bota e gjallë		
12 Riprodhimi te njeriu		
13 Ndikimi i njeriut në biodiversitet		
14 Mënyrat e ruajtjes së ushqimit		
15 Rëndësia e të ushqyerit shëndetshëm		
16 Si të mbahet ushqimi i pastër dhe si të ushqehemi shëndetshëm?		

17 Lëndët helmuese për organizmin

Jetojmë dhe rritemi

18 Zhvillimi dhe ndryshimet në trupin e njeriut

19 Mirëmbajtja e trupit

Proceset fizike

20 Përkufizimi i masës, vëllimit dhe i dendësisë

21 Vetitë e trupave

PLANI TREMUJOR: JANAR – SHKURT- MARS.....107-133

Proceset fizike:

Bashkëveprimet dhe lëvizjet

20 Lëvizjet e trupave

21 Valët dhe mënyra e krijimit të tyre

22 Shtypja atmosferike dhe pesha e ajrit

23 Ndikimi i temperaturës të qarkullimi i ajrit dhe të moti

24 Vlimi, avullimi dhe lëngëzimi i ujit

25 Ndryshimet (shndërrimet) e kthyeshme dhe të pakthyeshme të lëndës

26 Demonstrim i shembujve nga bashkëveprimet dhe lëvizjet e trupave

27 Burimet e energjisë së pastër dhe burimet që e ndotin mjedisin

Bashkëveprimi elektrik dhe magnetik

28 Elektriciteti dhe magnetizmi

29 Elektriciteti atmosferik dhe mbrotja prej tij

30 Qarku i thjeshtë elektrik

31 Pajisjet e përditshme në shtëpi që punojnë me rrymë, dhe rreziku nga rryma elektrike

32 Veprimi magnetik

33 Elektromagneti i thjeshtë

PLANI TREMUJOR: PRILL - MAJ – QERSHOR.....134-155

Toka, mjedisi dhe gjithësia

Vendi dhe hapësira

-
- 34 Pozita e tokës në sistemin diellor
 - 35 Orientimi në natyrë
 - 36 Paraqitja e Tokës në hartë, glob dhe në plan
 - 37 Ndikimet e Diellit në dukuritë natyrore të planetit Tokë
 - 38 Rëndësia e rrezeve të Diellit në zhvillimin e botës bimore dhe shtazore

Sistemet fizike

- 39 Ndërtimi dhe rëndësia e atmosferës
- 40 Ndërtimi i atmosferës dhe rëndësia e saj për jetën
- 41 Ndërtimi i brendshëm i Tokës
- 42 Sa ka ujë në planetin Tokë?
- 43 Faktorët që e ndikojnë përhapjen e botës bimore dhe shtazore

Bashkëveprimi njeri-natyrë

- 44 Ndotja e mjedisit
- 45 Ruajtja e trashëgimisë natyrore

Testi vlerësues.....155-156

Literatura.....157

PARATHËNIE

Libri “Njeriu dhe natyra” është hartuar në bazë të planprogramit mësimor, sipas Kurrikulës së re të aprovuar nga Ministria e Arsimit dhe Shkencës e Republikës së Kosovës. Ky libër është përgatitur për fushën kurrikulare: Shkencat e natyrës, Programi mësimor: Njeriu dhe natyra.

Njeriu dhe natyra 4 përfshin: librin “Njeriu dhe natyra”, Fletoren e punës, si dhe Librin e mësimdhënësit/es.

Në libër janë dhënë njohuritë elementare të shkencave të natyrës, përkatësisht të disiplinave: Kimi, Biologji, Fizikë dhe Gjeografi, të cilat trajtohen si një tërësi brenda lëndës mësimore *Njeriu dhe natyra*, përkatësisht kapitujve: Materia, vetitë dhe shndërrimet; Bota e gjallë; Proceset fizike; Toka, mjedisi dhe gjithësia. Përmes temave të trajtuar në lëndën *Njeriu dhe natyra*, nxënësit do të aftësohen t’i kuptojnë dhe shpjegojnë proceset që ndodhin në natyrë dhe mjedisin ku jetojmë. Ata do të kenë mundësi ta kuptojnë se si shkenca arrin t’i shpjegojë ato procese që ndodhin rreth tyre dhe t’i analizojnë shkaktarët. Përmbajtja e lëndës (temat bashkë me rezultatet e të nxënit) në librin *Njeriu dhe natyra* për klasën e katërt kontribuon në zhvillimin e kompetencave të parapara në kurrikulën bërthamë.

Në “Fletoren e punës” janë dhënë detyra të ndryshme, përmes së cilave synohet që nxënësit t’i zhvillojnë aftësitë e tyre në të kuptuarit më të mirë të mjedisit në të cilin ata jetojnë, si dhe proceseve të ndryshme natyrore që ndodhin në atë mjedis.

Libri i mësimdhënësit/es do t’u shërbejë mësimdhënësve/eve si mjet ndihmës për ta zbërthyer përmbajtjen e lëndës, e cila është organizuar sipas kapitujve dhe njësive mësimore. Për secilën njësi mësimore janë dhënë rezultatet e të nxënit të lëndës (RNL) të ekuilibruara me rezultatet e të nxënit të fushës (RNF), kriteret e suksesit, fjalët kyçe, burimet, lidhja me lëndët e tjera mësimore dhe/apo çështjet ndërkurrikulare, metodologjia dhe vlerësimi i nxënësve. Gjatë aktiviteteve në klasë, shkollë ose natyrë, mësimdhënësja/si duhet të nxisë nxënësit, të njohin, vrojtojnë, radhisin, masin, shënojnë, mbledhin të dhëna, të provojnë, të mendojnë në mënyrë të pavarur si dhe të japin mendimet e tyre.

Në këtë libër keni modelet për planin vjetor, planet dymujore, ato tremujore, si dhe është dhënë një model i orës së mësimi për secilën njësi mësimore (zhvillim), i cili mund të përdoret për realizimin e orës mësimore. Mirëpo, kjo nuk do të thotë që mësimdhënësit/et nuk mund të përzgjedhin metoda dhe planifikime të tjera për realizimin e njësive mësimore. Ata mund t’i përshtatin metodologjitë, strategjitë dhe teknikat e mësimdhënies, varësisht nga nevojat dhe kërkesat e nxënësve, me qëllim të arritjes së rezultateve të pritura të të nxënit për orë mësimore. Në fund të librit është përpiluar dhe një test vlerësues si model për mësimdhënësit. Ky libër mësimdhënësi është përpiluar

kryesisht duke u bazuar në *Doracakun e praktikave të mira - Mësime model të punuara nga Mësimdhënësit (Matematika (klasat 1-5), Njeriu dhe natyra (klasat 3-5)). (GIZ) GmbH, 2014.*

Suksese në mësimdhënie dhe arritje në rezultate gjatë të nxënit ju dëshirojnë,
Autorët.

PLANI VJETOR

PLANI VJETOR

Fusha kurrikulare: Shkencat e natyrës	Lënda: Njeriu dhe natyra	Shkalla e kurrikulës: Shkalla 2	Klasa: 4
---	------------------------------------	---	--------------------

Mësimdhënësi:

Periudha (I)

Shtator – Tetor

Koncepti:

Materia, vetitë dhe shndërrimet:

Prejardhja dhe përbërja e materialeve

- Materialet metalike, materialet minerale
- Materialet organike dhe kompozite
- Vetitë e materialeve dhe përdorimi i tyre
- Lëndët e pastra, të përziera dhe tretësirat
- Ndarja e përzierjeve
- Tretja e lëndëve të ndryshme në ujë dhe varshmëria nga temperatura
- Përbërësit e ajrit
- Mbrojtja e ajrit nga ndotja

Bota e gjallë:

Riprodhimi te qeniet e gjalla

- Riprodhimi i bimëve
- Riprodhimi te kafshët

(16 orë mësimore)

Nëntor – Dhjetor

Koncepti:

Bota e gjallë:

- Riprodhimi te njeriu
- Ndikimi i njeriut në biodiversitet
- Mënyrat e ruajtjes së ushqimit
- Rëndësia e të ushqyerit shëndetshëm
- Si të mbahet ushqimi i pastër dhe si të ushqehemi shëndetshëm
- Lëndët helmuese për organizmin

Jetojmë dhe rritemi

- Zhvillimi dhe ndryshimet e trupit të njeriut – faza e pubertetit
- Mirëmbajtja e trupit

Koncepti:

Proceset fizike:

- **Bashkëveprimet dhe lëvizjet**
- Përkufizimi i masës, vëllimit dhe dendësisë
- Vetitë e trupave

(16 orë mësimore)

Periudha (II)

Janar – Shkurt – Mars

Koncepti:

Proceset fizike:

- **Bashkëveprimet dhe lëvizjet**
- Lëvizjet e trupave
- Valët dhe mënyra e krijimit të tyre
- Shtypja atmosferike dhe pesha e ajrit
- Ndikimi i temperaturës të qarkullimit të ajrit dhe të motit
- Vlimi, avullimi dhe lëngëzimi i ujit
- Ndryshimet (shndërrimet) e kthyeshme dhe të pakthyeshme të lëndës
- Demonstrim i shembujve nga bashkëveprimet dhe lëvizjet e trupave
- Burimet e energjisë së pastër dhe burimet që e ndotin mjedisin
- **Bashkëveprimi elektrik dhe magnetik**
- Elektriciteti dhe magnetizmi
- Elektriciteti atmosferik dhe mbrotja prej tij
- Qarku i thjeshtë elektrik
- Pajisjet e përditshme në shtëpi që punojnë me rrymë, dhe rreziku nga rrymat elektrike
- Veprimi magnetik
- Elektromagnetit i thjeshtë

(22 orë mësimore)

Periudha (III)

Prill - Maj – Qershor

Koncepti:

Toka, mjedisi dhe gjithësia:

Vendi dhe hapësira

- Pozita e Tokës në Sistemin Diellor
- Orienti i në natyrë
- Paraqitja e tokës në hartë, glob dhe plan
- Ndikimet e diellit në dukuritë natyrore të planetit Tokë
- Rëndësia e rrezeve të diellit në bimë dhe kafshë

Sistemet fizike

- Ndërtimi dhe rëndësia e atmosferës
- Ndërtimi i brendshëm i tokës
- Sa ka ujë në planetin Tokë?
- Faktorët që ndikojnë në përhapjen e botës bimore dhe shtazore

Bashkëveprimi njeri-natyrë

- Ndotja e mjedisit
- Ruajtja e trashëgimisë natyrore

(20 orë mësimore)

Kontributi në rezultatet e të nxënit për kompetencat kryesore të shkallës:

- Kompetenca “Komunikimi dhe të shprehurit – Komunikues efektiv”
- Kompetenca e të menduarit - Mendimtar kreativ dhe kritik
- Kompetenca e të mësuarit për të nxënë - Nxënës i suksesshëm
- Kompetenca për jetë, punë dhe mjedis - Kontribues produktiv
- Kompetenca personale - Individ i shëndoshë
- Kompetenca qytetare - Qytetar i përgjegjshëm

PLANET DYMUJORE DHE TREMUJORE

PLANI DYMUJOR: SHTATOR – TETOR

Fusha kurrikulare: Shkencat e natyrës	Lënda: Njeriu dhe natyra	Shkalla e kurrikulës: Shkalla 2	Klasa: 4
Nr. 1			
Koncepti: Materia, vetitë dhe shndërrimet			
Temat mësimore			
Materialet, prejardhja, përbërja dhe vetitë e tyre			
Rezultatet e të nxënit për tema mësimore			
- Sqaron çfarë janë materialet dhe çfarë prejardhjesh kanë ato. - Tregon shembuj të metaleve e mineraleve dhe vetitë e tyre. - Dallon mineralin nga shkëmbi.			
Njësitë mësimore			
Materialet metalike, materialet minerale			
Koha mësimore (orë mësimore)			
- 2			
Metodologjia e mësimdhënies			
- Diskutimi dhe të nxënit në bashkëpunim (në grupe të vogla, grupe më të mëdha dhe me të gjithë nxënësit). - Mësimdhënie përmes vrojtimit, demonstrimit dhe eksperimentit.			
Metodologjia e vlerësimit			
- Vlerësimi me gojë dhe me shkrim i punës individuale dhe grupore, i diskutimeve, dhe i debateve.			
Ndërlidhja me lëndë të tjera mësimore dhe me çështjet ndërkurrikulare			
- Gjuhët dhe komunikimi; Shoqëria dhe mjedisi; Jeta dhe puna.			
Burimet			
- Libri, fletorja e punës, objekte të ndërtuara prej materialeve të ndryshme, etj.			
Kontributi në rezultatet e të nxënit për kompetencat kryesore të shkallës			
- Kompetenca e të mësuarit për të nxënë - Nxënës i suksesshëm - Kompetenca për jetë, punë dhe mjedis - Kontribues produktiv			

Mësimdhënësi/ja i lëndës mësimore:

Nr. 2

Koncepti:
Materia, vetitë dhe shndërrimet

Temat mësimore

Materialet, prejardhja, përbërja dhe vetitë e tyre

Rezultatet e të nxënit për tema mësimore

- Sqaron çfarë janë materialet organike dhe kompozite si dhe çfarë prejardhjesh kanë ato.
- Tregon shembuj të materialeve organike dhe kompozite dhe vetitë e tyre.

Njësitë mësimore

Materialet organike dhe kompozite

Koha mësimore (orë mësimore)

- 2

Metodologjia e mësimdhënies

- Diskutimi dhe të nxënit në bashkëpunim (në grupe të vogla, grupe më të mëdha dhe me të gjithë nxënësit).
- Mësimdhënie përmes vrojtimit, demonstrimit, krahasimit dhe eksperimentit.

Metodologjia e vlerësimit

- Vlerësimi me gojë dhe me shkrim i punës individuale dhe grupore, i diskutimeve, dhe i debateve.

Ndërlidhja me lëndë të tjera mësimore dhe me çështjet ndërkurrikulare

- Gjuhët dhe komunikimi; Shoqëria dhe mjedisi; Jeta dhe puna.

Burimet

- Libri, fletorja e punës, objekte të ndërtuara prej materialeve të ndryshme, etj.

Kontributi në rezultatet e të nxënit për kompetencat kryesore të shkallës

- Kompetenca e të mësuarit për të nxënë - Nxënës i suksesshëm
- Kompetenca për jetë, punë dhe mjedis - Kontribues produktiv

Mësimdhënësi/ja i lëndës mësimore:

Nr. 3

Koncepti:
Materia, vetitë dhe shndërrimet

Temat mësimore:

Materialet, prejardhja, përbërja dhe vetitë e tyre

Rezultatet e të nxënit për tema mësimore:

- Dallon vetitë e materialeve dhe përdorimin e tyre;
- Sqaron rëndësinë e dendësisë dhe fortësisë së materialeve;
- Shpjegon përcjellshmërinë termike dhe elektrike të materialeve.

Njësitë mësimore:

Vetitë dhe përdorimi i materialeve

Koha mësimore (orë mësimore):

- 2

Metodologjia e mësimdhënies:

- Diskutimi dhe të nxënit në bashkëpunim (në grupe të vogla, grupe më të mëdha dhe me të gjithë nxënësit);
- Mësimdhënie përmes vrojtimit, demonstrimit, krahasimit dhe eksperimentit.

Metodologjia e vlerësimit:

- Vlerësimi me gojë dhe me shkrim i punës individuale dhe grupore, i diskutimeve dhe i debateve.

Ndërlidhja me lëndë të tjera mësimore dhe me çështjet ndërkurrikulare:

- Gjuhët dhe komunikimi; Shoqëria dhe mjedisi; Jeta dhe puna.

Burimet:

- Libri, fletorja e punës, objekte të ndërtuara prej materialeve të ndryshme etj.

Kontributi në rezultatet e të nxënit për kompetencat kryesore të shkallës:

- Kompetenca Komunikimi dhe të shprehurit – Komunikues efektiv.
- Kompetenca për jetë, punë dhe mjedis - Kontribues produktiv

Mësimdhënësi/ja i lëndës mësimore:

Nr. 4

Koncepti:
Materia, vetitë dhe shndërrimet

Temat mësimore:

Lëndët e pastra, lëndët e përziera dhe tretësirat

Rezultatet e të nxënit për tema mësimore:

- Sqaron ç'janë lëndët e pastra dhe ato të përziera;
- Tregon cilat përzierje të lëndëve quhen tretje;
- Dallon përzierjet heterogjene dhe homogjene.

Njësitë mësimore:

Lëndët e pastra, të përziera dhe tretësirat

Koha mësimore (orë mësimore):

- 2

Metodologjia e mësimdhënies:

- Diskutimi dhe të nxënit në bashkëpunim (në grupe të vogla, grupe më të mëdha dhe me të gjithë nxënësit);
- Mësimdhënie përmes vrojtimit, demonstrimit dhe eksperimentit.

Metodologjia e vlerësimit:

- Vlerësimi me gojë dhe me shkrim i punës individuale dhe grupore, i diskutimeve dhe i debateve.

Ndërlidhja me lëndë të tjera mësimore dhe me çështjet ndërkurrikulare:

- Gjuhët dhe komunikimi; Shoqëria dhe mjedisi; Jeta dhe puna.

Burimet:

- Libri, fletorja e punës, kripa e kuzhinës, rëra, uji i detit, shkëmbinjtë etj.

Kontributi në rezultatet e të nxënit për kompetencat kryesore të shkallës:

- Kontributi në rezultatet e të nxënit për kompetencat kryesore të shkallës:
- Kompetenca “Komunikimi dhe të shprehurit – Komunikues efektiv”.

Mësimdhënësi/ja i lëndës mësimore:

Nr. 5

Koncepti:

Materia, vetitë dhe shndërrimet

Temat mësimore:

Lëndët e pastra, lëndët e përziera dhe tretësirat

Rezultatet e të nxënit për tema mësimore:

- Përmend metoda të ndryshme të ndarjes së përzierjeve;
- Përshkruan disa nga metodat e ndarjes së përzierjeve.

Njësitë mësimore:

Ndarja e përzierjeve

Koha mësimore (orë mësimore):

- 2

Metodologjia e mësimdhënies:

- Mësimdhënie përmes vrojtimit, demonstrimit dhe eksperimentit.

Metodologjia e vlerësimit:

- Vlerësim me gojë dhe me shkrim i punës individuale dhe grupore, i diskutimeve dhe i debateve.

Ndërlidhja me lëndë të tjera mësimore dhe me çështjet ndërkurrikulare:

- Shoqëria dhe mjedisi; Jeta dhe puna.

Burimet:

- Libri, fletorja e punës, uji, kripa, rëra, filtri, magneti, copa të vogla hekuri, interneti etj.

Kontributi në rezultatet e të nxënit për kompetencat kryesore të shkallës:

- Kompetenca e të menduarit - Mendimtar kreativ dhe kritik;
- Kompetenca e të mësuarit për të nxënë - Nxënës i suksesshëm.

Mësimdhënësi/ja i lëndës mësimore:

Nr. 6

Koncepti:

Materia, vetitë dhe shndërrimet

Temat mësimore:

Lëndët e pastra, lëndët e përziera dhe tretësirat

Rezultatet e të nxënit për tema mësimore:

- Tregon me shembuj varshmërinë e tretjes së një lënde nga temperatura;
- Përshkruan gjendjet agregate të trupave në varshmëri nga temperatura;
- Sqaron pikën e ngrirjes, shkrirjes dhe vlimit të ujit.

Njësitë mësimore:

Tretja e lëndëve të ndryshme në ujë dhe varshmëria nga temperatura

Koha mësimore (orë mësimore):

- 2

Metodologjia e mësimdhënies:

- Mësimdhënie përmes vërtetimit, demonstrimit dhe eksperimentit.

Metodologjia e vlerësimit:

- Vlerësim me gojë dhe me shkrim i punës individuale dhe grupore, i diskutimeve dhe i punës praktike.

Ndërlidhja me lëndë të tjera mësimore dhe me çështjet ndërkurrikulare:

- Gjuhë dhe komunikim; Shoqëria dhe mjedisi; Jeta dhe puna.

Burimet:

- Libri i nxënësit, fletorja e punës, internet etj.

Kontributi në rezultatet e të nxënit për kompetencat kryesore të shkallës:

- Kompetenca për jetë, punë dhe mjedis - Kontribues produktiv;
- Kompetenca personale – Individ i shëndoshë.

Mësimdhënësi/ja i lëndës mësimore:

Nr. 7

Koncepti:

Materia, vetitë dhe shndërrimet

Temat mësimore:

Ajri dhe përbërësit e tij

Rezultatet e të nxënit për tema mësimore:

- Sqaron ç'është ajri dhe tregon përbërjen e tij;
- Shpjegon pse përbërja e ajrit nuk është e njëjtë në të gjitha vendet;
- Tregon pse marrim frymë dhe më cilat organe e kryejmë frymëmarrjen.

Njësitë mësimore:

Përbërësit e ajrit

Koha mësimore (orë mësimore):

- 2

Metodologjia e mësimdhënies:

- Diskutimi dhe të nxënit në bashkëpunim (në grupe të vogla, grupe më të mëdha dhe me të gjithë nxënësit);
- Mësimdhënie përmes vrojtimit, demonstrimit dhe eksperimentit.

Metodologjia e vlerësimit:

- Vlerësim me gojë dhe me shkrim i punës individuale dhe grupore, i diskutimeve dhe i punës praktike.

Ndërlidhja me lëndë të tjera mësimore dhe me çështjet ndërkurrikulare:

- Gjuhë dhe komunikim; Matematikë, Shoqëria dhe mjedisi; Jeta dhe puna.

Burimet:

- Libri i nxënësit, fletorja e punës, gota, qirinjtë, shkrepësja, interneti etj.

Kontributi në rezultatet e të nxënit për kompetencat kryesore të shkallës:
- Kompetenca e të menduarit –Mendimtar kreativ dhe kritik: - Kompetenca për jetë punë dhe mjedis - Kontribues produktiv.

Mësimdhënësi/ja i lëndës mësimore:

Nr. 8
Koncepti:
Materia, vetitë dhe shndërrimet
Temat mësimore:
Ajri dhe përbërësit e tij
Rezultatet e të nxënit për tema mësimore:
- Identifikon shkaktarët e ndotjes së ajrit; - Tregon efektin e dëmshëm të ajrit të ndotur për organizmin dhe përmend sëmundjet e mundshme që vijnë nga ai; - Përshkruan dëmtimet që ajri i ndotur iu bën pemëve, tokës, lumenjve, ndërtesave, monumenteve etj. - Përshkruan mënyrat me ndihmën e të cilave mund të zvogëlojmë ndotjen e ajrit.
Njësitë mësimore;
Mbrojtja e ajrit nga ndotja
Koha mësimore (orë mësimore):
- 2
Metodologjia e mësimdhënies:
- Mësimdhënie përmes vërtetimit, diskutimit dhe të nxënit në bashkëpunim (në grupe të vogla, grupe më të mëdha dhe me të gjithë nxënësit).
Metodologjia e vlerësimit:

- Vlerësim me gojë dhe me shkrim të punës individuale dhe grupore, i diskutimeve dhe i debateve.

Ndërlidhja me lëndë të tjera mësimore dhe me çështjet ndërkurrikulare:

Gjuhë dhe komunikim; Matematikë, Shoqëria dhe mjedisi; Jeta dhe puna.

Burimet:

- Libri, fletorja e punës, interneti etj.

Kontributi në rezultatet e të nxënit për kompetencat kryesore të shkallës:

- Kompetenca për jetë, punë dhe mjedis - Kontribues produktiv;
- Kompetenca personale – Individ i shëndoshë.

Mësimdhënësi/ja i lëndës mësimore:

Fusha kurrikulare:	Lënda:	Shkalla e kurrikulës:	Klasa:
Shkencat e natyrës	Njeriu dhe natyra	Shkalla 2	4

Nr. 9

Koncepti:
Bota e gjallë

Temat mësimore:

Riprodhimi te qeniet e gjalla

Rezultatet e të nxënit për tema mësimore:

- Identifikon karakteristikat e qenieve të gjalla;
- Tregon mënyrat e riprodhimit te bimët;

- Shpjegon rëndësinë e riprodhimit.

Njësitë mësimore:

Riprodhimi i bimëve

Koha mësimore (orë mësimore):

- 2

Metodologjia e mësimdhënies:

- Mësimdhënie përmes vrojtimit, demonstrimit dhe eksperimentit si dhe diskutimit dhe të nxënësve në bashkëpunim (në grupe të vogla, grupe më të mëdha dhe me të gjithë nxënësit).

Metodologjia e vlerësimit:

- Vlerësim me gojë dhe me shkrim i punës individuale dhe grupore, i diskutimeve dhe i debateve.

Ndërlidhja me lëndë të tjera mësimore dhe me çështjet ndërkurrikulare:

Gjuhë dhe komunikim; Shoqëria dhe mjedisi; Jeta dhe puna.

Burimet:

- Libri, fletorja e punës, saksitë, dheu, interneti etj.

Kontributi në rezultatet e të nxënësve për kompetencat kryesore të shkollës:

- Kompetenca për jetë, punë dhe mjedis - Kontribues produktiv;
- Kompetenca qytetare - Qytetar i përgjegjshëm.

Mësimdhënësi/ja i lëndës mësimore:

Fusha kurrikulare: Shkencat e natyrës	Lënda: Njeriu dhe natyra	Shkalla e kurrikulës: Shkalla 2	Klasa: 4
---	------------------------------------	---	--------------------

Nr. 10
Koncepti: Bota e gjallë
Temat mësimore:
Riprodhimi te qeniet e gjalla
Rezultatet e të nxënit për tema mësimore:
- Identifikon karakteristikat e qenieve të gjalla; - Tregon mënyrat e riprodhimit te kafshët; - Shpjegon rëndësinë e riprodhimit.
Njësitë mësimore:
Riprodhimi te kafshët
Koha mësimore (orë mësimore):
- 2
Metodologjia e mësimdhënies:
- Mësimdhënie përmes vrojtimit, demonstrimit dhe eksperimentit si dhe diskutimit dhe të nxënit në bashkëpunim (në grupe të vogla, grupe më të mëdha dhe me të gjithë nxënësit).
Metodologjia e vlerësimit:
- Vlerësim me gojë dhe me shkrim i punës individuale dhe grupore, i diskutimeve dhe i debateve.

Ndërlidhja me lëndë të tjera mësimore dhe me çështjet ndërkurrikulare:

Gjuhë dhe komunikim; Shoqëria dhe mjedisi; Jeta dhe puna.

Burimet:

- Libri, fletorja e punës, saksitë, dheu, interneti etj.

Kontributi në rezultatet e të nxënit për kompetencat kryesore të shkallës:

- Kompetenca për jetë, punë dhe mjedis - Kontribues produktiv;- Kompetenca qytetare - Qytetar i përgjegjshëm.

Mësimdhënësi/ja i lëndës mësimore:

PLANI DYMUJOR: Nëntor- Dhjetor

Nr. 1
Koncepti: Bota e gjallë
Temat mësimore:
Riprodhimi te qeniet e gjalla
Rezultatet e të nxënit për tema mësimore:
- Tregon mënyrën e zakonshme të riprodhimit te njerëzit; - Sqaron kohëzgjatjen e një shtatzënie.
Njësitë mësimore;
Riprodhimi te njeriu
Koha mësimore (orë mësimore);
- 2
Metodologjia e mësimdhënies;
- Mësimdhënie përmes vërtetimit, diskutimit dhe të nxënit në bashkëpunim (në grupe të vogla, grupe më të mëdha dhe me të gjithë nxënësit).
Metodologjia e vlerësimit:
- Vlerësimi me gojë dhe me shkrim i punës individuale dhe grupore, i diskutimeve dhe i debateve.
Ndërlidhja me lëndë të tjera mësimore dhe me çështjet ndërkurrikulare:
- Gjuhë dhe komunikim; Shoqëria dhe mjedisi; Jeta dhe puna.
Burimet:
- Libri, fletorja e punës, atlas, interneti etj.

Kontributi në rezultatet e të nxënit për kompetencat kryesore të shkallës:
- Kompetenca qytetare - Qytetar i përgjegjshëm. - Kompetenca e të menduarit - Mendimtar kreativ dhe kritik.
Mësimdhënësi/ja i lëndës mësimore:
Nr. 2
Koncepti: Bota e gjallë
Temat mësimore:
Riprodhimi te qeniet e gjalla
Rezultatet e të nxënit për tema mësimore:
- Sqaron çfarë është biodiversiteti; - Shpjegon ndikimin e njeriut në biodiversitet.
Njësitë mësimore;
Ndikimi i njeriut në biodiversitet
Koha mësimore (orë mësimore);
- 2
Metodologjia e mësimdhënies;
- Mësimdhënie përmes vërtetimit, diskutimit dhe të nxënit në bashkëpunim (në grupe të vogla, grupe më të mëdha dhe me të gjithë nxënësit).
Metodologjia e vlerësimit:
- Vlerësimi me gojë dhe me shkrim i punës individuale dhe grupore, i diskutimeve dhe i debateve.
Ndërlidhja me lëndë të tjera mësimore dhe me çështjet ndërkurrikulare:

- Gjuhë dhe komunikim; Shoqëria dhe mjedisi; Jeta dhe puna.
Burimet:
- Libri, fletorja e punës, atlas, interneti etj.
Kontributi në rezultatet e të nxënësve për kompetencat kryesore të shkollës:
- Kompetenca qytetare - Qytetar i përgjegjshëm. - Kompetenca e të menduarit - Mendimtar kreativ dhe kritik.
Mësimdhënësi/ja i lëndës mësimore:
Nr.3
Koncepti: Bota e gjallë
Temat mësimore:
Ruajtja e ushqimit dhe substancat helmuese
Rezultatet e të nxënësve për temë mësimore:
- Identifikon mënyrat e ruajtjes dhe mbrojtjes së ushqimit; - Arsyeton mbajtjen e gjërave ushqimore në një mjedis të pastër; - Tregon disa nga mënyrat e zakonshme të ruajtjes së gjërave ushqimore.
Njësitë mësimore:
Mënyrat e ruajtjes së ushqimit
Koha mësimore (orë mësimore):
- 2
Metodologjia e mësimdhënies:
- Mësimdhënie e drejtpërdrejtë (shpjegim, sqarim dhe shembujt); - Diskutimi dhe të nxënësve në bashkëpunim (në grupe të vogla, grupe më të mëdha dhe me të gjithë nxënësit).
Metodologjia e vlerësimit:

- Vlerësimi me gojë dhe me shkrim i punës individuale dhe grupore, i diskutimeve dhe i debateve.

Ndërlidhja me lëndë të tjera mësimore dhe me çështjet ndërkurrikulare:

- Gjuhë dhe komunikim; Shoqëria dhe mjedisi; Jeta dhe puna.

Burimet

- Libri, fletorja e punës, atlas, interneti etj.

Kontributi në rezultatet e të nxënit për kompetencat kryesore të shkallës:

- Kompetenca qytetare - Qytetar i përgjegjshëm;
- Kompetenca për jetë punë dhe mjedis - Kontribues produktiv.

Mësimdhënësi/ja i lëndës mësimore:

Nr. 4

**Koncepti:
Bota e gjallë**

Temat mësimore:

Ruajtja e ushqimit dhe substancat helmuese

Rezultatet e të nxënit për tema mësimore:

- Tregon këshillën më të duhur për një shëndet të mirë;
- Identifikon ushqimet e shëndetshme;
- Shpjegon përfitimet e një ushqimi të shëndetshëm.

Njësitë mësimore:

Rëndësia e të ushqyerit shëndetshëm

Koha mësimore (orë mësimore):

- 1

Metodologjia e mësimdhënies:

- Mësimdhënie e drejtpërdrejtë (shpjegim, sqarim, dhe shembuj);
- Diskutimi dhe të nxënit në bashkëpunim (në grupe të vogla, grupe më të mëdha dhe me të gjithë nxënësit).

Metodologjia e vlerësimit;

- Vlerësimi me gojë dhe me shkrim i punës individuale dhe grupore, i diskutimeve dhe i debateve.

Ndërlidhja me lëndë të tjera mësimore dhe me çështjet ndërkurrikulare:

- Gjuhë dhe komunikim; Shoqëria dhe mjedisi; Jeta dhe puna.

Burimet:

- Libri, fletorja e punës, atlas, interneti etj.

Kontributi në rezultatet e të nxënit për kompetencat kryesore të shkallës:

- Kompetenca qytetare - Qytetar i përgjegjshëm;
- Kompetenca e të mësuarit për të nxënë - Nxënës i suksesshëm.

Mësimdhënësi/ja i lëndës mësimore:

Nr. 5

Koncepti:
Bota e gjallë

Temat mësimore:

Ruajtja e ushqimit dhe substancat helmuese

Rezultatet e të nxënit për tema mësimore:

- Identifikon veset e këqija që duhen shmangur gjatë përgatitjes së ushqimit;
- Tregon personat që duhen shmangur nga përgatitja e ushqimit;
- Numëron parimet e përgjithshme në parandalimin e ndotjes së ushqimit.

Njësitë mësimore:

Si të mbahet ushqimi i pastër dhe si të ushqehemi shëndetshëm?

Koha mësimore (orë mësimore):

- 1

Metodologjia e mësimdhënies:

- Diskutimi dhe të nxënit në bashkëpunim (në grupe të vogla, grupe më të mëdha dhe me të gjithë nxënësit).

Metodologjia e vlerësimit:

- Vlerësimi me gojë dhe me shkrim i punës individuale dhe grupe, i diskutimeve, i debateve, si dhe vlerësimi i punës praktike/eksperimentale.

Ndërlidhja me lëndë të tjera mësimore dhe me çështjet ndërkurrikulare:

- Gjuhë dhe komunikim; Shoqëria dhe mjedisi; Jeta dhe puna.

Burimet:

- Libri, fletorja e punës, interneti etj.

Kontributi në rezultatet e të nxënit për kompetencat kryesore të shkallës:

- Kompetenca qytetare - Qytetar i përgjegjshëm;

- Kompetenca për jetë, punë dhe mjedise - Kontribues produktiv.

Mësimdhënësi/ja i lëndës mësimore:

Nr. 6

Koncepti:
Bota e gjallë

Temat mësimore:

Ruajtja e ushqimit dhe substancat helmuese

Rezultatet e të nxënit për tema mësimore:

- Përshkruan sëmundjet që mund të shkaktohen nga pirja e duhanit;
- Shpjegon efektin e alkoolit nëse merret në sasi të madhe;
- Tregon pasojat e përdorimit të drogave;
- Shpjegon efektet pozitive dhe negative nga pirja e kafesë.

Njësitë mësimore:

Lëndët helmuese për organizmin

Koha mësimore (orë mësimore):

- 2

Metodologjia e mësimdhënies:

- Diskutimi dhe të nxënit në bashkëpunim (në grupe të vogla, grupe më të mëdha dhe me të gjithë nxënësit).

Metodologjia e vlerësimit:

- Vlerësimi me gojë dhe me shkrim i punës individuale dhe grupore, i diskutimeve dhe i debateve.

Ndërlidhja me lëndë të tjera mësimore dhe me çështjet ndërkurrikulare:

- Gjuhë dhe komunikim; Arti; Shoqëria dhe mjedisi; Jeta dhe puna.

Burimet:

- Libri, fletorja e punës, atlas, interneti etj.

Kontributi në rezultatet e të nxënit për kompetencat kryesore të shkallës:

- Kompetenca qytetare - Qytetar i përgjegjshëm;
- Kompetenca për jetë punë dhe mjedis - Kontribues produktiv.

Mësimdhënësi/ja i lëndës mësimore:

Nr. 7**Koncepti:
Bota e gjallë****Temat mësimore:****Jetojmë dhe rritemi****Rezultatet e të nxënit të lëndës për tema mësimore**

- Tregon çfarë është puberteti dhe përshkruan ndryshimet trupore që ndodhin gjatë pubertetit të djemve dhe vajzave;
- Identifikon ndryshimet në sjellje që vërehen te djemve dhe vajzat në pubertet.

Njësitë mësimore:**Zhvillimi dhe ndryshimet e trupit të njeriut – faza e pubertetit****Koha mësimore (orë mësimore):**

- 2

Metodologjia e mësimdhënies:

- Mësimdhënie e drejtpërdrejtë (shpjegim, sqarim dhe shembuj);
- Diskutimi dhe të nxënit në bashkëpunim (në grupe të vogla, grupe më të mëdha dhe me të gjithë nxënësit).

Metodologjia e vlerësimit:

- Vlerësimi me gojë dhe me shkrim i punës individuale dhe grupore, i diskutimeve dhe i debateve.

Ndërlidhja me lëndë të tjera mësimore dhe me çështjet ndërkurrikulare:

- Gjuhë dhe komunikim; Shoqëria dhe mjedisi; Jeta dhe puna.

Burimet:

- Libri, fletorja e punës, atlas, interneti etj.

Kontributi në rezultatet e të nxënit për kompetencat kryesore të shkallës:

- Kompetenca qytetare - Qytetar i përgjegjshëm;- Kompetenca për jetë, punë dhe mjedis - Kontribues produktiv.

Mësimdhënësi/ja i lëndës mësimore:

Nr. 8

Koncepti: Bota e gjallë

Temat mësimore:

Puberteti dhe përshtatja

Rezultatet e të nxënit të lëndës për tema mësimore

- Tregon papastërtitë që paraqiten në trup në fazën e pubertetit;- Sqaron mënyrat e kujdesjes për pastërtinë e trupit gjatë fazës së pubertetit.

Njësitë mësimore:

Mirëmbjatta e trupit – faza e pubertetit

Koha mësimore (orë mësimore):

- 2

Metodologjia e mësimdhënies:

- Mësimdhënie e drejtpërdrejtë (shpjegim, sqarim dhe shembuj);- Diskutimi dhe të nxënit në bashkëpunim (në grupe të vogla, grupe më të mëdha dhe me të gjithë nxënësit).

Metodologjia e vlerësimit:
- Vlerësimi me gojë dhe me shkrim i punës individuale dhe grupore, i diskutimeve dhe i debateve.
Ndërlidhja me lëndë të tjera mësimore dhe me çështjet ndërkurrikulare:
- Gjuhë dhe komunikim; Shoqëria dhe mjedisi; Jeta dhe puna.
Burimet:
- Libri, fletorja e punës, atlas, interneti etj.
Kontributi në rezultatet e të nxënit për kompetencat kryesore të shkallës:
- Kompetenca qytetare - Qytetar i përgjegjshëm; - Kompetenca për jetë, punë dhe mjedis - Kontribues produktiv.
Mësimdhënësi/ja i lëndës mësimore:

Nr. 9

Koncepti:
Proceset fizike

Temat mësimore:

Bashkëveprimet dhe lëvizjet

Rezultatet e të nxënit të lëndës për tema mësimore:

- Sqaron çfarë janë masa, vëllimi dhe dendësia e një objekti dhe i krahason ato;
- Tregon si përcaktohet masa, vëllimi dhe dendësia e një objekti;
- Identifikon faktorët që përcaktojnë tri gjendjet agregate të ujit.

Njësitë mësimore:

Përkufizimi i masës, vëllimit dhe dendësisë

Koha mësimore (orë mësimore):

- 2

Metodologjia e mësimdhënies

- Mësimdhënie e drejtpërdrejtë (shpjegim, sqarim, punë praktike dhe eksperimentale);
- Diskutimi dhe të nxënit në bashkëpunim (në grupe të vogla, grupe më të mëdha dhe me të gjithë nxënësit).

Metodologjia e vlerësimit:

- Vlerësimi me gojë dhe me shkrim i punës individuale dhe grupore, i diskutimeve, i debateve dhe i punës eksperimentale.

Ndërlidhja me lëndë të tjera mësimore dhe me çështjet ndërkurrikulare:

- Gjuhë dhe komunikim; Shoqëria dhe mjedisi; Jeta dhe puna.

Burimet:

- Libri, fletorja e punës, peshorja, vizorja, pakoja e qumështit, një copë druri dhe një copë hekuri, interneti etj.

Kontributi në rezultatet e të nxënit për kompetencat kryesore të shkallës:

- Kompetenca e të mësuarit për të nxënë - Nxënës i suksesshëm;
- Kompetenca për jetë, punë dhe mjedis - Kontribues produktiv.

Mësimdhënësi/ja i lëndës mësimore:

Fusha kurrikulare: Shkencat e natyrës	Lënda: Njeriu dhe natyra	Shkalla e kurrikulës: Shkalla 2	Klasa: 4
---	------------------------------------	---	--------------------

Nr. 10

Koncepti:
Proceset fizike

Temat mësimore:

Bashkëveprimet dhe lëvizjet

Rezultatet e të nxënit të lëndës për tema mësimore:

- Dallon trupat e ngurt, të lëngët dhe të gaztë;
- Identifikon faktorët që përcaktojnë tri gjendjet agregate të ujit.

Njësitë mësimore:

Vetit e trupave

Koha mësimore (orë mësimore):

- 2

Metodologjia e mësimdhënies

- Mësimdhënie e drejtpërdrejtë (shpjegim, sqarim, punë praktike dhe eksperimentale);
- Diskutimi dhe të nxënit në bashkëpunim (në grupe të vogla, grupe më të mëdha dhe me të gjithë nxënësit).

Metodologjia e vlerësimit:

- Vlerësimi me gojë dhe me shkrim i punës individuale dhe grupore, i diskutimeve, i debateve dhe i punës eksperimentale.

Ndërlidhja me lëndë të tjera mësimore dhe me çështjet ndërkurrikulare:

- Gjuhë dhe komunikim; Shoqëria dhe mjedisi; Jeta dhe puna.

Burimet:

- Libri, fletorja e punës, një copë akulli, një gotë uji, një enë me ujë të vluar, interneti etj.

Kontributi në rezultatet e të nxënit për kompetencat kryesore të shkallës:

- Kompetenca e të mësuarit për të nxënë - Nxënës i suksesshëm;
- Kompetenca për jetë, punë dhe mjedis - Kontribues produktiv.

Mësimdhënësi/ja i lëndës mësimore:

PLANI TREMUJOR: JANAR - SHKURT – MARS

Fusha kurrikulare: Shkencat e natyrës	Lënda: Njeriu dhe natyra	Shkalla e kurrikulës: Shkalla 2	Klasa: 4
---	------------------------------------	---	--------------------

Nr. 1
Koncepti: Proceset fizike
Temat mësimore:
Bashkëveprimet dhe lëvizjet
Rezultatet e të nxënit të lëndës për tema mësimore:
- Identifikon lëvizjet e trupave të ndryshëm; - Krahason llojet e lëvizjeve të trupave.
Njësitë mësimore:
Lëvizjet e trupave
Koha mësimore (orë mësimore):
- 2
Metodologjia e mësimdhënies:
- Mësimdhënie e drejtpërdrejtë (shpjegim, sqarim); - Diskutimi dhe të nxënit në bashkëpunim (në grupe të vogla, grupe më të mëdha dhe me të gjithë nxënësit).
Metodologjia e vlerësimit:
- Vlerësimi me gojë dhe me shkrim i punës individuale dhe grupore, i diskutimeve dhe i debateve.
Ndërlidhja me lëndë të tjera mësimore dhe me çështjet ndërkurrikulare:
- Gjuhë dhe komunikim; Shoqëria dhe mjedisi; Jeta dhe puna.
Burimet:

- Libri bazë, fletorja e punës, atlas, topi, një litar, ora me akrepa, freskuesja e ajrit, interneti etj.

Kontributi në rezultatet e të nxënës për kompetencat kryesore të shkollës:

- Kompetenca e të mësuarit për të nxënë - Nxënës i suksesshëm;
- Kompetenca qytetare - Qytetar i përgjegjshëm.

Mësimdhënësi/ja i lëndës mësimore:

Nr. 2

Koncepti: Proceset fizike

Temat mësimore:

Bashkëveprimet dhe lëvizjet

Rezultatet e të nxënës të lëndës për tema mësimore:

- Tregon si krijohen valët në ujë;
- Sqaron në cilat mjedise apo lëndë udhëton zëri.

Njësitë mësimore:

Valët dhe mënyra e krijimit të tyre

Koha mësimore (orë mësimore):

- 2

Metodologjia e mësimdhënies:

- Mësimdhënie e drejtpërdrejtë (shpjegim, sqarim);
- Diskutimi dhe të nxënës në bashkëpunim (në grupe të vogla, grupe më të mëdha dhe me të gjithë nxënësit).

Metodologjia e vlerësimit:

- Vlerësimi me gojë dhe me shkrim i punës individuale dhe grupore, i diskutimeve dhe i debateve.

Ndërlidhja me lëndë të tjera mësimore dhe me çështjet ndërkurrikulare:

- Gjuhë dhe komunikim; Shoqëria dhe mjedisi; Jeta dhe puna.

Burimet:

- Libri bazë, fletorja e punës, atlas, dy shishe të mbushura me ujë në nivele të ndryshme, interneti etj.

Kontributi në rezultatet e të nxënit për kompetencat kryesore të shkallës:

- Kompetenca e të mësuarit për të nxënë - Nxënës i suksesshëm;
- Kompetenca qytetare - Qytetar i përgjegjshëm.

Mësimdhënësi/ja i lëndës mësimore:

Nr. 3

Koncepti:

Proceset fizike

Temat mësimore:

Bashkëveprimet dhe lëvizjet

Rezultatet e të nxënit për tema mësimore:

- Përshkruan shtypjen atmosferike të ajrit;
- Shpjegon peshën e ajrit me shembuj.

Njësitë mësimore:

Shtypja atmosferike dhe pesha e ajrit

Koha mësimore (orë mësimore):

- 2

Metodologjia e mësimdhënies:

- Mësimdhënie e drejtpërdrejtë (shpjegim, sqarim, ushtrime praktike dhe eksperimente përmes shembujve);

- Mësimdhënie përmes vrojtimit, demonstrimit.

Metodologjia e vlerësimit:

- Vlerësimi me gojë dhe me shkrim i punës individuale dhe grupore, i diskutimeve, si dhe i demonstrimit.

Ndërlidhja me lëndë të tjera mësimore dhe me çështjet ndërkurrikulare:

- Gjuhë dhe komunikim; Arti; Shoqëria dhe mjedisi; Jeta dhe puna.

Burimet:

- Libri, fletorja e punës, mjetet përkatëse për punë praktike dhe eksperimente si p.sh., një gotë e mbushur me ujë, një letër, dy balona të fryrë me ajër, një shkop, gjilpëra, interneti etj.

Kontributi në rezultatet e të nxënit për kompetencat kryesore të shkallës:

- Kompetenca e të mësuarit për të nxënë - Nxënës i suksesshëm;
- Kompetenca për jetë, punë dhe mjedis - Kontribues produktiv.

Mësimdhënësi/ja i lëndës mësimore:

Nr. 4

Koncepti:

Proceset fizike

Temat mësimore:

Bashkëveprimet dhe lëvizjet

Rezultatet e të nxënit për tema mësimore:

- Tregon cili faktor ndikon në zgjerimin e ajrit;
- Shpjegon çfarë paraqet moti dhe cilët faktorë ndikojnë në të.

Njësitë mësimore:

Ndikimi i temperaturës te qarkullimi i ajrit dhe te moti

Koha mësimore (orë mësimore):

- 2

Metodologjia e mësimdhënies:

- Mësimdhënie e drejtpërdrejtë (shpjegim, sqarim, ushtrime praktike dhe eksperimente përmes shembujve);
- Mësimdhënie përmes vrojtimit, demonstrimit.

Metodologjia e vlerësimit:

- Vlerësimi me gojë dhe me shkrim i punës individuale dhe grupore, i diskutimeve, si dhe i demonstrimit.

Ndërlidhja me lëndë të tjera mësimore dhe me çështjet ndërkurrikulare:

- Gjuhë dhe komunikim; Arti; Shoqëria dhe mjedisi; Jeta dhe puna.

Burimet:

- Libri, fletorja e punës, mjetet përkatëse për punë praktike dhe eksperimente si dy shishe me ujë, dy balona, dy enë me ujë, reshja, interneti etj.

Kontributi në rezultatet e të nxënit për kompetencat kryesore të shkallës:

- Kompetenca e të mësuarit për të nxënë - Nxënës i suksesshëm;
- Kompetenca për jetë, punë dhe mjedis - Kontribues produktiv.

Mësimdhënësi/ja i lëndës mësimore:

Nr. 5

Koncepti:

Proceset fizike

Temat mësimore:

Bashkëveprimet dhe lëvizjet

Rezultatet e të nxënit për tema mësimore:

- Tregon nga cili faktor varet procesi i vlimit, avullimit dhe lëngëzimit të ujit;
- Përshkruan kondensimin e avullit të ujit në ujë të lëngshëm.

Njësitë mësimore:

Vlimi, avullimi dhe lëngëzimi i ujit

Koha mësimore (orë mësimore):

- 2

Metodologjia e mësimdhënies:

- Mësimdhënie e drejtpërdrejtë (shpjegim, sqarim, ushtrime praktike dhe eksperimente përmes shembujve);
- Mësimdhënie përmes vrojtimit, demonstrimit.

Metodologjia e vlerësimit:

- Vlerësimi me gojë dhe me shkrim i punës individuale dhe grupore, i diskutimeve, si dhe i demonstrimit.

Ndërlidhja me lëndë të tjera mësimore dhe me çështjet ndërkurrikulare:

- Gjuhë dhe komunikim; Arti; Shoqëria dhe mjedisi; Jeta dhe puna.

Burimet:

- Libri, fletorja e punës, mjetet përkatëse për punë praktike dhe eksperimente si enë me ujë, reshaja, interneti etj.

Kontributi në rezultatet e të nxënit për kompetencat kryesore të shkallës:

- Kompetenca e të mësuarit për të nxënë - Nxënës i suksesshëm;
- Kompetenca për jetë, punë dhe mjedis - Kontribues produktiv.

Mësimdhënësi/ja i lëndës mësimore:

Nr. 6

Koncepti:
Proceset fizike

Temat mësimore:

Bashkëveprimet dhe lëvizjet

Rezultatet e të nxënit për tema mësimore:

- Tregon kur kemi ndryshim të kthyeshëm të një lënde dhe sqaron përmes shembujve pse ndodh kthimi;
- Tregon kur kemi ndryshim të pakthyeshëm të një lënde dhe sqaron çfarë ndodh me lëndën që bëhet e pakthyeshme në gjendjen origjinale.

Njësitë mësimore:

Ndryshimet (shndërrimet) e kthyeshme dhe të pakthyeshme të lëndës

Koha mësimore (orë mësimore):

- 1

Metodologjia e mësimdhënies:

- Mësimdhënie e drejtpërdrejtë (shpjegim, sqarim, punë praktike dhe eksperimentale);
- Diskutimi dhe të nxënit në bashkëpunim (në grupe të vogla, grupe më të mëdha dhe me të gjithë nxënësit).

Metodologjia e vlerësimit:

- Vlerësimi me gojë dhe me shkrim i punës individuale dhe grupore, i diskutimeve dhe i debateve.

Ndërlidhja me lëndë të tjera mësimore dhe me çështjet ndërkurrikulare:

- Gjuhë dhe komunikim; Shoqëria dhe mjedisi; Jeta dhe puna.

Burimet:

- Libri, fletorja e punës, çokollata, letra, shkrepësja, interneti etj.

Kontributi në rezultatet e të nxënit për kompetencat kryesore të shkallës:

- Kompetenca e të mësuarit për të nxënë - Nxënës i suksesshëm;
- Kompetenca për jetë, punë dhe mjedis - Kontribues produktiv.

Mësimdhënësi/ja i lëndës mësimore:

Nr. 7

Koncepti:

Proceset fizike

Temat mësimore:

Bashkëveprimet dhe lëvizjet

Rezultatet e të nxënit për tema mësimore:

- Sqaron si krijohet mjegulla dhe nga cilat përzierje të lëndëve bëhet ajo;
- Tregon çfarë ndikon në lundrimin, zhytjen dhe fundosjen e një objekti në ujë;
- Shpjegon çfarë është forca shtytëse përmes ndonjë shembulli.

Njësitë mësimore:

Demonstrim i shembujve nga bashkëveprimet dhe lëvizjet e trupave

Koha mësimore (orë mësimore):

- 2

Metodologjia e mësimdhënies:

- Mësimdhënie e drejtpërdrejtë (shpjegim, sqarim, ushtrime praktike dhe eksperimente përmes shembujve);
- Mësimdhënie përmes vrojtimit, demonstrimit.

Metodologjia e vlerësimit:

- Vlerësimi me gojë dhe me shkrim i punës individuale dhe grupe, i diskutimeve, si dhe i demonstrimit.

Ndërlidhja me lëndë të tjera mësimore dhe me çështjet ndërkurrikulare:

- Gjuhë dhe komunikim; Arti; Shoqëria dhe mjedisi; Jeta dhe puna.

Burimet:

- Libri, fletorja e punës, tri gota uji, një cop tape, një cop druri, një cop hekuri, dy gota uji dhe një top, interneti etj.

Kontributi në rezultatet e të nxënit për kompetencat kryesore të shkallës:

- Kompetenca e të mësuarit për të nxënë - Nxënës i suksesshëm;
- Kompetenca për jetë, punë dhe mjedis - Kontribues produktiv.

Mësimdhënësi/ja i lëndës mësimore:

Nr. 8

Koncepti:

Proceset fizike

Temat mësimore:

Bashkëveprimet dhe lëvizjet

Rezultatet e të nxënit për tema mësimore:

- Sqaron çfarë është energjia e ripërtëritshme dhe cilat janë burimet e saj;
- Arseton pse është e rëndësishme të shfrytëzohet energjia e ripërtëritshme;
- Tregon cilat janë burimet e energjisë së joripërtëritshme dhe pse prodhimi i kësaj energjie nuk është i preferuar.

Njësitë mësimore:

Burimet e energjisë së pastër dhe burimet që e ndotin mjedisin

Koha mësimore (orë mësimore):

- 1

Metodologjia e mësimdhënies:

- Mësimdhënie e drejtpërdrejtë (shpjegim, sqarim, ushtrime praktike dhe shembuj);
- Diskutimi dhe të nxënit në bashkëpunim (në grupe të vogla, grupe më të mëdha dhe me të gjithë nxënësit).

Metodologjia e vlerësimit:

- Vlerësimi me gojë dhe me shkrim i punës individuale dhe grupore, i diskutimeve, si dhe i demonstrimit.

Ndërlidhja me lëndë të tjera mësimore dhe me çështjet ndërkurrikulare:

- Gjuhë dhe komunikim; Shoqëria dhe mjedisi; Jeta dhe puna.

Burimet:

- Libri, fletorja e punës, atlas, interneti etj.

Kontributi në rezultatet e të nxënit për kompetencat kryesore të shkallës:

- Kompetenca qytetare - Qytetar i përgjegjshëm.
- Kompetenca për jetë, punë dhe mjedis - Kontribues produktiv.

Mësimdhënësi/ja i lëndës mësimore:

Nr. 9

Koncepti:

Proceset fizike

Temat mësimore:

Bashkëveprimi elektrik dhe magnetik

Rezultatet e të nxënit për tema mësimore:

- Tregon çfarë formojnë energjia elektrike dhe magnetizmi;
- Sqaron çfarë krijon një ngarkesë elektrike në lëvizje;
- Shpjegon çfarë nxit një fushë magnetike dhe çka prodhohet nga kjo nxitje.

Njësitë mësimore:

Elektriciteti dhe magnetizmi

Koha mësimore (orë mësimore):

- 2

Metodologjia e mësimdhënies:

- Mësimdhënie e drejtpërdrejtë (shpjegim, sqarim, ushtrime praktike dhe eksperimente përmes shembujve);
- Mësimdhënie përmes vrojtimit, demonstrimit.

Metodologjia e vlerësimit:

- Vlerësimi me gojë dhe me shkrim i punës individuale dhe grupore, i diskutimeve, si dhe i demonstrimit.

Ndërlidhja me lëndë të tjera mësimore dhe me çështjet ndërkurrikulare:

- Gjuhë dhe komunikim; Shoqëria dhe mjedisi; Jeta dhe puna.

Burimet

- Libri, fletorja e punës, gotë plastike, tel metalik, copëza alumini etj.

Kontributi në rezultatet e të nxënit për kompetencat kryesore të shkallës:

- Kompetenca e të mësuarit për të nxënë - Nxënës i suksesshëm;
- Kompetenca për jetë, punë dhe mjedis - Kontribues produktiv.

Mësimdhënësi/ja i lëndës mësimore:

Nr. 10

Koncepti:

Proceset fizike

Temat mësimore:

Bashkëveprimi elektrik dhe magnetik

Rezultatet e të nxënit për tema mësimore:

- Sqaron çfarë është rrufeja dhe si krijohet ajo;
- Tregon cilat forma të energjisë lirohen nga goditja e rrufesë dhe ku mund të ndodhë rrufeja;
- Shpjegon si njeriu ka krijuar rrufepritësit dhe pse nuk preferohet të mbahen gjëra metalike në duar gjatë stuhive të rrufeve.

Njësitë mësimore:

Elektriciteti atmosferik dhe mbrotja prej tij

Koha mësimore (orë mësimore):

- 2

Metodologjia e mësimdhënies:

- Diskutimi dhe të nxënit në bashkëpunim (në grupe të vogla, grupe më të mëdha dhe me të gjithë nxënësit).

Metodologjia e vlerësimit:

- Vlerësimi me gojë dhe me shkrim i punës individuale dhe grupore, i diskutimeve, si dhe i demonstrimit.

Ndërlidhja me lëndë të tjera mësimore dhe me çështjet ndërkurrikulare:

- Gjuhë dhe komunikim; Shoqëria dhe mjedisi; Jeta dhe puna.

Burimet:

- Libri, fletorja e punës, atlas, interneti etj.

Kontributi në rezultatet e të nxënit për kompetencat kryesore të shkallës:

- Kompetenca e të mësuarit për të nxënë - Nxënës i suksesshëm;
- Kompetenca për jetë, punë dhe mjedis - Kontribues produktiv.

Mësimdhënësi/ja i lëndës mësimore:

Nr. 11

Koncepti:

Proceset fizike

Temat mësimore:

Bashkëveprimi elektrik dhe magnetik

Rezultatet e të nxënit për tema mësimore:

- Shpjegon çfarë paraqet një qark elektrik i thjeshtë dhe sqaron nga cilat pjesë ndërtohet;
- Sqaron çfarë quajmë përçues e çfarë izolator elektrik;
- Tregon disa nga përçuesit dhe jopërçuesit (izolatorët) e rrymës elektrike.

Njësitë mësimore:

Qarku i thjeshtë elektrik

Koha mësimore (orë mësimore):

- 2

Metodologjia e mësimdhënies:

- Mësimdhënie e drejtpërdrejtë (shpjegim, sqarim, demonstrim përmes eksperimentit);
- Diskutimi dhe të nxënit në bashkëpunim (në grupe të vogla, grupe më të mëdha dhe me të gjithë nxënësit).

Metodologjia e vlerësimit:

- Vlerësimi me gojë dhe me shkrim i punës individuale dhe grupore, i diskutimeve dhe i debateve.

Ndërlidhja me lëndë të tjera mësimore dhe me çështjet ndërkurrikulare:

- Gjuhë dhe komunikim; Arte; Shoqëria dhe mjedisi.

Burimet:

- Libri, fletorja e punës, bateria, ena me tretësirë ujore të kripës, telat, llamba, interneti etj.

Kontributi në rezultatet e të nxënit për kompetencat kryesore të shkallës:

- Kompetenca e të menduarit - Mendimtar kreativ dhe kritik;
- Kompetenca e të mësuarit për të nxënë - Nxënës i suksesshëm.

Mësimdhënësi/ja i lëndës mësimore:

Nr. 12

Koncepti:

Proceset fizike

Temat mësimore:

Bashkëveprimi elektrik dhe magnetik

Rezultatet e të nxënit për tema mësimore:

- Tregon çfarë përfshijnë pajisjet elektrike?
- Përshkruan disa nga pajisjet që funksionojnë me energji elektrike në shtëpi.
- Tregon në cilat raste jemi të rrezikuar nga rryma elektrike.

Njësitë mësimore:

Pajisjet e përditshme në shtëpi që punojnë me rrymë, dhe rreziku nga rryma elektrike.

Koha mësimore (orë mësimore):

- 2

Metodologjia e mësimdhënies:

- Mësimdhënie e drejtpërdrejtë (shpjegim, sqarim, ushtrime praktike dhe shembuj).

Metodologjia e vlerësimit:

- Vlerësimi me gojë dhe me shkrim i punës individuale dhe grupore, i diskutimeve dhe i debateve.

Ndërlidhja me lëndë të tjera mësimore dhe me çështjet ndërkurrikulare:

- Gjuhë dhe komunikim; Shoqëria dhe mjedisi, Jeta dhe puna.

Burimet:

- Libri, fletorja e punës, interneti etj.

Kontributi në rezultatet e të nxënit për kompetencat kryesore të shkallës:

- Kompetenca e të menduarit – Mendimtar kreativ dhe kritik;
- Kompetenca e të mësuarit për të nxënë - Nxënës i suksesshëm.

Mësimdhënësi/ja e lëndës mësimore:

Nr. 13

Koncepti:
Proceset fizike

Temat mësimore:

Bashkëveprimi elektrik dhe magnetik

Rezultatet e të nxënit për tema mësimore:

- Përshkruan çfarë janë lëndët që magnetizohen e çfarë ato që nuk magnetizohen;
- Tregon disa nga lëndët që magnetizohen dhe që nuk magnetizohen;
- Përshkruan mënyrën e ndërtimit të një elektromagneti të thjeshtë.

Njësitë mësimore:

Veprimi magnetik

Koha mësimore (orë mësimore):

- 2

Metodologjia e mësimdhënies:

- Diskutimi dhe të nxënit në bashkëpunim (në grupe të vogla, grupe më të mëdha dhe me të gjithë nxënësit);
- Mësimdhënie e drejtpërdrejtë (shpjegim, sqarim, demonstrim - ushtrime praktike dhe eksperimente përmes shembujve).

Metodologjia e vlerësimit:

- Vlerësimi me gojë dhe me shkrim i punës individuale dhe grupore, i diskutimeve dhe i debateve.

Ndërlidhja me lëndë të tjera mësimore dhe me çështjet ndërkurrikulare:

- Gjuhë dhe komunikim; Arte; Shoqëria dhe mjedisi.

Burimet:

- Libri, fletorja e punës, magnete me pole të ndryshme, topi shishe plastike, interneti etj.

Kontributi në rezultatet e të nxënit për kompetencat kryesore të shkallës:

- Kompetenca e të mësuarit për të nxënë - Nxënës i suksesshëm;
- Kompetenca për jetë, punë dhe mjedis - Kontribues produktiv.

Mësimdhënësi/ja e lëndës mësimore:

Nr. 14

Koncepti:
Proceset fizike

Temat mësimore:

Bashkëveprimi elektrik dhe magnetik

Rezultatet e të nxënit për tema mësimore:

- Tregon pajisjet e nevojshme për ndërtimin e një elektromagneti të thjeshtë;
- Përshkruan mënyrën e ndërtimit të një elektromagneti të thjeshtë.

Njësitë mësimore:

Elektromagneti i thjeshtë

Koha mësimore (orë mësimore):

- 2

Metodologjia e mësimdhënies:

- Diskutimi dhe të nxënit në bashkëpunim (në grupe të vogla, grupe më të mëdha dhe me të gjithë nxënësit);
- Mësimdhënie e drejtpërdrejtë (shpjegim, sqarim, demonstrim - ushtrime praktike dhe eksperimente përmes shembujve).

Metodologjia e vlerësimit:

- Vlerësimi me gojë dhe me shkrim i punës individuale dhe grupore, i diskutimeve dhe i debateve.

Ndërlidhja me lëndë të tjera mësimore dhe me çështjet ndërkurrikulare:

- Gjuhë dhe komunikim; Arte; Shoqëria dhe mjedisi.

Burimet:

- Libri, fletorja e punës, bateria, teli i bakrit, një gozhdë, interneti etj.

Kontributi në rezultatet e të nxënit për kompetencat kryesore të shkallës:

- Kompetenca e të mësuarit për të nxënë - Nxënës i suksesshëm;
- Kompetenca për jetë, punë dhe mjedis - Kontribues produktiv.

Mësimdhënësi/ja e lëndës mësimore:

PLANI TREMUJOR: PRILL - MAJ – QERSHOR

Fusha kurrikulare: Shkencat e natyrës	Lënda: Njeriu dhe natyra	Shkalla e kurrikulës: Shkalla 2	Klasa: 4
---	------------------------------------	---	--------------------

Nr. 1

Koncepti:

Toka, mjedisi dhe gjithësia

Temat mësimore:

Vendi dhe hapësira

Rezultatet e të nxënit për tema mësimore:

- Përshkruan çfarë fenomenesh ndodhin në Tokë nga lëvizja dhe pozicioni i saj rreth Diellit;
- Tregon kohën e rrotullimit të tokës rreth boshtit të vet dhe rreth diellit.

Njësitë mësimore:

Pozita e Tokës në Sistemin Diellor

Koha mësimore (orë mësimore):

2

Metodologjia e mësimdhënies:

- Mësimdhënie e drejtpërdrejtë (shpjegim, sqarim, demonstrim - ushtrime praktike dhe shembuj);
- Mësimdhënie përmes projekteve dhe demonstrimit në terren.

Metodologjia e vlerësimit:

- Vlerësimi me gojë dhe me shkrim i punës individuale dhe grupore, i diskutimeve dhe i debateve;
- Vlerësimi i punës praktike.

Ndërlidhja me lëndë të tjera mësimore dhe me çështjet ndërkurrikulare:
- Gjuhë dhe komunikim; Shoqëria dhe mjedisi; Jeta dhe puna.
Burimet:
- Libri, fletorja e punës, interneti etj.
Kontributi në rezultatet e të nxënit për kompetencat kryesore të shkallës:
- Kompetenca e të menduarit – Mendimtar kreativ dhe kritik; - Kompetenca për jetë, punë dhe mjedis - Kontribues produktiv.
Mësimdhënësi/ja i lëndës mësimore:

Nr. 2

Koncepti:

Toka, mjedisi dhe gjithësia

Temat mësimore:

Vendi dhe hapësira

Rezultatet e të nxënit për tema mësimore:

- Shpjegon pse është e rëndësishme të dimë të orientohejmë në natyrë;
- Tregon cilat janë mënyrat e orientimit në natyrë dhe sqaron mënyrën e orientimit gjatë natës.

Njësitë mësimore:

Orientimi në natyrë

Koha mësimore (orë mësimore):

2

Metodologjia e mësimdhënies:

- Mësimdhënie e drejtpërdrejtë (shpjegim, sqarim, demonstrim - ushtrime praktike dhe shembuj);
- Mësimdhënie përmes projekteve dhe demonstrimit në terren.

Metodologjia e vlerësimit:

- Vlerësimi me gojë dhe me shkrim i punës individuale dhe grupore, i diskutimeve dhe i debateve;
- Vlerësimi i punës praktike.

Ndërlidhja me lëndë të tjera mësimore dhe me çështjet ndërkurrikulare:

- Gjuhë dhe komunikim; Shoqëria dhe mjedisi; Jeta dhe puna.

Burimet:

- Libri, fletorja e punës, busulla, harta, ora e dorës, interneti etj.

Kontributi në rezultatet e të nxënit për kompetencat kryesore të shkallës:

- Kompetenca e të menduarit – Mendimtar kreativ dhe kritik;
- Kompetenca për jetë, punë dhe mjedis - Kontribues produktiv.

Mësimdhënësi/ja i lëndës mësimore:

Mësimdhënësi/ja i lëndës mësimore:

Nr. 3

Koncepti:

Toka, mjedisi dhe gjithësia

Temat mësimore:

Vendi dhe hapësira

Rezultatet e të nxënit për tema mësimore:

- Përshkruan mënyrat e paraqitjes së tokës dhe elementeve të saj në hartë dhe glob;
- Krahason globin dhe hartën dhe sqaron ku janë dallimet;
- Tregon rëndësinë e një plani të një vendi, ndërtese, lagjeje;
- Tregon cilat janë gjërat më të thjeshta që duhen mësuar në fillim në një hartë ose glob.

Njësitë mësimore:

Paraqitja e tokës në hartë, glob dhe plan

Koha mësimore (orë mësimore):

Metodologjia e mësimdhënies:

- Mësimdhënie e drejtpërdrejtë (shpjegim, sqarim, ushtrime praktike dhe shembuj);
- Mësimdhënie përmes projekteve e punëve kërkimore në terren.

Metodologjia e vlerësimit:

- Vlerësimi me gojë dhe me shkrim i punës individuale dhe grupore, i diskutimeve dhe i debateve;
- Vlerësimi i punës praktike.

Ndërlidhja me lëndë të tjera mësimore dhe me çështjet ndërkurrikulare:

- Gjuhë dhe komunikim; Arte, Matematikë, Shoqëria dhe mjedisi; Jeta dhe puna.

Burimet:

- Libri, fletorja e punës, harta, globi, letra e bardhë, atlas, interneti etj.

Kontributi në rezultatet e të nxënit për kompetencat kryesore të shkallës:

- Kompetenca e të menduarit - Mendimtar kreativ dhe kritik;
- Kompetenca e të mësuarit për të nxënë - Nxënës i suksesshëm.

Mësimdhënësi/ja e lëndës mësimore:

Nr. 4

Koncepti:

Toka, mjedisi dhe gjithësia

Temat mësimore:

Vendi dhe hapësira

Rezultatet e të nxënit për tema mësimore:

- Identifikon dukuritë në planetin tonë që ndodhin nga veprimi i Diellit;
- Tregon si përcaktohet moti në natyrë;
- Shpjegon si bëhet ngrohja e ajrit nga Dielli;
- Sqaron çfarë janë batica dhe zbatica dhe nga kush ndodhin.

Njësitë mësimore:

Ndikimet e Diellit në dukuritë natyrore të planetit tonë

Koha mësimore (orë mësimore):

- 2

Metodologjia e mësimdhënies:

- Diskutimi dhe të nxënit në bashkëpunim (në grupe të vogla, grupe më të mëdha dhe me të gjithë nxënësit).

Metodologjia e vlerësimit:

- Vlerësimi me gojë dhe me shkrim i punës individuale dhe grupore, i diskutimeve dhe i debateve.

Ndërlidhja me lëndë të tjera mësimore dhe me çështjet ndërkurrikulare:

- Gjuhë dhe komunikim; Arte, Shoqëria dhe mjedisi; Jeta dhe puna.

Burimet:

- Libri, fletorja e punës, interneti etj.

Kontributi në rezultatet e të nxënit për kompetencat kryesore të shkallës:

- Kompetenca e të menduarit - Mendimtar kreativ dhe kritik;
- Kompetenca e të mësuarit për të nxënë - Nxënës i suksesshëm.

Mësimdhënësi/ja i lëndës mësimore:

Nr. 5

Koncepti:

Toka, mjedisi dhe gjithësia

Temat mësimore:

Vendi dhe hapësira

Rezultatet e të nxënit për tema mësimore:

- Sqaron rëndësinë e rrezeve të diellit për ekzistencën e jetës në Tokë;
- Tregon pse rrezet e diellit janë të rëndësishme për bimët;
- Shpjegon rëndësinë e bimëve për jetën e kafshëve dhe njerëzve.

Njësitë mësimore:

Rëndësia e rrezeve të diellit në bimë dhe kafshë

Koha mësimore (orë mësimore):

- 2

Metodologjia e mësimdhënies:

- Diskutimi dhe të nxënit në bashkëpunim (në grupe të vogla, grupe më të mëdha dhe me të gjithë nxënësit).

Metodologjia e vlerësimit:

- Vlerësimi me gojë dhe me shkrim i punës individuale dhe grupore, i diskutimeve dhe i debateve.

Ndërlidhja me lëndë të tjera mësimore dhe me çështjet ndërkurrikulare:

- Gjuhë dhe komunikim; Shoqëria dhe mjedisi; Jeta dhe puna.

Burimet:

- Libri, fletorja e punës, atlas, interneti etj.

Kontributi në rezultatet e të nxënit për kompetencat kryesore të shkallës:

- Kompetenca e të mësuarit për të nxënë - Nxënës i suksesshëm;
- Kompetenca e të menduarit - Mendimtar kreativ dhe kritik.

Mësimdhënësi/ja e lëndës mësimore:

Nr. 6

Koncepti:

Toka, mjedisi dhe gjithësia

Temat mësimore:

Sistemet fizike

Rezultatet e të nxënit për tema mësimore:

- Përshkruan çfarë është atmosfera dhe si është e ndërtuar ajo;
- Tregon pse pa atmosferë nuk mund të ekzistojë jeta në tokë;
- Sqaron rolin e atmosferës në qarkullimin e ujit dhe motin;
- Shpjegon rëndësinë e atmosferës në dëgjimin e zërit.

Njësitë mësimore:

Ndërtimi dhe rëndësia e atmosferës

Koha mësimore (orë mësimore):

- 2

Metodologjia e mësimdhënies:

- Diskutimi dhe të nxënit në bashkëpunim (në grupe të vogla, grupe më të mëdha dhe me të gjithë nxënësit).

Metodologjia e vlerësimit:

- Vlerësimi me gojë dhe me shkrim i punës individuale dhe grupore, i diskutimeve dhe i debateve.

Ndërlidhja me lëndë të tjera mësimore dhe me çështjet ndërkurrikulare:

- Gjuhë dhe komunikim; Arte, Shogëria dhe mjedisi; Jeta dhe puna.

Burimet:

- Libri, fletorja e punës, atlas, interneti etj.

Kontributi në rezultatet e të nxënit për kompetencat kryesore të shkallës:

- Kompetenca e të menduarit - Mendimtar kreativ dhe kritik;
- Kompetenca për jetë, punë dhe mjedis - Kontribues produktiv.

Mësimdhënësi/ja e lëndës mësimore:

Nr. 7

Koncepti:

Toka, mjedisi dhe gjithësia

Temat mësimore:

Sistemet fizike

Rezultatet e të nxënit për tema mësimore:

- Tregon cilat janë pjesët e tokës;
- Sqaron ndërtimin e kores oqeanike dhe kontinentale të tokës;
- Përshkruan ndërtimin e mantelit dhe bërthamës së tokës.

Njësitë mësimore:

Ndërtimi i brendshëm i tokës

Koha mësimore (orë mësimore):

- 2

Metodologjia e mësimdhënies:

- Diskutimi dhe të nxënit në bashkëpunim (në grupe të vogla, grupe më të mëdha dhe me të gjithë nxënësit);
- Mësimdhënie përmes vrojtimit dhe demonstrimit.

Metodologjia e vlerësimit:

- Vlerësimi me gojë dhe me shkrim i punës individuale dhe grupore, i diskutimeve, i debateve dhe i demonstrimeve.

Ndërlidhja me lëndë të tjera mësimore dhe me çështjet ndërkurrikulare:

- Gjuhë dhe komunikim; Shoqëria dhe mjedisi; Jeta dhe puna.

Burimet:

- Libri, fletorja e punës, fruta e pjeshkës, fruta e kumbullës, globi, harta, fleta e bardhë, lapsi, ngjyrat, atlasit, interneti etj.

Kontributi në rezultatet e të nxënit për kompetencat kryesore të shkallës:

- Kompetenca e të mësuarit për të nxënë - Nxënës i suksesshëm;
- Kompetenca e të menduarit - Mendimtar kreativ dhe kritik.

Mësimdhënësi/ja e lëndës mësimore:

Nr. 8

Koncepti:

Toka, mjedisi dhe gjithësia

Temat mësimore:

Sistemet fizike

Rezultatet e të nxënit për tema mësimore

- Tregon sa sipërfaqe të planetit tonë e mbulon uji;
- Identifikon cili ujë gjendet në përqindjen më të madhe në planet;
- Tregon nga vjen uji i ëmbël dhe në çfarë përqindje gjendet avulli në suaza të atmosferës.

Njësitë mësimore:

Sa ka ujë në planetin Tokë?

Koha mësimore (orë mësimore):

- 1

Metodologjia e mësimdhënies:

- Diskutimi dhe të nxënit në bashkëpunim (në grupe të vogla, grupe më të mëdha dhe me të gjithë nxënësit);
- Mësimdhënie përmes vrojtimit dhe demonstrimit.

Metodologjia e vlerësimit:

- Vlerësimi me gojë dhe me shkrim i punës individuale dhe grupore, i diskutimeve, i debateve dhe i demonstrimeve.

Ndërlidhja me lëndë të tjera mësimore dhe me çështjet ndërkurrikulare:

- Gjuhë dhe komunikim; Arte, Shoqëria dhe mjedisi; Jeta dhe puna.

Burimet:

- Libri, fletorja e punës, letër e bardhë, stilolapsi, atlas, interneti etj.

Kontributi në rezultatet e të nxënit për kompetencat kryesore të shkallës:

- Kompetenca e të mësuarit për të nxënë - Nxënës i suksesshëm;
- Kompetenca qytetare - Qytetar i përgjegjshëm.

Mësimdhënësi/ja e lëndës mësimore:

Nr.9

Koncepti:

Toka, mjedisi dhe gjithësia

Temat mësimore

Sistemet fizike

Rezultatet e të nxënit për tema mësimore:

- Identifikon faktorët që ndikojnë në përhapjen e botës bimore e shtazore në Tokë;
- Shpjegon pse nga ekuatori deri në Arktik dhe nga rrëza e malit deri në majë të tij, ndërron bota bimore e shtazore.

Njësitë mësimore:

Faktorët që ndikojnë në përhapjen e botës bimore dhe shtazore

Koha mësimore (orë mësimore):

- 1

Metodologjia e mësimdhënies:

- Diskutimi dhe të nxënit në bashkëpunim (në grupe të vogla, grupe më të mëdha dhe me të gjithë nxënësit).
- Mësimdhënie përmes vrojtimit dhe demonstrimit.

Metodologjia e vlerësimit:

- Vlerësimi me gojë dhe me shkrim i punës individuale dhe grupore, i diskutimeve, i debateve e i demonstrimeve.

Ndërlidhja me lëndë të tjera mësimore dhe me çështjet ndërkurrikulare:

- Gjuhë dhe komunikim; Arte, Shoqëria dhe mjedisi; Jeta dhe puna.

Burimet:

- Libri, fletorja e punës, fleta e bardhë, lapsi, atlas, interneti etj.

Kontributi në rezultatet e të nxënit për kompetencat kryesore të shkallës:

- Kompetenca e të menduarit - Mendimtar kreativ dhe kritik;
- Kompetenca qytetare - Qytetar i përgjegjshëm.

Mësimdhënësi/jja e lëndës mësimore:

Nr. 10

Koncepti:

Toka, mjedisi dhe gjithësia

Temat mësimore

Bashkëveprimi njeri-natyrë

Rezultatet e të nxënit për tema mësimore:

- Analizon pse dikur natyra ishte rrezik për njeriun, ndërsa sot njeriu është rrezik për natyrën;
- Tregon cilët janë shkaktarët e ndotjes së ujit dhe sqaron si mund të parandalojmë ndotjen e ujit;
- Identifikon faktorët që ndikojnë në ndotjen dhe dëmtimin e tokës, dhe tregon pse nuk duhen bërë ndërtime në tokat bujqësore;
- Tregon cilat janë burimet natyrore dhe sqaron pse duhen shfrytëzuar kujdesshëm.

Njësitë mësimore:

Ndotja e mjedisit

Koha mësimore (orë mësimore):

- 2

Metodologjia e mësimdhënies:

- Diskutimi dhe të nxënit në bashkëpunim (në grupe të vogla, grupe më të mëdha dhe me të gjithë nxënësit).

Metodologjia e vlerësimit:

- Vlerësimi me gojë dhe me shkrim i punës individuale dhe grupore, i diskutimeve, i debateve dhe i demonstrimeve.

Ndërlidhja me lëndë të tjera mësimore dhe me çështjet ndërkurrikulare:

- Gjuhë dhe komunikim; Arte, Shogëria dhe mjedisi; Jeta dhe puna.

Burimet:

- Libri, fletorja e punës, fleta e bardhë, lapsi, atlas, interneti etj.

Kontributi në rezultatet e të nxënit për kompetencat kryesore të shkallës:

- Kompetenca e të menduarit - Mendimtar kreativ dhe kritik;
- Kompetenca e të mësuarit për të nxënë - Nxënës i suksesshëm.

Mësimdhënësi/jja e lëndës mësimore:

Nr. 10

Koncepti:

Toka, mjedisi dhe gjithësia

Temat mësimore

Bashkëveprimi njeri-natyrë

Rezultatet e të nxënit për tema mësimore:

- Dallon burimet natyrore dhe sqaron pse duhen shfrytëzuar kujdesshëm.
- Tregon disa nga bimët dhe kafshët e rralla dhe karakteristike që rriten në Kosovë dhe Ballkan.

Njësitë mësimore:

Ruajtja e trashëgimisë natyrore

Koha mësimore (orë mësimore):

- 2

Metodologjia e mësimdhënies:

- Diskutimi dhe të nxënit në bashkëpunim (në grupe të vogla, grupe më të mëdha dhe me të gjithë nxënësit).

Metodologjia e vlerësimit:

- Vlerësimi me gojë dhe me shkrim i punës individuale dhe grupore, i diskutimeve, i debateve dhe i demonstrimeve.

Ndërlidhja me lëndë të tjera mësimore dhe me çështjet ndërkurrikulare:

- Gjuhë dhe komunikim; Arte, Shoqëria dhe mjedisi; Jeta dhe puna.

Burimet:

- Libri, fletorja e punës, atlas, interneti etj.

Kontributi në rezultatet e të nxënit për kompetencat kryesore të shkallës:

- Kompetenca e të menduarit - Mendimtar kreativ dhe kritik;
- Kompetenca e të mësuarit për të nxënë - Nxënës i suksesshëm.

Mësimdhënësi/ja e lëndës mësimore:

PLANET PËR NJËSITË MËSIMORE

PLANI DYMUJOR: SHTATOR – TETOR

MATERIA, VETITË DHE SHNDËRRIMET

Fusha kurrikulare: Shkencat e natyrës	Lënda: Njeriu dhe natyra	Shkalla e kurrikulës: Shkalla 2	Klasa: 4
---	------------------------------------	---	--------------------

Njësia mësimore:

1. Materialet metalike, materialet minerale

RNF (Rezultatet e fushës kurrikulare):

1.1 Identifikon dhe hulumton materialet natyrore dhe artificiale që përdoren në jetën e përditshme sipas vetive dhe shndërrimeve të tyre.

RNLT (Rezultatet e të nxënit të lëndës për temë):

Në fund të kësaj njësie, nxënësi:

- Sqaron çfarë janë materialet dhe çfarë prejardhjesh kanë ato.
- Tregon shembuj të metaleve dhe mineraleve dhe vetitë e tyre.
- Dallon mineralin nga shkëmbi.

Kriteret e suksesit:

- Identifiko metalet, mineralet dhe trego prejardhjen e tyre;
- Përshkruaj dhe dallo mineralet nga shkëmbinjtë.

Fjalët kyçe:

Materiale, metale, minerale, shkëmb.

Burimet:

Libri, fletorja e punës, objekte të ndërtuara prej materialeve të ndryshme etj.

Lidhja me lëndët e tjera mësimore dhe/apo çështjet ndërkurrikulare:

Gjuhët dhe komunikimi; Shoqëria dhe mjedisi; Jeta dhe puna.

Metodologjia dhe veprimtaritë e nxënësve:

Klasa ndahet në 3-5 grupe.

Parashikimi (P): Diskutim për njohuritë paraprake, 15'

Mësuesja/i prezanton njësinë mësimore shkurtimisht dhe u jep kohë nxënësve që t'i shohin figurat në libër. Nxënësve u kërkohet t'i shohin me kujdes figurat dhe pastaj me ndihmën e mësueses/it, të diskutojnë për metalet, mineralet dhe shkëmbinjtë. Për diskutim, mësuesja/i i ndihmon përmes pyetjeve të shkurtra secilit grup.

Ndërtimi i njohurive (N): Lidh me shigjetë, 15'

Mësuesja/i u kërkon nxënësve që në fletoren e punës të plotësojnë vendet boshe nën çdo figurë, dhe duke u bazuar në ato figura në tabelë të shkruajnë lëndët metalike të ngurta dhe të lëngëta.

Përforcimi (P): Detyrë, 15'

Mësuesja/i u kërkon nxënësve që në fletoren e punës, në tabelën për materialet (lëndët) minerale të shkruajnë cili është ndryshimi midis një minerali dhe një shkëmbi?

Vlerësimi i nxënësve:

Nxënësit vlerësohen nga mësuesja/i për punën individuale që ka të bëjë me identifikimin, përshkrimin e materialeve metalike dhe minerale. Po ashtu, vlerësohen shprehjet, bashkëbisedimi i nxënësve mes vete, si dhe diskutimi me anëtarët brenda grupit.

Fusha kurrikulare:
Shkencat e natyrës

Lënda:
Njeriu dhe natyra

Shkalla e kurrikulës:
Shkalla 2

Klasa:
4

Njësia mësimore:

2 Materialet organike dhe kompozite

RNF (Rezultatet e fushës kurrikulare):

1.1 Identifikon dhe hulumton materialet natyrore dhe artificiale që përdoren në jetën e përditshme sipas vetive dhe shndërrimeve të tyre.

RNLT (Rezultatet e të nxënit të lëndës për temë)

Në fund të kësaj njësie, nxënësi:

- Identifikon materialet organike dhe kompozite si dhe sqaron prejardhjen e tyre;
- Tregon shembuj të materialeve organike dhe kompozite dhe vetitë e tyre;
- Përshkruan materialet organike dhe kompozite përmes shembujve përkatës.

Kriteret e suksesit:

- Identifiko materialet organike dhe kompozite dhe trego si krijohen ato;
- Përshkruaj materialet organike dhe kompozite përmes shembujve që ato përdoren në jetën e përditshme;
- Dallo kompozitën natyrore dhe artificiale.

Fjalët kyçe:

Materialet organike, materialet kompozite, dheu, humusi, tulla, betoni, xhami i papërshkueshëm nga plumbat, druri.

Burimet:

Libri, fletorja e punës, interneti.

Lidhja me lëndët e tjera mësimore dhe/apo çështjet ndërkurrikulare:

Gjuhë dhe komunikim; Shoqëria dhe mjedisi; Jeta dhe puna.

Metodologjia dhe veprimtaritë e nxënësve:

Nxënësit ndahen në 3-5 grupe, varësisht prej numrit të nxënësve në klasë.

Parashikimi (P): Stuhi mendimesh, 15'

Në fillim të orës mësimdhënësja/i kërkon vullnetarë nga nxënësit në klasë, për të përshkruar aq sa mundet materialet organike dhe kompozite.

Ndërtimi i njohurive (N): Minileksion, 15'

Mësimdhënësja/i ua prezanton njësinë mësimore nxënësve në tabelë, në klasë, përmes të dhënave bazuar në libër.

Përforcimi (P): Identifiko dhe grupo, 15'

Mësimdhënësja/i udhëzon nxënësit që në fletore të punës të shkruajnë brenda në figurë emrat e materialeve organike si dhe emrat e materialeve kompozite natyrore dhe artificiale. Ti komentojnë së bashku nga cilat kombinime janë bërë dhe për çka përdoren.

Vlerësimi i nxënësve:

Nxënësit vlerësohen nga mësimdhënësja/i për punët që kanë bërë në grup, për punën individuale që ka të bëjë me arritjet e të nxënësve për materialet organike dhe kompozite.

Fusha kurrikulare: Shkencat e natyrës	Lënda: Njeriu dhe natyra	Shkalla e kurrikulës: Shkalla 2	Klasa: 4
---	------------------------------------	---	--------------------

Njësia mësimore:

3 Vetitë e materialeve dhe përdorimi i tyre

RNF (Rezultatet e fushës kurrikulare):

1.1 Identifikon dhe hulumton materialet natyrore dhe artificiale që përdoren në jetën e përditshme sipas vetive dhe shndërrimeve të tyre.

RNLT (Rezultatet e të nxënit të lëndës për temë)

Në fund të kësaj njësie, nxënësi:

- Identifikon vetitë e materialeve dhe përdorimin e materialeve në jetën e përditshme.
- Sqaron rëndësinë e dendësisë dhe fortësisë së materialeve;
- Shpjegon përcjellshmërinë termike dhe elektrike të materialeve.

Kriteret e suksesit:

- Dallo vetitë e materialeve dhe për çka mund të përdoren ato;
- Sqaro rëndësinë e dendësisë dhe fortësisë së materialeve;
- Përshkruaj përcjellshmërinë termike dhe elektrike të materialeve.

Fjalët kyçe:

Vetitë e materialeve, dendësia, fortësia, ngjyra, forma, madhësia, përcjellshmëria termike dhe elektrike.

Burimet:

Libri, fletorja e punës, plastika, druri, shkuma e plastikës, letra, interneti etj.

Lidhja me lëndët e tjera mësimore dhe/apo çështjet ndërkurrikulare:

Gjuhë dhe komunikim; Arte; Shoqëria dhe mjedisi; Jeta dhe puna.

Metodologjia dhe veprimtaritë e nxënësve:

Nxënësit ndahen në 3-5 grupe, varësisht prej numrit të nxënësve në klasë.

Parashikimi (P): Stuhi mendimesh, 15'

Në fillim të orës mësimdhënësja/i kërkon vullnetarë nga nxënësit në klasë për të dhënë ide lidhur me materialet dhe vetitë e tyre.

Ndërtimi i njohurive (N): Minileksion, 15'

Mësimdhënësja/i ua prezanton njësine mësimore nxënësve përmes fotografive dhe materialeve të ndryshme që i ka sjellë në klasë.

Përforsimi (P): Shkrim i lirë, 15'

Mësimdhënësja/i udhëzon nxënësit që në fletore të shkruajnë atë që dinë për vetitë e materialeve dhe përdorimin e tyre në jetën e përditshme. Në fletoren e punës të bëjnë një listë të objekteve me densitet të lartë dhe të ulët.

Vlerësimi i nxënësve:

Nxënësit vlerësohen nga mësimdhënësja/i për punët që kanë bërë në grup, për punën individuale që ka të bëjë me shkrimin e lirë, për vetitë e materialeve dhe për përdorimin e tyre në jetën e përditshme.

Fusha kurrikulare: Shkencat e natyrës	Lënda: Njeriu dhe natyra	Shkalla e kurrikulës: Shkalla 2	Klasa: 4
---	------------------------------------	---	--------------------

Njësia mësimore:

4 Lëndët e pastra, të përziera dhe tretësirat

RNF (Rezultatet e fushës kurrikulare):

1.1 Identifikon dhe hulumton materialet natyrore dhe artificiale që përdoren në jetën e përditshme sipas vetive dhe shndërrimeve të tyre.

RNLT (Rezultatet e të nxënit të lëndës për temë)

Në fund të kësaj njësie, nxënësi:

- Identifikon dhe tregon domosdoshmërinë e përdorimit të lëndëve të pastra dhe atyre të përziera për jetën tone;
- Sqaron ç'janë lëndët e pastra dhe ato të përziera;
- Tregon cilat përzierje të lëndëve quhen tretje;
- Dallon përzierjet heterogjene dhe homogjene.

Kriteret e suksesit:

- Emërto disa nga materialet e pastra dhe të përziera;
- Krahazo materialet e përziera dhe ato të pastra;
- Përshkruaj një tretësirë.

Fjalët kyçe:

Materialet e pastra dhe të përziera, përzierje heterogjene, përzierje homogjene, tretësirë.

Burimet:

Libri, fletorja e punës, kripa e kuzhinës, rëra, uji i detit, shkëmbinjtë.

Lidhja me lëndët e tjera mësimore dhe/apo çështjet ndërkurrikulare:

Gjuhë dhe komunikim; Shoqëria dhe mjedisi; Jeta dhe puna.

Metodologjia dhe veprimtaritë e nxënësve:

Nxënësit ndahen në 3-5 grupe, varësisht prej numrit të nxënësve në klasë.

Parashikimi (P): Stuhi mendimesh, 15'

Në fillim të orës, mësime mësuesja/i kërkon vullnetarë nga nxënësit në klasë, për të dhënë ide lidhur me dallimet në mes të materialeve të pastra, të përziera si dhe tretësirave.

Ndërtimi i njohurive (N): Minileksion, 15'

Mësime mësuesja/i ua prezanton njësine mësimore nxënësve përmes fotografive, ose duke u prezantuar atyre objekte dhe materiale të pastra, të përziera dhe tretësira.

Përforsimi (P): Identifiko dhe grupo, 15'

Mësime mësuesja/i kërkon vullnetarë për të dalë në tabelë para nxënësve. Ajo/ai u jep disa materiale dhe nxënësi/ja do të provojë t'i përcaktojë se a janë materiale të pastra apo të përziera. Mësime mësuesja/i udhëzon nxënësit që në fletoren e punës të shkruajnë emrat e materialeve dhe të dallojnë të pastrat dhe të përzierat. Udhëzon gjithashtu të shkruajnë në tabelë dallimet kryesore midis një përzierje heterogjene dhe homogjene - tretësira.

Vlerësimi i nxënësve:

Nxënësit vlerësohen nga mësime mësuesja/i për punët që kanë bërë në grup, për punën individuale që ka të bëjë me aftësinë e tyre për identifikimin e materialeve prej të cilave janë të ndërtuara ato. Po ashtu, vlerësohen shprehjet, bashkëbisedimi i nxënësve mes vete, si dhe bashkëveprimi me anëtarët brenda grupit.

Fusha kurrikulare: Shkencat e natyrës	Lënda: Njeriu dhe natyra	Shkalla e kurrikulës: Shkalla 2	Klasa: 4
---	------------------------------------	---	--------------------

Njësia mësimore:

6 Ndarja e përzierjeve

RNF (Rezultatet e fushës kurrikulare):

1.1 Identifikon dhe hulumton materialet natyrore dhe artificiale që përdoren në jetën e përditshme sipas vetive dhe shndërrimeve të tyre.

RNLT (Rezultatet e të nxënit të lëndës për temë)

Në fund të kësaj njësie, nxënësi:

- Emërton metoda të ndryshme të ndarjes së përzierjeve;
- Përshkruan dhe krahason disa nga metodat e ndarjes së përzierjeve.

Kriteret e suksesit:

- Emërto disa nga metodat e ndarjes së përzierjeve.
- Përshkruaj metodën e ndarjes së një përzierjeje (rërë dhe copëza hekuri) me magnet dhe dekantim;
- Krahaso metodën e filtrimit dhe distilimit.

Fjalët kyçe:

Filtrimi, dekantimi, ndarja me magnet, distilimi, uji, rëra, sheqeri, uji i vluar.

Burimet:

Libri, fletorja e punës, uji, rërë dhe copëza hekuri, vaji, interneti etj.

Lidhja me lëndët e tjera mësimore dhe/apo çështjet ndërkurrikulare:

Gjuhë dhe komunikim; Matematikë; Shoqëria dhe mjedisi; Jeta dhe puna.

Metodologjia dhe veprimtaritë e nxënësve:

Nxënësit ndahen në 3-5 grupe, varësisht prej numrit të nxënësve në klasë.

Parashikimi (P): Pyetja sjell pyetjen, 15'

Në fillim të orës mësimdhënësja/i kërkon vullnetarë nga nxënësit në klasë për të dhënë ide lidhur me metodat e ndarjes së përzierjeve. Pas çdo ideje bëhen pyetje. Pyetjet duhet të bëhen nga nxënësit dhe me ndihmën e mësimdhënësës/it, atyre u jepet përgjigje. Në rast se nuk ka përgjigje, atëherë përgjigjja lihet për t'u dhënë në etapat e mëvonshme të mësimi. Disa nga pyetjet që mund të përdoren: Si ndahet një përzierje rëre me copëza hekuri? Si ndahet një përzierje uji dhe rëre? Si ndahet një përzierje uji dhe vaji? etj.

Ndërtimi i njohurive (N): Dëgjim dhe mendim i drejtuar 10'

Mësimdhënësja/i u prezanton njësinë mësimore nxënësve përmes fotografive, ujit dhe rërës, ujit dhe vajit, rërës dhe copëzave të hekurit, të sjella në klasë. Nxënësit do ta dëgjojnë mësimdhënësen/in për shpjegimet lidhur me ndarjet e përzierjeve.

Përforsimi (P): Ekperimento, diskuto, plotëso në fletore të punës, 20'

Mësimdhënësja/i udhëzon nxënësit që të marrin një enë me ujë dhe ta përziejnë me rërë, një enë me ujë dhe ta përziejnë me vaj, ose një enë me rërë dhe ta përziejnë me copëza hekuri. Ata së bashku me mësimdhënësen/in e përcjellin me vëmendje rrjedhën e secilit ekperiment të përshkruar në libër dhe fletore të punës. Pastaj, udhëzohen nxënësit të plotësojnë tekstin në fletore të punës.

Vlerësimi i nxënësve:

Në fund të orës nxënësit vlerësohen nga mësimdhënësja/i për punët që kanë bërë në grup, që ka të bëjë me eksperimentin dhe për punën individuale në plotësimin e të dhënave në fletore të punës për ndarjen e përzierjeve.

Detyrë shtëpie:

Provo në shtëpi metodën e dekantimit në një përzierje nga uji dhe rëra. Shkruaj atë që ke vërejtur, ndërsa në klasë komento së bashku me mësuesen/in dhe shokët /shoqet e klasës.

Fusha kurrikulare: Shkencat e natyrës	Lënda: Njeriu dhe natyra	Shkalla e kurrikulës: Shkalla 2	Klasa: 4
---	------------------------------------	---	--------------------

Njësia mësimore:

6 Tretja e lëndëve të ndryshme në ujë dhe varshmëria nga temperatura

RNF (Rezultatet e fushës kurrikulare):

1.1 Identifikon dhe hulumton materialet natyrore dhe artificiale që përdoren në jetën e përditshme sipas vetive dhe shndërrimeve të tyre.

Përshkruan varshmërinë e tretjes së një lënde nga temperatura si dhe sqaron gjendjet agregate të trupave në varshmëri nga temperatura duke përcaktuar pikën e ngrirjes, shkrirjes dhe vlimit të ujit.

RNLT (Rezultatet e të nxënit të lëndës për temë)

Në fund të kësaj njësie, nxënësi:

- Tregon me shembuj varshmërinë e tretjes së një lënde nga temperatura;
- Përshkruan gjendjet agregate të trupave në varshmëri nga temperatura;
- Sqaron pikën e ngrirjes, shkrirjes dhe vlimit të ujit.

Kriteret e suksesit:

- Shpjego varshmërinë e tretjes së një lënde nga temperatura;
- Përshkruaj gjendjet agregate të trupave në varshmëri nga temperatura dhe trego pikën e ngrirjes, shkrirjes dhe vlimit të ujit.

Fjalët kyçe:

Uji, akulli, avulli, ngrirje , shkrirje.

Burimet:

Libri, fletorja e punës, gotë qelqi, termometri, copa akulli, interneti etj.

Lidhja me lëndët e tjera mësimore dhe/apo çështjet ndërkurrikulare:

Gjuhë dhe komunikim; Art; Shoqëria dhe mjedisi; Jeta dhe puna.

Metodologjia dhe veprimtaritë e nxënësve:

Klasa të ndahet në 3-4 grupe.

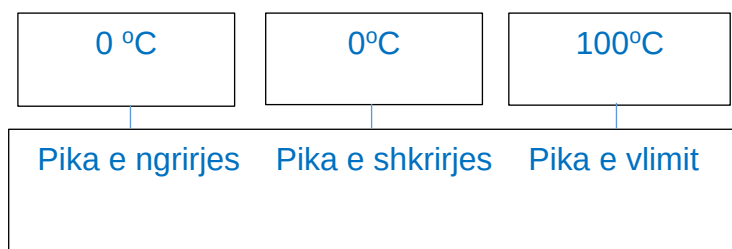
Parashikimi (P): Diskutim për njohuritë paraprake, 15'

Mësimdhënësja/i e prezanton njësinë mësimore dhe kërkon nga nxënësit të tregojnë se a mund të varet tretja e një lënde nga temperatura. Kërkon të tregojnë ç'është ngrirja e ç'është shkrirja si dhe cilat janë pikat e ngrirjes, shkrirjes dhe vlimit.. Mësimdhënësja/i e shkruan çdo përgjigje të nxënësve në tabelë, ndërsa për 5 minuta nxënësit renditin në fletore atë që dinë për pyetjet e shtruar.

Ndërtimi i njohurive (N): Harta e konceptit, 15'

Mësimdhënësi/ja paraqet në tabelë skemën grafike, e cila do të plotësohet në mënyrë të organizuar me informatat e mbledhura paraprakisht nga nxënësit.

Modeli i skemës grafike:

Përforcimi (P): Rrjeti i diskutimit, 15'

Mësimdhënësja/i në qendër të tabelës shënon pyetjen binare (që nënkupton mendime për dhe kundër). P.sh.: A më lehtë tretet lënda në ujë të nxehtë apo të ftohtë? Mendimet e nxënësve shkruhen në tabelë nga mësimdhënësja/i.

Vlerësimi i nxënësve:

Nxënësit vlerësohen nga mësimdhënësja/i për punët që kanë bërë në grup, për punën individuale që ka të bëjë me rëndësinë e ujit për njeriun. Po ashtu, vlerësohen shprehjet, bashkëbisedimi i nxënësve mes vete, si dhe bashkëveprimi me anëtarët brenda grupit.

Detyrë shtëpie:

Nxënësve u kërkohet që në shtëpi, nën mbikëqyrjen e një personi më të vjetër, ta lënë një enë me ujë të vlojë mbi reshë në temperaturën 100 °C. Për atë se çfarë do të ndodhë me atë ujë, të shkruajnë në fletoren e punës.

Fusha kurrikulare:
Shkencat e natyrës

Lënda:
Njeriu dhe natyra

Shkalla e kurrikulës:
Shkalla 2

Klasa:
4

Njësia mësimore:

7 Përbërësit e ajrit

RNF (Rezultatet e fushës kurrikulare):

1.1 Identifikon dhe hulumton materialet natyrore dhe artificiale që përdoren në jetën e përditshme sipas vetive dhe shndërrimeve të tyre.

Definon ç'është ajri, identifikon përbërësit e ajrit dhe përshkruan rëndësinë e tyre për qeniet e gjalla.

RNLT (Rezultatet e të nxënit të lëndës për temë)

Në fund të kësaj njësie, nxënësi:

- Sqaron ç'është ajri dhe tregon përbërjen e tij;
- Shpjegon pse përbërja e ajrit nuk është e njëjtë në të gjitha vendet;
- Tregon pse marrim frymë dhe më cilat organe e kryejmë frymëmarrjen.

Kriteret e suksesit:

- Emërto përbërësit e ajrit dhe trego rëndësinë e tyre për qeniet e gjalla;
- Trego pse përbërja e ajrit nuk është e njëjtë në të gjitha vendet;
- Trego pse marrim frymë dhe më cilat organe e kryejmë frymëmarrjen.

Fjalët kyçe:

Oksigjeni, azoti, dyoksidi i karbonit, mushkëritë.

Burimet:

Libri, fletorja e punës, burime nga interneti etj.

Lidhja me lëndët e tjera mësimore dhe/apo çështjet ndërkurrikulare:

Gjuhë dhe komunikim; Matematikë; Shoqëria dhe mjedisi; Jeta dhe puna.

Metodologjia dhe veprimtaritë e nxënësve:

Punë individuale dhe grupore.

Parashikimi (P): Diskutim për njohuritë paraprake, 10'

Mësimdhënësja/i ua prezanton nxënësve njësinë mësimore dhe u kërkon atyre të mendojnë sa më shumë fjalë lidhur me njësinë “Ajri dhe përbërësit e tij”. Mësimdhënësja/i shkruan këtë titull në tabelë, dhe pastaj në formë skice shënon edhe mendimet e nxënësve.

Ndërtimi i njohurive (N): Lexim individual dhe diskutim, 20’

Udhëzohen nxënësit nga mësimdhënësja/i të lexojnë njësinë mësimore “Ajri dhe përbërësit e tij”. Pastaj, bëhet diskutimi në mes nxënësve, duke u ndihmuar dhe nga mësimdhënësja/i.

Përforsimi (P): Plotëso të dhënat dhe diskuto, 15’

Të përcillet gjendja e ajrit në vendbanimin tënd gjatë javës dhe shëno në fletore të punës për çdo ditë të javës. Pastaj, të bëhet diskutimi mes nxënësve, duke u ndihmuar dhe nga mësimdhënësja/i.

Vlerësimi i nxënësve:

Nxënësit do të vlerësohen për punën e tyre individuale, ku do të vlerësohen për njohuritë që ata kanë fituar për termometrat dhe mënyrën e matjes së temperaturës.

Fusha kurrikulare: Shkencat e natyrës	Lënda: Njeriu dhe natyra	Shkalla e kurrikulës: Shkalla 2	Klasa: 4
---	------------------------------------	---	--------------------

Njësia mësimore:

8 Mbrojtja e ajrit nga ndotja

RNF (Rezultatet e fushës kurrikulare):

1.1 Identifikon dhe hulumton materialet natyrore dhe artificiale që përdoren në jetën e përditshme sipas vetive dhe shndërrimeve të tyre.

Identifikon shkaktarët e ndotjes së ajrit, tregon efektin e dëmshëm të ajrit të ndotur për organizmin dhe përmend sëmundjet e mundshme që vijnë nga ai.

RNLT (Rezultatet e të nxënit të lëndës për temë)

Në fund të kësaj njësie, nxënësi:

- Tregon mënyrat e ndotjes së ajrit dhe dëmtimet që ajri i ndotur u bën pemëve, tokës, lumenjve, ndërtesave, monumenteve etj.
- Tregon sëmundjet që mund t'i shkaktohen njeriut nga ndotja e ajrit;
- Përkshkruan mënyrat me ndihmën e të cilave mund të zvogëlojmë ndotjen e ajrit.

Kriteret e suksesit:

- Cilët janë shkaktarët e ndotjes së ajrit;
- Cili është efekti i ndotjes së ajrit në shëndetin e njeriut;
- Kë e dëmton shiu i thatë që formohet nga djegia e thëngjillit;
- Si krijohet smogu dhe cili është efekti negativ i tij për njeriun;
- Si mundemi ne në familjet tona të ndikojmë në uljen e ndotjes së ajrit.

Fjalët kyçe:

Termocentralet, oxhaqet e shtëpive, automjetet, djegia e pyjeve, djegia e mbeturinave, smogu, shiu i thatë, pneumonitisi, astma, kanceri i mushkërive.

Burimet:

Libri, fletorja e punës, interneti etj.

Lidhja me lëndët e tjera mësimore dhe/apo çështjet ndërkurrikulare:

Gjuhë dhe komunikim; Matematikë, Shoqëria dhe mjedisi; Jeta dhe puna.

Metodologjia dhe veprimtaritë e nxënësve:

Punë individuale dhe në grupe.

Parashikimi (P): Diskutim për njohuritë paraprake 10’.

Mësimdhënësja/i ua prezanton nxënësve njësinë mësimore dhe u kërkon atyre të mendojnë sa më shumë fjalë lidhur me “Mbrojtjen e ajrit nga ndotja”. Mësimdhënësja/i shkruan këtë shprehje në tabelë, dhe pastaj në formë skice shënon edhe mendimet e nxënësve.

Ndërtimi i njohurive (N): Lexim individual, 20’

Në libër dhe në fletore të punës, nxënësit e lexojnë tekstin për “Mbrojtjen e ajrit nga ndotja”.

Përforcimi (P): Bërja e një eksperimenti dhe diskutim, 15’

Nxënësit udhëzohen të plotësojnë fletoren e punës të njësia “Mbrojtja e ajrit nga ndotja”, të shkruajnë në tabelë si mundemi ne në familjet tona, e veçmas institucionet, të ndikojmë në uljen e ndotësve të ajrit dhe fillon diskutimi.

Vlerësimi i nxënësve:

Nxënësit do të vlerësohen për punën e tyre individuale, ku do të vlerësohen për njohuritë që ata kanë për mbrojtjen e ajrit nga ndotja.

BOTA E GJALLË

Fusha kurrikulare: Shkencat e Natyrës	Lënda: Njeriu dhe natyra	Shkalla e kurrikulës: Shkalla 2	Klasa: 4
--	------------------------------------	---	--------------------

Njësia mësimore:

Riprodhimi te qeniet e gjalla

9 Riprodhimi i bimëve

RNF (Rezultatet e fushës kurrikulare):

1.2 Përshkruan dhe hulumton tiparet themelore të ndërtimit dhe funksionit të organizmit të njeriut dhe qenieve të tjera të gjalla, ciklin jetësor të qenieve të gjalla, proceset riprodhuese të bimëve dhe shtazëve, zinxhirët e ushqimit dhe rolin e mikroorganizmave në mjedis.

RNLT (Rezultatet e të nxënit të lëndës për temë)

Në fund të kësaj njësie, nxënësi:

- Identifikon karakteristikat e qenieve të gjalla;
- Dallon dhe përshkruan riprodhimin e bimëve.

Kriteret e suksesit:

- Shpjego çfarë është riprodhimi te qeniet e gjalla;
- Trego mënyrat e riprodhimit te bimët.

Fjalët kyçe:

Riprodhimi i bimëve, fara, saksia, dheu.

Burimet:

Libri, fletorja e punës, atlasit, saksitë, dheu, interneti etj.

Lidhja me lëndët e tjera mësimore dhe/apo çështjet ndërkurrikulare:

Gjuhë dhe komunikim; Matematikë, Shoqëria dhe mjedisi; Jeta dhe puna.

Metodologjia dhe veprimtaritë e nxënësve:

Klasa ndahet në 3-4 grupe.

Parashikimi (P): Di - Dua të di – Mësova, 15'

Mësimdhënësja/i ua prezanton nxënësve njësinë mësimore dhe u kërkon nxënësve të mendojnë se çfarë dinë për riprodhimin te bimët dhe shtazët. Nxënësit në grup diskutojnë idetë e tyre dhe i shkruajnë në një listë. Mësimdhënësi/ja vizaton në tabelë, tabelën *Di - Dua të di - Mësova*, dhe pastaj u kërkon nxënësve të thonë çfarë dinë për njësinë mësimore, duke i mbledhur idetë e të gjitha grupeve. I shkruan idetë e tyre në kolonën "Di".

Ndërtimi i njohurive (N): Di - Dua të di – Mësova, 20'

Mësimdhënësja/i u kërkon nxënësve të tregojnë se çka duan të dinë për njësinë mësimore. Ato çka nxënësit duan t'i dinë, i shënon në tabelë, në kolonën "**Dua të di**". Nxënësit do ta analizojnë njësinë mësimore dhe i kërkojnë përgjigjet, për pyetje të cilat i kanë parashtruar paraprakisht. Përgjigjet e gjetura, mësimdhënësja/i i shkruan në kolonën "**Mësova**".

Përforcimi (P): Identifikim dhe diskutim, 10'

Nga fotot në libër dhe fletore të punës, nxënësit udhëzohen të shënojnë në tabelën e fletores së punës mënyrën e riprodhimit të organizmave. Pastaj, nxënësit të ndihmuar dhe nga mësimdhënësja/i diskutojnë rreth riprodhimit te bimët dhe bëjnë eksperimentin për mënyrën e riprodhimit të bimëve me anën e kërcellit, në laboratorin e biologjisë.

Vlerësimi i nxënësve:

Nxënësit do të vlerësohen për punën e tyre grupore dhe atë individuale, ku do të vlerësohet bashkëbisedimi, plotësimi i fletores së punës dhe puna eksperimentale që kanë pasur nxënësit në grup.

Fusha kurrikulare: Shkencat e Natyres	Lënda: Njeriu dhe natyra	Shkalla e kurrikulës: Shkalla 2	Klasa: 4
--	------------------------------------	---	--------------------

Njësia mësimore:

10 Riprodhimi te kafshët

RNF (Rezultatet e fushës kurrikulare):

1.2 Përshkruan dhe hulumton tiparet themelore të ndërtimit dhe funksionit të organizmit të njeriut dhe qenieve të tjera të gjalla, ciklin jetësor të qenieve të gjalla, proceset riprodhuese të bimëve dhe shtazëve, zinxhirët e ushqimit dhe rolin e mikroorganizmave në mjedis.

RNLT (Rezultatet e të nxënës të lëndës për temë)

Në fund të kësaj njësie, nxënësi:

- Tregon si quhen qeniet e gjalla që lindin të vegjlit e tyre;
- Emërton qeniet e gjalla që riprodhohen me vezë.

Kriteret e suksesit:

- Trego cilat janë mënyrat e riprodhimit te shtazët;
- Si quhen qeniet e gjalla që lindin të vegjlit e tyre;
- Emërto qeniet e gjalla që riprodhohen me vezë;
- Ku qëndron rëndësia e riprodhimit të qenieve të gjalla.

Fjalët kyçe:

Riprodhimi i shtazëve me vezë, riprodhimi i shtazëve me lindje, inkubimi, gjitarë.

Burimet:

Libri, fletorja e punës, atlas, foto të ndryshme të zogjve e gjitarëve, interneti etj.

Lidhja me lëndët e tjera mësimore dhe/apo çështjet ndërkurrikulare:

Gjuhë dhe komunikim; Matematikë, Shoqëria dhe mjedisi; Jeta dhe puna.

Metodologjia dhe veprimtaritë e nxënësve:

Klasa ndahet në 3-4 grupe.

Parashikimi (P): Di - Dua të di – Mësova, 15'

Mësimdhënësja/i ua prezanton nxënësve njësinë mësimore dhe u kërkon nxënësve të mendojnë se çfarë dinë për riprodhimin te bimët dhe shtazët. Nxënësit në grup diskutojnë idetë e tyre dhe i shkruajnë në një listë. Mësimdhënësi/ja vizaton në tabelë, tabelën **Di - Dua të di - Mësova**, dhe pastaj u kërkon nxënësve të thonë çfarë dinë për njësinë mësimore, duke i mbledhur idetë e të gjitha grupeve. I shkruan idetë e tyre në kolonën “**Di**”.

Ndërtimi i njohurive (N): Di - Dua të di – Mësova, 20'

Mësimdhënësja/i u kërkon nxënësve të tregojnë se çka duan të dinë për njësinë mësimore. Ato çka nxënësit duan t'i dinë, i shënon në tabelë, në kolonën “**Dua të di**”. Nxënësit do ta analizojnë njësinë mësimore dhe i kërkojnë përgjigjet, për pyetje të cilat i kanë parashtruar paraprakisht. Përgjigjet e gjetura, mësimdhënësja/i i shkruan në kolonën “**Mësova**”.

Përforcimi (P): Identifikim dhe diskutim, 10'

Nga fotot në libër dhe fletore të punës, nxënësit udhëzohen të shënojnë në tabelën e fletores së punës mënyrën e riprodhimit të organizmave. Pastaj, nxënësit të ndihmuar dhe nga mësimdhënësja/i diskutojnë rreth riprodhimit te shtazët.

Vlerësimi i nxënësve:

Nxënësit do të vlerësohen për punën e tyre grupore dhe atë individuale, ku do të vlerësohet bashkëbisedimi, plotësimi i fletores së punës dhe puna eksperimentale që kanë pasur nxënësit në grup.

PLANI DYMUJOR: NËNTOR – DHJETOR

Fusha kurrikulare: Shkencat e natyrës	Lënda: Njeriu dhe natyra	Shkalla e kurrikulës: Shkalla 2	Klasa: 4
---	------------------------------------	---	--------------------

Njësia mësimore:

11 Riprodhimi te njeriu

RNF (Rezultatet e fushës kurrikulare):

1.2 Përshkruan dhe hulumton tiparet themelore të ndërtimit dhe funksionit të organizmit të njeriut dhe qenieve të tjera të gjalla, ciklin jetësor të qenieve të gjalla, proceset riprodhuese të bimëve dhe shtazëve, zinxhirët e ushqimit dhe rolin e mikroorganizmave në mjedis.

RNLT (Rezultatet e të nxënësve të lëndës për temë)

Në fund të kësaj njësie, nxënësi:

- Tregon mënyrën e zakonshme të riprodhimit te njerëzit;
- Sqaron kohëzgjatjen e një shtatzënie.

Kriteret e suksesit:

- Përshkruaj mënyrën e zakonshme të riprodhimit te njerëzit;
- Trego sa është kohëzgjatja e një shtatzënie;

Fjalët kyçe:

Riprodhimi te njeriu, shtatzënia.

Burimet:

Libri, fletorja e punës, atlas, interneti etj.

Lidhja me lëndët e tjera mësimore dhe/apo çështjet ndërkurrikulare:

Gjuhë dhe komunikim; Art; Shoqëria dhe mjedisi; Jeta dhe puna.

Metodologjia dhe veprimtaritë e nxënësve:

Klasa ndahet në 3-4 grupe.

Parashikimi (P): Diskutim 10'

Mësimdhënësja/i diskuton me nxënësit për njohuritë paraprake që ata kanë për riprodhimin te njeriu dhe për ndikimin e riprodhimit në biodiversitet. Idetë e dala gjatë diskutimit, mësimdhënësja/i i shkruan në tabelë.

Ndërtimi i njohurive (N): Lexim-vrojtim dhe mendim i drejtuar, 15'

Mësimdhënësja/i u kërkon nxënësve ta lexojnë librin dhe të vrojtojnë në mënyrë individuale fotot për riprodhimin te njeriu dhe ndikimin e riprodhimit në biodiversitet. Kur nxënësit përfundojnë së lexuari dhe së vrotuari, atyre u shtrohen pyetjet për riprodhimin te njeriu, p.sh.: Sa zgjatë shtatzënia?

Përforcimi (P): Mendo, përpilo dhe prezanto, 15'

Nga ajo që kanë mësuar në librin bazë, u kërkohet nxënësve të shkruajnë në fletoren e punës se si mund të vijë deri te riprodhimi i llojeve të reja në natyrë.

Vlerësimi i nxënësve:

Nxënësit do të vlerësohen për punën e tyre grupore dhe atë individuale, ku do të vlerësohet bashkëbisedimi që kanë pasur nxënësit në grup, si dhe mënyra e mendimeve se si i kanë paraqitur në fletoren e punës për riprodhimin e llojeve të reja në natyrë.

Fusha kurrikulare: Shkencat e natyrës	Lënda: Njeriu dhe natyra	Shkalla e kurrikulës: Shkalla 2	Klasa: 4
---	------------------------------------	---	--------------------

Njësia mësimore:

12 Ndikimi i njeriut në biodiversitet

RNF (Rezultatet e fushës kurrikulare):

1.2 Përshkruan dhe hulumton tiparet themelore të ndërtimit dhe funksionit të organizmit të njeriut dhe qenieve të tjera të gjalla, ciklin jetësor të qenieve të gjalla, proceset riprodhuese të bimëve dhe shtazëve, zinxhirët e ushqimit dhe rolin e mikroorganizmave në mjedis.

RNLT (Rezultatet e të nxënit të lëndës për temë)

Në fund të kësaj njësie, nxënësi:

- Tregon çfarë është biodiversiteti;
- Shpjegon ndikimin e njeriut në rritjen e biodiversitetit.

Kriteret e suksesit:

- Trego çfarë nënkupton me biodiversitet;
- Sqaro ndikimin e njeriut në rritjen e biodiversitetit.

Fjalët kyçe:

Biodiversiteti

Burimet:

Libri, fletorja e punës, atlas, interneti etj.

Lidhja me lëndët e tjera mësimore dhe/apo çështjet ndërkurrikulare:

Gjuhë dhe komunikim; Art; Shoqëria dhe mjedisi; Jeta dhe puna.

Metodologjia dhe veprimtaritë e nxënësve:

Klasa ndahet në 3-4 grupe.

Parashikimi (P): Diskutim 10'

Mësimdhënësja/i diskuton me nxënësit për njohuritë paraprake që ata kanë për riprodhimin e njeriu dhe për ndikimin e riprodhimit në biodiversitet. Idetë e dala gjatë diskutimit, mësimdhënësja/i i shkruan në tabelë.

Ndërtimi i njohurive (N): Lexim-vrojtim dhe mendim i drejtuar, 15'

Mësimdhënësja/i u kërkon nxënësve ta lexojnë librin dhe të vrojtojnë në mënyrë individuale fotot për riprodhimin te njeriu dhe ndikimin e riprodhimit në biodiversitet. Kur nxënësit përfundojnë së lexuari dhe së vrotuari, atyre u shtrohen pyetjet për rolin e njeriut në rritjen e biodiversitetit?

Përforsimi (P): Mendo, përpilo dhe prezanto, 15'

Nga ajo që kanë mësuar në librin bazë, u kërkohet nxënësve të shkruajnë në fletoren e punës se si mund të vijë deri te riprodhimi i llojeve të reja në natyrë.

Vlerësimi i nxënësve:

Nxënësit do të vlerësohen për punën e tyre grupore dhe atë individuale, ku do të vlerësohet bashkëbisedimi që kanë pasur nxënësit në grup, si dhe mënyra e mendimeve se si i kanë paraqitur në fletoren e punës për riprodhimin e llojeve të reja në natyrë.

Fusha kurrikulare: Shkencat e natyrës	Lënda: Njeriu dhe natyra	Shkalla e kurrikulës: Shkalla 2	Klasa: 4
---	------------------------------------	---	--------------------

Njësia mësimore:

Ruajtja e ushqimit

13 Mënyrat e ruajtjes së ushqimit

RNF (Rezultatet e fushës kurrikulare):

1.3 Shpjegon mënyra të ruajtjes së ushqimeve, konsumimin e sigurt të tyre dhe efektet e substancave të dëmshme për organizmin (duhani, alkooli, pijet energjike).

RNLT (Rezultatet e të nxënit të lëndës për temë)

Në fund të kësaj njësie, nxënësi:

- Identifikon dhe përshkruan mënyrat e mbrojtjes së ushqimit;
- Tregon rëndësinë e ruajtjes së ushqimit dhe mbajtjen e gjërave ushqimore në një mjedis të pastër;
- Tregon disa nga mënyrat e zakonshme të ruajtjes së gjërave ushqimore.

Kriteret e suksesit:

- Cilat janë mënyrat e mbrojtjes së ushqimit;
- Pse gjërat ushqimore që i sillni në shtëpi, duhet t'i mbani në një mjedis të pastër;
- Trego disa nga mënyrat e zakonshme të ruajtjes së gjërave ushqimore.

Fjalët kyçe:

Ruajtja e ushqimit, frigorifer, qilar, bodrum, tharja, turshi, ngrirja.

Burimet:

Libri, fletorja e punës, foto e frigoriferit të hapur, qilarit, bodrumit, ushqimeve të thara, kavanozave turshi, ushqimeve të ngrira, interneti etj.

Lidhja me lëndët e tjera mësimore dhe/apo çështjet ndërkurrikulare:

Gjuhë dhe komunikim; Art; Shoqëria dhe mjedisi; Jeta dhe puna.

Metodologjia dhe veprimtaritë e nxënësve:

Klasa ndahet në 3-4 grupe.

Parashikimi (P): Stuhi mendimesh, 10'

Mësimdhënësja/i u kërkon nxënësve që për 2-3 minuta të shohin fotot në libër dhe të tjera, të siguruara nga mësimdhënësja/i lidhur me ushqimet që duhen ruajtur, pastaj do të diskutojnë në grupe lidhur me atë se si mund dhe duhet të ruhen ushqimet.

Ndërtimi i njohurive (N): Lexim-vrojtim dhe mendim i drejtuar, 15'

Mësimdhënësja/i u kërkon nxënësve ta lexojnë librin dhe t'i vrojtojnë në mënyrë individuale fotot për ushqimet, frigoriferin, qilarin, bodrumin, ushqimet e thara, turshitë, ushqimet e ngrira. Pastaj, shtrohen pyetjet për mënyrën e ruajtjes së ushqimeve.

Përforcimi (P): Plotëso fletoren e punës dhe diskuto, 15'

Në fletore të punës u kërkohet nxënësve që nën secilën figurë të shkruajnë mënyrën e ruajtjes së ushqimit dhe pse duhet një plan ushqimi.

Vlerësimi i nxënësve:

Nxënësit do të vlerësohen për punën e tyre grupore dhe atë individuale, ku do të vlerësohet bashkëbisedimi që kanë pasur nxënësit në grup, si dhe përshkrimin e vendeve ku duhen ruajtur ushqimet dhe pse duhet një plan ushqimi.

Fusha kurrikulare: Shkencat e natyrës	Lënda: Njeriu dhe natyra	Shkalla e kurrikulës: Shkalla 2	Klasa: 4
---	------------------------------------	---	--------------------

Njësia mësimore:

14 Rëndësia e të ushqyerit shëndetshëm

RNF (Rezultatet e fushës kurrikulare):

1.3 Shpjegon: mënyra të ruajtjes së ushqimeve, konsumimin e sigurt të tyre dhe efektet e substancave të dëmshme për organizmin (duhanit, alkoolit, pijeve energjike).

RNLT (Rezultatet e të nxënit të lëndës për temë)

Në fund të kësaj njësie, nxënësi:

- Tregon këshillën më të duhur për një shëndet të mirë;
- Identifikon ushqimet e shëndetshme;
- Shpjegon përfitimet e një ushqimi të shëndetshëm.
- Arsyeton mbajtjen e gjërave ushqimore në një mjedis të pastër;
- Tregon disa nga mënyrat e zakonshme të ruajtjes së gjërave ushqimore.

Kriteret e suksesit:

- Cila është këshilla më e duhur për një shëndet të mirë;
- Çfarë përfshin një ushqim i shëndetshëm;
- Cilat janë përfitimet e një ushqimi të shëndetshëm.

Fjalët kyçe:

Përfitimet e një ushqimi të shëndetshëm, sëmundjet e zemrës, goditja në tru, sëmundjet kanceroze, sëmundjet e sheqerit, eshtrat me dendësi të dobët.

Burimet:

Libri, fletorja e punës, atlasit, interneti etj.

Lidhja me lëndët e tjera mësimore dhe/apo çështjet ndërkurrikulare:

Gjuhë dhe komunikim; Shoqëria dhe mjedisi; Jeta dhe puna.

Metodologjia dhe veprimtaritë e nxënësve:

Klasa ndahet në 3-4 grupe.

Parashikimi (P): Stuhi mendimesh, 10'

Mësimdhënësja/i u kërkon nxënësve që për 2-3 minuta të shohin fotot, në libër dhe të tjera, të siguruara nga mësimdhënësja/i lidhur me ushqimet e shëndetshme. Pastaj do të diskutojnë në grupe lidhur me atë se si duhet të ushqehemi shëndetshëm.

Ndërtimi i njohurive (N): Lexim-vrojtim dhe mendim i drejtuar, 15'

Mësimdhënësja/i u kërkon nxënësve ta lexojnë librin dhe t'i vrojtojnë në mënyrë individuale fotot për ushqimet e shëndetshme. Pastaj, shtrohen pyetjet për mënyrën e përdorimit të ushqimeve të shëndetshme.

Përforcimi (P): Plotëso fletoren e punës dhe diskuto, 15'

Në fletoren e punës, u kërkohet nxënësve që në një katror, me anë të vizatimit, të paraqesin ushqimet e shëndetshme.

Vlerësimi i nxënësve:

Nxënësit do të vlerësohen për punën e tyre grupore dhe atë individuale, ku do të vlerësohet bashkëbisedimi që kanë pasur nxënësit në grup, për ushqimet e shëndetshme dhe mënyrën e të ushqyerit me to.

Fusha kurrikulare: Shkencat e natyrës	Lënda: Njeriu dhe natyra	Shkalla e kurrikulës: Shkalla 2	Klasa: 4
---	------------------------------------	---	--------------------

Njësia mësimore:

15 Si të mbahet ushqimi i pastër dhe si të ushqehemi shëndetshëm?

RNF (Rezultatet e fushës kurrikulare):

1.3 Shpjegon: mënyra të ruajtjes së ushqimeve, konsumimin e sigurt të tyre dhe efektet e substancave të dëmshme për organizmin (duhanit, alkoolit, pijeve energjike).

RNLT (Rezultatet e të nxënit të lëndës për temë)

Në fund të kësaj njësie, nxënësi:

- Identifikon veset e këqija që duhen shmangur gjatë përgatitjes së ushqimit;
- Tregon personat që duhen shmangur nga përgatitja e ushqimit;
- Numëron parimet e përgjithshme në parandalimin e ndotjes së ushqimit.

Kriteret e suksesit:

- Trego veset e këqija që duhen shmangur gjatë përgatitjes së ushqimit;
- Cilët persona duhen shmangur nga përgatitja e ushqimit;
- Cilat janë parimet e përgjithshme në parandalimin e ndotjes së ushqimit.

Fjalët kyçe:

Kruarja e pjesëve të trupit; prekja e flokëve, hundës, gojës; pirja e duhanit, kollitja, teshtitja; infeksione të lëkurës, diarreja.

Burimet:

Libri, fletorja e punës, atlas, interneti etj.

Lidhja me lëndët e tjera mësimore dhe/apo çështjet ndërkurrikulare:

Gjuhë dhe komunikim; Shoqëria dhe mjedisi; Jeta dhe puna.

Metodologjia dhe veprimtaritë e nxënësve:

Klasa ndahet në 3-4 grupe.

Parashikimi (P): Stuhi mendimesh, 10'

Mësimdhënësja/i u kërkon nxënësve që për 2-3 minuta të shohin fotot, në libër dhe të tjera, të siguruara nga mësimdhënësja/i lidhur me mbajtjen e ushqimit pastër. Pastaj do të diskutojnë në grupe lidhur me atë se si duhet të mbahet ushqimi pastër, në mënyrë që të ushqehemi shëndetshëm.

Ndërtimi i njohurive (N): Lexim-vrojtim dhe mendim i drejtuar, 15'

Mësimdhënësja/i u kërkon nxënësve ta lexojnë librin dhe t'i vrojtojnë në mënyrë individuale fotot për mbajtjen e ushqimit pastër. Pastaj, shtrohen pyetjet për mënyrën e mbajtjes së ushqimit pastër në mënyrë që të ushqehemi shëndetshëm.

Përforcimi (P): Plotëso fletoren e punës dhe diskuto, 15'

Në fletoren e punës, u kërkohet nxënësve që në katrorin A, të shkruajnë veset e këqija që duhen shmangur gjatë kohës së përgatitjes së ushqimit. Ndërsa në katrorin B, të shkruajnë çfarë duhet bërë para se të fillohet të përgatitet ushqimi dhe cilët persona duhen shmangur nga përgatitja e ushqimit. Po ashtu, në një katror tjetër të shkruajnë parimet e përgjithshme që mundësojnë parandalimin e ndotjes së ushqimit.

Vlerësimi i nxënësve:

Nxënësit do të vlerësohen për punën e tyre grupore dhe atë individuale, ku do të vlerësohet bashkëbisedimi që kanë pasur nxënësit në grup, për mënyrën e mbajtjes së ushqimit pastër në mënyrë që të ushqehemi shëndetshëm.

Fusha kurrikulare: Shkencat e natyrës	Lënda: Njeriu dhe natyra	Shkalla e kurrikulës: Shkalla 2	Klasa: 4
---	------------------------------------	---	--------------------

Njësia mësimore:

16 Lëndët helmuese për organizmin

RNF (Rezultatet e fushës kurrikulare):

1.3 Shpjegon mënyra të ruajtjes së ushqimeve, konsumimin e sigurt të tyre dhe efektet e substancave të dëmshme për organizmin (duhanit, alkoolit, pijeve energjike). Identifikon lëndët e dëmshme për organizmin dhe shpjegon pasojat e përdorimit të tyre.

RNLT (Rezultatet e të nxënit të lëndës për temë)

Në fund të kësaj njësie, nxënësi:

- Përshkruan sëmundjet që mund të shkaktohen nga pirja e duhanit;
- Shpjegon efektin e alkoolit nëse merret në sasi të madhe;
- Tregon pasojat e përdorimit të drogave;
- Shpjegon efektet pozitive dhe negative nga pirja e kafesë.

Kriteret e suksesit:

- Emërto lëndët e dëmshme për organizmin;
- Shpjego pasojat e përdorimit të lëndëve të dëmshme për organizmin.

Fjalët kyçe:

Lëndët helmuese, duhani, alkooli, droga.

Burimet:

Libri, fletorja e punës, burime nga interneti etj.

Lidhja me lëndët e tjera mësimore dhe/apo çështjet ndërkurrikulare:

Gjuhë dhe komunikim; Art; Shoqëria dhe mjedisi; Jeta dhe puna.

Metodologjia dhe veprimtaritë e nxënësve:

Punë individuale, në grupe.

Parashikimi (P): Diskutim për njohuritë paraprake 10’.

Mësimdhënësja/i ua prezanton nxënësve njësinë mësimore dhe u kërkon atyre të mendojnë sa më shumë fjalë lidhur me “Lëndët helmuese për organizmin”. Mësimdhënësja/i e shkruan këtë titull në tabelë, dhe pastaj në formë skice shënon edhe mendimet e nxënësve.

Ndërtimi i njohurive (N): Lexim individual, 20’

Në libër nxënësit e lexojnë tekstin për “Lëndët helmuese për organizmin”, dhe mënyrat se si ne duhet t’i shmangemi përdorimit të tyre.

Përforsimi (P): Ditari dypjesësh, 15’

Në fletoren e punës, në katrorin A, të shkruhen ndikimet e dëmshme në organizëm nga pirja e duhanit, ndërsa në atë B, nga pirja e alkoolit. Po ashtu, t’u përgjigjen pyetjeve dhe të shkruajnë për pasojat e përdorimit të drogës dhe pirjes së shumë kafeve brenda një dite.

Vlerësimi i nxënësve:

Nxënësit do të vlerësohen për punën e tyre individuale, ku do të vlerësohen për njohuritë që ata kanë për “Lëndët helmuese për organizmin” dhe mënyrat se si ne mund t’i shmangemi përdorimit të tyre.

Fusha kurrikulare:
Shkencat e natyrës

Lënda:
Njeriu dhe natyra

Shkalla e kurrikulës:
Shkalla 2

Klasa:
4

Njësia mësimore:

17 Zhvillimi dhe ndryshimet e trupit tonë – faza e pubertetit

RNF (Rezultatet e fushës kurrikulare):

1.3 Shpjegon: mënyra të ruajtjes së ushqimeve, konsumimin e sigurt të tyre dhe efektet e substancave të dëmshme për organizmin (duhanit, alkoolit, pijeve energjike), pubertetin dhe përshtatjen.

RNLT (Rezultatet e të nxënit të lëndës për temë)

Në fund të kësaj njësie, nxënësi:

- Tregon çfarë është puberteti dhe përshkruan ndryshimet trupore që ndodhin gjatë pubertetit te djemtë dhe vajzat;
- Identifikon ndryshimet në sjellje që vërehen te djemtë dhe vajzat në pubertet.

Kriteret e suksesit:

- Çfarë është puberteti;
- Përshkruaj ndryshimet trupore që ndodhin gjatë pubertetit te djemtë dhe vajzat;
- Trego cilat ndryshime në sjellje vërehen te djemtë dhe vajzat në pubertet.

Fjalët kyçe:

Puberteti, vajzat, djemtë, cikli menstrual, adoleshent.

Burimet:

Libri, fletorja e punës, atlas, interneti etj.

Lidhja me lëndët e tjera mësimore dhe/apo çështjet ndërkurrikulare:

Gjuhë dhe komunikim; Arte, Shoqëria dhe mjedisi; Jeta dhe puna;

Metodologjia dhe veprimtaritë e nxënësve:

Klasa të ndahet në 3-4 grupe.

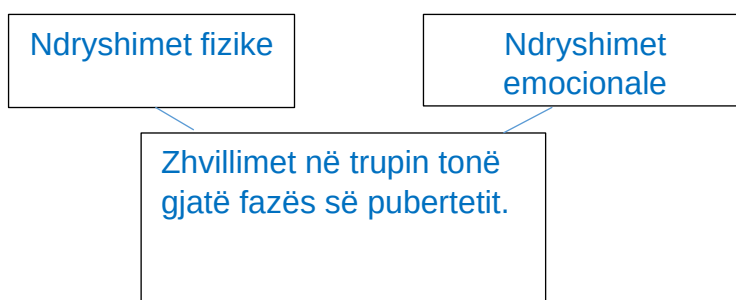
Parashikimi (P): Diskutim për njohuritë paraprake, 15'

Mësimdhënësja/i e prezanton njësinë mësimore dhe kërkon nga nxënësit të mendojnë sa më shumë fjalë lidhur me njësinë mësimore “Zhvillimi dhe ndryshimet e trupit tonë – faza e pubertetit”. Mësimdhënësja/i e shkruan këtë titull në tabelë, ndërsa me ndihmën e mësimdhënësës/it për 10 minuta nxënësit renditin në fletore ndryshimet në fazën e pubertetit.

Ndërtimi i njohurive (N): Harta e konceptit, 15’

Mësimdhënësja/i e paraqet në tabelë skemën grafike, e cila do të plotësohet në mënyrë të organizuar me informatat e mbledhura paraprakisht nga nxënësit.

Modeli i skemës grafike:

Përforsimi (P): Rrjeti i diskutimit, 15’

Mësimdhënësi/ja në qendër të tabelës e shënon pyetjen binare (që nënkupton mendime për dhe kundër). P.sh.: A duhet ta mbajmë trupin pastër? Pse? Mendimet e nxënësve shkruhen në tabelë nga mësimdhënësja/i.

Vlerësimi i nxënësve:

Nxënësit vlerësohen nga mësimdhënësja/i për punët që kanë bërë në grup, për punën individuale që ka të bëjë me zhvillimet në trupin tonë në fazën e pubertetit përkatsisht ndryshimet fizike dhe ndryshimet emocionale.

Detyrë:

Nxënësve u kërkohet që në fletore të punës të shkruajnë për ndryshimet fizike që ndodhin në trupin e vajzave dhe djemve si dhe ndryshimet emocionale në fazën e pubertetit.

Fusha kurrikulare: Shkencat e natyrës	Lënda: Njeriu dhe natyra	Shkalla e kurrikulës: Shkalla 2	Klasa: 4
---	------------------------------------	---	--------------------

Njësia mësimore:

18 Mirëmbajtja e trupit

RNF (Rezultatet e fushës kurrikulare):

1.3 Shpjegon: mënyra të ruajtjes së ushqimeve, konsumimin e sigurt të tyre dhe efektet e substancave të dëmshme për organizmin (duhanit, alkoolit, pijeve energjike), pubertetin dhe përshtatjen.

RNLT (Rezultatet e të nxënit të lëndës për temë)

Në fund të kësaj njësie, nxënësi:

- Tregon papastërtitë që mund të paraqiten në trup në fazën e pubertetit;
- Sqaron mënyrat e kujdesjes për pastërtinë e trupit gjatë fazës së pubertetit.

Kriteret e suksesit:

- Trego papastërtitë e mundshme që paraqiten në pubertet;
- Sqaro si duhet kujdesur për pastërtinë e trupit gjatë fazës së pubertetit.

Fjalët kyçe:

Puberteti, pastërtia e trupit.

Burimet:

Libri, fletorja e punës, atlasit, interneti etj.

Lidhja me lëndët e tjera mësimore dhe/apo çështjet ndërkurrikulare:

Gjuhë dhe komunikim; Arte, Shogëria dhe mjedisi; Jeta dhe puna;

Metodologjia dhe veprimtaritë e nxënësve:

Klasa të ndahet në 3-4 grupe.

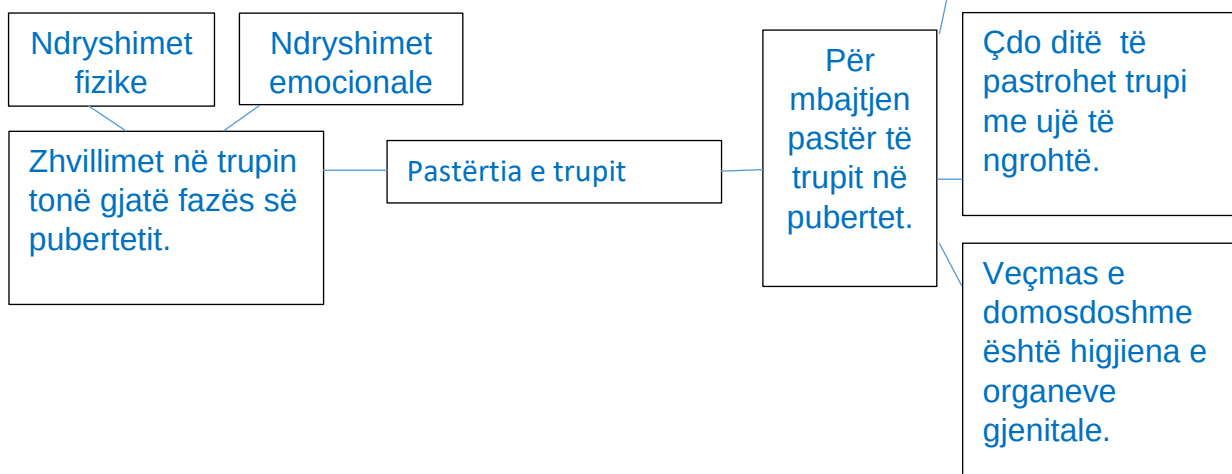
Parashikimi (P): Diskutim për njohuritë paraprake, 15'

Mësimdhënësja/i e prezanton njësine mësimore dhe kërkon nga nxënësit të mendojnë sa më shumë fjalë lidhur me njësine mësimore “Zhvillimi dhe ndryshimet e trupit tonë – faza e pubertetit”. Mësimdhënësja/i e shkruan këtë titull në tabelë, ndërsa me ndihmën e mësimdhënësës/it për 10 minuta nxënësit renditin në fletore ndryshimet në fazën e pubertetit, dhe si ata duhet të mbajnë pastërtinë e trupit në këtë fazë.

Ndërtimi i njohurive (N): Harta e konceptit, 15'

Mësimdhënësja/i e paraqet në tabelë skemën grafike, e cila do të plotësohet në mënyrë të organizuar me informatat e mbledhura paraprakisht nga nxënësit.

Modeli i skemës grafike:

Përforsimi (P): Rrjeti i diskutimit, 15'

Mësimdhënësi/ja në qendër të tabelës e shënon pyetjen binare (që nënkupton mendime për dhe kundër). P.sh.: A duhet ta mbajmë trupin pastër? Pse? Mendimet e nxënësve shkruhen në tabelë nga mësimdhënësja/i.

Vlerësimi i nxënësve:

Nxënësit vlerësohen nga mësimdhënësja/i për punët që kanë bërë në grup, për punën individuale që ka të bëjë me zhvillimet në trupin tonë në fazën e pubertetit dhe mbajtjen e pastërtisë së trupit, veçmas të organeve gjenitale në këtë fazë, në jetën e përditshme.

Detyrë:

Nxënësve u kërkohet që në fletore të punës të shkruajnë për mënyrat e mbajtjes së pastërtisë së trupit në fazën e pubertetit.

PROCESET FIZIKE

Fusha kurrikulare: Shkencat e natyrës	Lënda: Njeriu dhe natyra	Shkalla e kurrikulës: Shkalla 2	Klasa: 4
---	------------------------------------	---	--------------------

Njësia mësimore:

19 Përkufizimi i masës, vëllimit dhe dendësisë

RNF (Rezultatet e fushës kurrikulare):

1.4 Mat me instrumente përkatëse dhe sqaron ndërrimin e temperaturës (gjatë ditës, natës, stinëve të vitit) dhe gjendjen agregate të lëndëve.

1.5 Përshkruan bashkëveprimin e trupave, të lëndëve dhe të qenieve të gjalla.

RNLT (Rezultatet e të nxënësve të lëndës për temë)

Në fund të kësaj njësie, nxënësi:

- Sqaron çfarë janë masa, vëllimi dhe dendësia e një objekti dhe krahason ato;
- Tregon si përcaktohet masa, vëllimi dhe dendësia e një objekti.

Kriteret e suksesit:

- Përshkruaj masën, vëllimin dhe dendësinë e një objekti dhe krahasoj ato;
- Shpjego mënyrën e përcaktimit të masës, vëllimit dhe dendësisë së një objekti.

Fjalët kyçe:

Masë, vëllim, dendësi.

Burimet:

Libri, fletorja e punës, peshorja, pakoja e qumshtit, vizorja, 3 gotë të mbushura me ujë, një copë tape, një copë druri dhe një copë hekuri, interneti etj.

Lidhja me lëndët e tjera mësimore dhe/apo çështjet ndërkurrikulare:

Gjuhë dhe komunikim; Matematikë; Shoqëria dhe mjedisi; Jeta dhe puna;

Metodologjia dhe veprimtaritë e nxënësve:

Klasa ndahet në 3-4 grupe.

Parashikimi (P): Stuhi mendimesh, 5'

Mësimdhënësja/i i nxit nxënësit që ta identifikojnë masën, vëllimin dhe dendësinë e disa trupave që janë në klasë. Mësimdhënësja/i i dëgjon përgjigjet e nxënësve dhe i shënon ato në tabelë, pastaj diskuton me ta për gjendjet e trupave të ndryshëm.

Ndërtimi i njohurive (N): Di - Dua të di - Mësova, 15'

Mësimdhënësja/i u kërkon nxënësve të tregojnë se çka duan të dinë për njësinë mësimore. Ato se çka nxënësit duan t'i dinë, i shkruan si pyetje në tabelë, në kolonën "Dua të di". Nxënësit do ta lexojnë njësinë mësimore dhe pastaj kërkojnë përgjigjet për pyetje të cilat i kanë parashtruar paraprakisht. Përgjigjet e gjetura, mësim- dhënësja/i i shkruan në kolonën "Mësova".

Përforcimi (P): Ekperimento, shkruaj dhe diskto, 20'

Nga njohuritë e fituara në libër, përcaktojnë masën e një molle dhe e paraqesin me njësinë matëse përkatëse. Gjithashtu përcaktojnë vëllimin e një pakoje të qumështit dhe e paraqesin me njësinë matëse përkatëse. Përcaktojnë dhe dendësinë e një cope tape, një cope druri dhe një cope hekuri me madhësi të njëjtë dhe i paraqesin me njësinë matëse përkatëse.

Në fletoren e punës, nxënësit duke u bazuar në tri figura duhet të zgjidhin detyrën e parashtruar për gjendjen agregate të trupave nga përshkrimi i bërë.

Vlerësimi i nxënësve:

Nxënësit do të vlerësohen për punën e tyre grupore dhe atë individuale, me ç'rast do të vlerësohet: bashkëbisedimi që kanë pasur nxënësit në grup; identifikimi i masës, vëllimit dhe dendësisë së disa trupave në klasë; si dhe puna eksperimentale dhe detyra e parashtruar në fletoren e punës.

Fusha kurrikulare: Shkencat e natyrës	Lënda: Njeriu dhe natyra	Shkalla e kurrikulës: Shkalla 2	Klasa: 4
---	------------------------------------	---	--------------------

Njësia mësimore:

20 Vetitë e trupave

RNF (Rezultatet e fushës kurrikulare):

1.4 Mat me instrumente përkatëse dhe sqaron ndërrimin e temperaturës (gjatë ditës, natës, stinëve të vitit) dhe gjendjen agregate të lëndëve.

1.5 Përshkruan bashkëveprimin e trupave, të lëndëve dhe të qenieve të gjalla.

RNLT (Rezultatet e të nxënit të lëndës për temë)

Në fund të kësaj njësie, nxënësi:

- Tregon tri gjendjet agregate të ujit;
- Identifikon faktorët që përcaktojnë tri gjendjet agregate të ujit.

Kriteret e suksesit:

- Trego në sa gjendje agregate mund të jwhtë uji;
- Emërto faktorët që përcaktojnë tri gjendjet agregate të ujit.

Fjalët kyçe:

Gjendje agregate, akull, ujë, avull.

Burimet:

Libri, fletorja e punës, gota me ujë, akulli, ena me ujë të vluar, interneti etj.

Lidhja me lëndët e tjera mësimore dhe/apo çështjet ndërkurrikulare:

Gjuhë dhe komunikim; Matematikë; Shoqëria dhe mjedisi; Jeta dhe puna;

Metodologjia dhe veprimtaritë e nxënësve:

Klasa ndahet në 3-4 grupe.

Parashikimi (P): Stuhi mendimesh, 5'

Mësimdhënësja/i i nxit nxënësit që ta identifikojnë masën, vëllimin dhe dendësinë e disa trupave që janë në klasë. Mësimdhënësja/i i dëgjon përgjigjet e nxënësve dhe i shënon ato në tabelë, pastaj diskuton me ta për gjendjet e trupave të ndryshëm.

Ndërtimi i njohurive (N): Di - Dua të di - Mësova, 15'

Mësimdhënësja/i u kërkon nxënësve të tregojnë se çka duan të dinë për njësine mësimore. Ato se çka nxënësit duan t'i dinë, i shkruan si pyetje në tabelë, në kolonën “Dua të di”. Nxënësit do ta lexojnë njësine mësimore dhe pastaj kërkojnë përgjigjet për pyetje të cilat i kanë parashtruar paraprakisht. Përgjigjet e gjetura, mësimdhënësja/i i shkruan në kolonën “Mësova”.

Përforsimi (P): Ekperimento, shkruaj dhe diskto, 20'

Nga njohuritë e fituara në libër, përcaktojnë vetitë e gjendjeve të ndryshme agregate të ujit. Në fletoren e punës, nxënësit duke u bazuar në tri figura duhet të zgjidhin detyrën e parashtruar për gjendjen agregate të trupave nga përshkrimi i bërë.

Vlerësimi i nxënësve:

Nxënësit do të vlerësohen për punën e tyre grupore dhe atë individuale, me ç'rast do të vlerësohet: bashkëbisedimi që kanë pasur nxënësit në grup; identifikimi i vetive të ujit në gjendje të ndryshme agregate; si dhe puna eksperimentale dhe detyra e parashtruar në fletoren e punës.

PLANI TREMUJOR: JANAR - SHKURT - MARS

Fusha kurrikulare: Shkencat e natyrës	Lënda: Njeriu dhe natyra	Shkalla e kurrikulës: Shkalla 2	Klasa: 4
---	------------------------------------	---	--------------------

Njësia mësimore:

21 Lëvizjet e trupave

RNF (Rezultatet e fushës kurrikulare):

1.4 Mat me instrumente përkatëse dhe sqaron: ndërrimin e temperaturës (gjatë ditës, natës, stinëve të vitit) dhe gjendjen agregate të lëndëve.

1.5 Përshkruan bashkëveprimin e trupave, të lëndëve dhe të qenieve të gjalla.

RNLT (Rezultatet e të nxënit të lëndës për temë)

Në fund të kësaj njësie, nxënësi:

- Identifikon lëvizjet e trupave të ndryshëm;
- Krahason llojet e lëvizjeve të trupave.

Kriteret e suksesit:

- Trego çfarë lëvizjesh të trupave kemi;
- Krahaso llojet e lëvizjeve të trupave.

Fjalët kyçe:

Lëvizje drejtvizore, lëvizje rrethore, lëvizje periodike, lëvizje rrotulluese.

Burimet:

Libri, fletorja e punës, foto të lëvizjeve të trupave, atlas, interneti etj.

Lidhja me lëndët e tjera mësimore dhe/apo çështjet ndërkurrikulare:

Gjuhë dhe komunikim; Art; Shoqëria dhe mjedisi; Jeta dhe puna.

Metodologjia dhe veprimtaritë e nxënësve:

Nxënësit ndahen në 3-4 grupe

Parashikimi (P): Stuhi mendimesh, 15'.

Mësimdhënësja/i u kërkon nxënësve që për 2-3 minuta t'i shohin fotot në libër dhe fletore të punës që kanë të bëjnë me lëvizjet e ndryshme të trupave dhe pastaj të

diskutojnë në çifte lidhur me atë se çka dinë për lëvizjet e trupave. Mësimdhënësi/ja bën pyetje: Tregoni çfarë shihni në figurë? A i keni përjetuar ju këto lëvizje të trupave në jetën e përditshme? etj.

Ndërtimi i njohurive (N): Di - dua të di - Mësova, 20'

Di - Dua të di – Mësova, 20'

Mësimdhënësj/i në kolonën “**Di**” rendit informacionet të cilat i ka mbledhur paraprakisht. Pastaj mësimdhënësj/i i pyet nxënësit se çka duan të dinë më shumë për lëvizjet e trupave në jetën e përditshme, ndërsa mendimet e nxënësve i rendit në kolonën “**Dua të di**”. P.sh.: nxënësit duan ta dinë se cilat lëvizje janë më të shpeshta e cilat më të rralla në jetën e përditshme. Nxënësve u kërkohet që të diskutojnë mes vete në grupe për lëvizjet e trupave. Informacionet e reja i renditin në kolonën “**Mësova**”. Përfaqësuesi i secilit grup duhet ta bëjë prezantimin e tabelës, që e kanë bërë, para gjithë klasës.

Përforsimi (P): Imagjinatë e drejtuar 10'

Mësimdhënësj/i thërret vullnetarë që t'i rendisin në tabelë, në mënyrë të pavarur, llojet e lëvizjeve të trupave. Udhëzon nxënësit që në fletore të punës, të lidhin me një vijë figurat në të majtë me lëvizjen përkatëse në të djathtë.

Vlerësimi i nxënësve:

Nxënësit do të vlerësohen për punën e tyre grupore dhe atë individuale dhe për mendimet e tyre për lëvizjet e trupave.

Fusha kurrikulare: Shkencat e natyrës	Lënda: Njeriu dhe natyra	Shkalla e kurrikulës: Shkalla 2	Klasa: 4
---	------------------------------------	---	--------------------

Njësia mësimore:

22 Valët dhe mënyra e krijimit të tyre

RNF (Rezultatet e fushës kurrikulare):

1.4 Mat me instrumente përkatëse dhe sqaron: ndërrimin e temperaturës (gjatë ditës, natës, stinëve të vitit) dhe gjendjen agregate të lëndëve.

1.5 Përshkruan bashkëveprimin e trupave, të lëndëve dhe të qenieve të gjalla.

RNLT (Rezultatet e të nxënit të lëndës për temë)

Në fund të kësaj njësie, nxënësi:

- Tregon si krijohen valët në ujë;
- Sqaron në cilat mjedise apo lëndë udhëton zëri.

Kriteret e suksesit:

- Shpjego krijimin e valëve në ujë;
- Trego mjediset apo lëndët në të cilat udhëton zëri.

Fjalët kyçe:

valët e ujit, valët e zërit.

Burimet:

Libri, fletorja e punës, foto e valëve të zërit, atlas, interneti etj.

Lidhja me lëndët e tjera mësimore dhe/apo çështjet ndërkurrikulare:

Gjuhë dhe komunikim; Art; Shoqëria dhe mjedisi; Jeta dhe puna.

Metodologjia dhe veprimtaritë e nxënësve:

Nxënësit ndahen në 3-4 grupe

Parashikimi (P): Stuhi mendimesh, 15'.

Mësimdhënësja/i u kërkon nxënësve që për 2-3 minuta t'i shohin fotot në libër dhe fletore të punës që kanë të bëjnë me valët e ujit dhe zërit, dhe pastaj të diskutojnë në çifte lidhur me atë se çka dinë për valët e ujit dhe zërit. Mësimdhënësi/ja bën pyetje: Tregoni çfarë shihni në figurë? A i keni përjetuar ju këto valë në jetën e përditshme? etj.

Ndërtimi i njohurive (N): Di - dua të di - Mësova, 20'

Di - Dua të di – Mësova, 20'

Mësimdhënësja/i në kolonën “**Di**” rendit informacionet të cilat i ka mbledhur paraprakisht. Pastaj mësimdhënësja/i i pyet nxënësit se çka duan të dinë më shumë për valët e ujit dhe zërit në jetën e përditshme, ndërsa mendimet e nxënësve i rendit në kolonën “**Dua të di**”. P.sh.: nxënësit duan ta dinë se cilat valë janë më të shpeshta e cilat më të rralla në jetën e përditshme. Nxënësve u kërkon që të diskutojnë mes vete në grupe për valët e ujit dhe të zërit. Informacionet e reja i renditin në kolonën “**Mësova**”. Përfaqësuesi i secilit grup duhet ta bëjë prezantimin e tabelës, që e kanë bërë, para gjithë klasës.

Përforcimi (P): Imagjinatë e drejtuar 10'

Mësimdhënësja/i thërret vullnetarë që t'i rendisin në tabelë, në mënyrë të pavarur, mjediset në të cilat udhëton zëri. Udhëzon nxënësit që në fletore të punës, të lidhin me një vijë figurat në të majtë me valët përkatëse në të djathtë.

Vlerësimi i nxënësve:

Nxënësit do të vlerësohen për punën e tyre grupore dhe atë individuale dhe për mendimet e tyre për valët e ujit dhe zërit.

Fusha kurrikulare: Shkencat e natyrës	Lënda: Njeriu dhe natyra	Shkalla e kurrikulës: Shkalla 2	Klasa: 4
---	------------------------------------	---	--------------------

Njësia mësimore:

23 Ndryshimet (shndërrimet) e kthyeshme dhe të pakthyeshme të lëndës

RNF (Rezultatet e fushës kurrikulare):

1.4 Mat me instrumente përkatëse dhe sqaron ndërrimin e temperaturës (gjatë ditës, natës, stinëve të vitit) dhe gjendjen agregate të lëndëve.

1.5 Përshkruan bashkëveprimin e trupave, të lëndëve dhe të qenieve të gjalla.

RNLT (Rezultatet e të nxënësve të lëndës për temë)

Në fund të kësaj njësie, nxënësi:

- Tregon kur kemi ndryshim të kthyeshëm të një lënde dhe sqaron përmes shembujve pse ndodh kthimi;
- Tregon kur kemi ndryshim të pakthyeshëm të një lënde dhe sqaron çfarë ndodh me lëndën që bëhet e pakthyeshme në gjendjen e saj origjinale.

Kriteret e suksesit:

- Shpjego kur kemi ndryshim të kthyeshëm të një lënde? Sqaro përmes shembujve pse ndodh kthimi;
- Trego kur kemi ndryshim të pakthyeshëm të një lënde? Sqaro çfarë ndodh me lëndën që bëhet e pakthyeshme në gjendjen e saj origjinale.

Fjalët kyçe:

Ndryshimet e kthyeshme, të pakthyeshme, akulli i shkrirë, drunj, hiri.

Burimet:

Libri, fletorja e punës, burime nga interneti etj.

Lidhja me lëndët e tjera mësimore dhe/apo çështjet ndërkurrikulare:

Gjuhë dhe komunikim; Art; Shoqëria dhe mjedisi; Jeta dhe puna.

Metodologjia dhe veprimtaritë e nxënësve:

Punë individuale dhe grupore.

Parashikimi (P): Përvijimi i të menduarit, 15'

Mësimdhënësja/i u shpjegon nxënësve: Në këtë njësi do të mësojmë si ndodhin ndryshimet (shndërrimet) e kthyeshme dhe të pakthyeshme të lëndës. Ajo/ai u kërkon nxënësve që të mendojnë sa më shumë fjalë lidhur me ndryshimet e kthyeshme dhe të pakthyeshme të lëndës. Nxënësit i shkruajnë në letër fjalët e tyre që lidhen me ndryshimet e kthyeshme dhe të pakthyeshme të lëndës.. Pasi të mblidhen fjalët nga të gjitha grupet, diskutohet për fjalët që ata kanë dhënë, duke nxitur pyetje të ndryshme: Çfarë ndodh me lëndët që pësojnë ndryshime të kthyeshme dhe çfarë me ato të pakthyeshme? Emërto disa lëndë që pësojnë ndryshime të kthyeshme dhe disa që pësojnë ndryshime të pakthyeshme. Pse është e rëndësishme kjo për ne. Nxënësit pastaj duhet të japin përgjigje për fjalët e dhëna.

Ndërtimi i njohurive (N): Lexim, vrojtim dhe mendim i drejtuar, 15'

Mësimdhënësja/i u kërkon nxënësve që ta lexojnë njësinë mësimore “Ndryshimet (shndërrimet) e kthyeshme dhe të pakthyeshme të lëndës” në libër dhe t'i vrojtojnë fotot në mënyrë individuale. Pastaj u bën pyetje, p.sh.: Pse ato lëndë pësojnë ndryshime të kthyeshme e pse ato të paktheshme? Cilat janë lëndë të kthyeshme e cilat të pakthyeshme? etj.

Përforcimi (P): Eksploro, 15'

Mësimdhënësja/i udhëzon nxënësit që të vërtetojnë ndryshimin e kthyeshëm me anën e çokollatës dhe ndryshimin e pakthyeshëm me anën e letrës, duke u bazuar në libër dhe fletore të punës.

Detyrë shtëpie:

Në fletoren e punës, nxënësve u kërkohet t'i përshkruajnë rezultatet e ekperimenteve për ndryshimin e trupit të kthyeshëm dhe të pakthyeshëm.

Vlerësimi:

Nxënësit do të vlerësohen për përgjigjet dhe dhënien e mendimeve. Po ashtu, do të vlerësohen për provat apo eksperimentet e bëra lidhur me ndryshimin e trupit të kthyeshëm dhe të pakthyeshëm.

Fusha kurrikulare: Shkencat e natyrës	Lënda: Njeriu dhe natyra	Shkalla e kurrikulës: Shkalla 2	Klasa: 4
---	------------------------------------	---	--------------------

Njësia mësimore:

24 Demonstrim i shembujve nga bashkëveprimet dhe lëvizjet e trupave

RNF (Rezultatet e fushës kurrikulare):

1.4 Mat me instrumente përkatëse dhe sqaron ndërrimin e temperaturës (gjatë ditës, natës, stinëve të vitit) dhe gjendjen agregate të lëndëve.

1.5 Përshkruan bashkëveprimin e trupave, të lëndëve dhe të qenieve të gjalla.

RNLT (Rezultatet e të nxënit të lëndës për temë)

Në fund të kësaj njësie, nxënësi:

- Sqaron si krijohet mjegulla dhe nga cilat përzierje të lëndëve bëhet ajo;
- Tregon çfarë ndikon në lundrimin, zhytjen dhe fundosjen e një objekti në ujë;
- Shpjegon çfarë është forca shtytëse përmes ndonjë shembulli.

Kriteret e suksesit:

- Shpjego si krijohet mjegulla? Sqaro nga cilat përzierje të lëndëve krijohet;
- Trego çfarë ndikon në lundrimin, zhytjen dhe fundosjen e një objekti në ujë;
- Shpjego çfarë është forca shtytëse. Sqaro me ndonjë shembull.

Fjalët kyçe:

Forca shtytëse, mjegulla, zhytja, fundosja.

Burimet:

Libri, fletorja e punës, burime nga interneti.

Lidhja me lëndët e tjera mësimore dhe/apo çështjet ndërkurrikulare:

Gjuhë dhe komunikim; Matematikë; Shoqëria dhe mjedisi; Jeta dhe puna.

Metodologjia dhe veprimtaritë e nxënësve:

Klasa ndahet në 3-4 grupe.

Parashikimi (P): Stuhi mendimesh, 10'

Mësimdhënësja/i i pyet nxënësit nëse e kanë idenë për forcën shtytëse në trupat e zhytur. Mësimdhënësja/i i dëgjon përgjigjet e nxënësve dhe i shënon ato në tabelë dhe diskuton me ta për të gjitha pyetjet e bëra.

Ndërtimi i njohurive (N): Di - Dua të di - Mësova, 20'

Mësimdhënësja/i u kërkon nxënësve të tregojnë se çka duan të dinë për njësinë mësimore. Ato se çka nxënësit duan t'i dinë, i shkruan si pyetje në tabelë, në kolonën “Dua të di”. Nxënësit do ta lexojnë njësinë mësimore dhe i kërkojnë përgjigjet për pyetjet të cilat i kanë parashtruar paraprakisht. Përgjigjet e gjetura, mësimdhënësja/i i shkruan në kolonën “Mësova”.

Përforcimi (P): Shkruaj dhe diskto, 10'

Në fletoren e punës, nxënësit duhet t'i përshkruajnë me disa fjalë rezultatet e eksperimenteve dhe të tregojnë se si ishte puna në grup. Pastaj, bëhet diskutimi për forcën shtytëse në trupat e zhytur, etj.

Vlerësimi i nxënësve:

Nxënësit do të vlerësohen për punën e tyre grupore dhe atë individuale, ku do të vlerësohet bashkëbisedimi që kanë pasur nxënësit në grup, lidhur me forcën shtytëse në trupat e zhytur, si dhe për përfundimet që ata do të nxjerrin për njësinë mësimore.

Fusha kurrikulare:

Shkencat e natyrës

Lënda:

Njeriu dhe natyra

Shkalla e kurrikulës:

Shkalla 2

Klasa:

4

Njësia mësimore:

25 Shtypja atmosferike dhe pesha e ajrit

RNF (Rezultatet e fushës kurrikulare):

1.4 Mat me instrumente përkatëse dhe sqaron: ndërrimin e temperaturës (gjatë ditës, natës, stinëve të vitit) dhe gjendjen agregate të lëndëve.

1.5 Përshkruan bashkëveprimin e trupave, të lëndëve dhe të qenieve të gjalla.

RNLT (Rezultatet e të nxënit të lëndës për temë)

Në fund të kësaj njësie, nxënësi:

- Përshkruan shtypjen atmosferike të ajrit;
- Shpjegon peshën e ajrit me shembuj.

Kriteret e suksesit:

- Përshkruaj shtypjen atmosferike të ajrit;
- Shpjego peshën e ajrit me shembuj.

Fjalët kyçe:

Lëvizje drejtvizore, lëvizje rrethore, lëvizje periodike, lëvizje rrotulluese, valët e ujit, valët e zërit.

Burimet:

Libri, fletorja e punës, foto të lëvizjeve të trupave, atlas, interneti etj.

Lidhja me lëndët e tjera mësimore dhe/apo çështjet ndërkurrikulare:

Gjuhë dhe komunikim; Art; Shoqëria dhe mjedisi; Jeta dhe puna.

Metodologjia dhe veprimtaritë e nxënësve:

Nxënësit ndahen në 3-4 grupe

Parashikimi (P): Stuhi mendimesh, 15'.

Mësimdhënësja/i u kërkon nxënësve që për 2-3 minuta t'i shohin fotot në libër dhe fletore të punës që kanë të bëjnë me shtypjen atmosferike të ajrit dhe pastaj të diskutojnë në çifte lidhur me atë se çka dinë për shtypjen atmosferike të ajrit. Mësimdhënësi/ja bën pyetje: Tregoni çfarë shihni në figurë? A i keni përjetuar ju shtypjen atmosferike në jetën e përditshme? etj.

Ndërtimi i njohurive (N): Di - dua të di - Mësova, 20'

Di - Dua të di – Mësova, 20'

Mësimdhënësja/i në kolonën “**Di**” rendit informacionet të cilat i ka mbledhur paraprakisht. Pastaj mësimdhënësja/i i pyet nxënësit se çka duan të dinë më shumë për lëvizjet e trupave në jetën e përditshme, ndërsa mendimet e nxënësve i rendit në kolonën “**Dua të di**”. P.sh.: nxënësit duan ta dinë se cilat janë efektet e shtypjes atmosferike në jetën e përditshme. Nxënësve u kërkon që të diskutojnë mes vete në grupe për shtypjen atmosferike. Informacionet e reja i renditin në kolonën “**Mësova**”. Përfaqësuesi i secilit grup duhet ta bëjë prezantimin e tabelës, që e kanë bërë, para gjithë klasës.

Përforcimi (P): Imagjinatë e drejtuar 10'

Mësimdhënësja/i thërret vullnetarë që t'i rendisin në tabelë, në mënyrë të pavarur, për shtypjen atmosferike.

Vlerësimi i nxënësve:

Nxënësit do të vlerësohen për punën e tyre grupore dhe atë individuale dhe për shtypjen atmosferike.

Fusha kurrikulare: Shkencat e natyrës	Lënda: Njeriu dhe natyra	Shkalla e kurrikulës: Shkalla 2	Klasa: 4
---	------------------------------------	---	--------------------

Njësia mësimore:

26 Ndikimi i temperaturës te qarkullimi i ajrit dhe te moti

RNF (Rezultatet e fushës kurrikulare):

1.4 Mat me instrumente përkatëse dhe sqaron: ndërrimin e temperaturës (gjatë ditës, natës, stinëve të vitit) dhe gjendjen agregate të lëndëve.

1.5 Përshkruan bashkëveprimin e trupave, të lëndëve dhe të qenieve të gjalla.

RNLT (Rezultatet e të nxënësve të lëndës për temë)

Në fund të kësaj njësie, nxënësi:

- Tregon cili faktor ndikon në zgjerimin e ajrit;
- Shpjegon çfarë paraqet moti dhe cilët faktor ndikojnë në të.

Kriteret e suksesit:

- Trego cili faktor ndikon në zgjerimin e ajrit;
- Shpjego çfarë paraqet moti dhe cilët faktor ndikojnë në të.

Fjalët kyçe:

Temperatura, qarkullimi i ajrit, moti.

Burimet:

Libri, fletorja e punës, termometri, atlas, interneti etj.

Lidhja me lëndët e tjera mësimore dhe/apo çështjet ndërkurrikulare:

Gjuhë dhe komunikim; Art; Shqëria dhe mjedisi; Jeta dhe puna.

Metodologjia dhe veprimtaritë e nxënësve:

Nxënësit ndahen në 3-4 grupe

Parashikimi (P): Stuhi mendimesh, 15'.

Mësimdhënësja/i u kërkon nxënësve që për 2-3 minuta t'i shohin fotot në libër dhe fletore të punës që kanë të bëjnë me ndikimin e temperaturës te qarkullimi i ajrit dhe te moti dhe pastaj të diskutojnë në çifte lidhur me atë se çka dinë për faktorët që ndikojnë në motin e një vendi. Mësimdhënësi/ja bën pyetje: Tregoni çfarë shihni në figurë? A i keni përcjellur ndryshimet e motit në mjetet e informimit? etj.

Ndërtimi i njohurive (N): Di - dua të di - Mësova, 20'

Di - Dua të di – Mësova, 20'

Mësimdhënësja/i në kolonën “**Di**” rendit informacionet të cilat i ka mbledhur paraprakisht. Pastaj mësimdhënësja/i i pyet nxënësit se çka duan të dinë më shumë për lëvizjet e trupave në jetën e përditshme, ndërsa mendimet e nxënësve i rendit në kolonën “**Dua të di**”. P.sh.: nxënësit duan ta dinë se cilat lëvizje janë më të shpeshta e cilat më të rralla në jetën e përditshme. Nxënësve u kërkon që të diskutojnë mes vete në grupe për ndikimin e temperaturës te qarkullimi i ajrit dhe te moti. Informacionet e reja i renditin në kolonën “**Mësova**”. Përfaqësuesi i secilit grup duhet ta bëjë prezantimin e tabelës, që e kanë bërë, para gjithë klasës.

Përforcimi (P): Imagjinatë e drejtuar 10'

Mësimdhënësja/i thërret vullnetarë që t'i rendisin në tabelë, në mënyrë të pavarur, mjediset në të cilat udhëton zëri. Udhëzon nxënësit që të plotësojnë fletoren e punës, për ndikimin e temperaturës te qarkullimi i ajrit dhe te moti.

Vlerësimi i nxënësve:

Nxënësit do të vlerësohen për punën e tyre grupore dhe atë individuale dhe për mendimet e tyre për ndikimin e temperaturës te qarkullimi i ajrit dhe te moti.

Fusha kurrikulare: Shkencat e natyrës	Lënda: Njeriu dhe natyra	Shkalla e kurrikulës: Shkalla 2	Klasa: 4
---	------------------------------------	---	--------------------

Njësia mësimore:

27 Vlimi, avullimi dhe lëngëzimi i ujit

RNF (Rezultatet e fushës kurrikulare):

1.4 Mat me instrumente përkatëse dhe sqaron: ndërrimin e temperaturës (gjatë ditës, natës, stinëve të vitit) dhe gjendjen agregate të lëndëve.

1.5 Përshkruan bashkëveprimin e trupave, të lëndëve dhe të qenieve të gjalla.

RNLT (Rezultatet e të nxënit të lëndës për temë)

Në fund të kësaj njësie, nxënësi:

- Tregon nga cili faktor varet procesi i vlimit, avullimit dhe lëngëzimit të ujit;
- Përshkruan kondensimin e avullit të ujit në ujë të lëngshëm.

Kriteret e suksesit:

- Trego nga cili faktor varet procesi i vlimit, avullimit dhe lëngëzimit të ujit;
- Përshkruaj kondensimin e avullit të ujit në ujë të lëngshëm.

Fjalët kyçe:

Vlimi, avullimi, kondensimi.

Burimet:

Libri, fletorja e punës, atlasit, interneti etj.

Lidhja me lëndët e tjera mësimore dhe/apo çështjet ndërkurrikulare:

Gjuhë dhe komunikim; Art; Shoqëria dhe mjedisi; Jeta dhe puna.

Metodologjia dhe veprimtaritë e nxënësve:

Nxënësit ndahen në 3-4 grupe

Parashikimi (P): Stuhi mendimesh, 15'.

Mësimdhënësja/i u kërkon nxënësve që për 2-3 minuta t'i shohin fotot në libër dhe fletore të punës që kanë të bëjnë me vlimin, avullimin dhe kondensimin, pastaj të diskutojnë në çifte lidhur me atë se çka dinë për vlimin, avullimin dhe kondensimin. Mësimdhënësi/ja bën pyetje: Tregoni çfarë shihni në figurë? A i keni vërejtuar ju vlimin, avullimin, apo dhe kondensimin? etj.

Ndërtimi i njohurive (N): Di - dua të di - Mësova, 20'

Di - Dua të di – Mësova, 20'

Mësimdhënësja/i në kolonën “**Di**” rendit informacionet të cilat i ka mbledhur paraprakisht. Pastaj mësimdhënësja/i i pyet nxënësit se çka duan të dinë më shumë për vlimin, avullimin dhe kondensimin, ndërsa mendimet e nxënësve i rendit në kolonën “**Dua të di**”. P.sh.: nxënësit duan ta dinë se si vjenë deri te vlimi, avullimi dhe kondensimi. Nxënësve u kërkon që të diskutojnë mes vete në grupe për vlimin, avullimin dhe kondensimin. Informacionet e reja i renditin në kolonën “**Mësova**”. Përfaqësuesi i secilit grup duhet ta bëjë prezantimin e tabelës, që e kanë bërë, para gjithë klasës.

Përforcimi (P): Imagjinatë e drejtuar 10'

Mësimdhënësja/i thërret vullnetarë që t'i rendisin në tabelë, në mënyrë të pavarur, mjediset në të cilat udhëton zëri. Udhëzon nxënësit që në fletore të punës, të plotësojnë fletore pune për vlimin, avullimin dhe kondensimin.

Vlerësimi i nxënësve:

Nxënësit do të vlerësohen për punën e tyre grupore dhe atë individuale dhe për mendimet e tyre për vlimin, avullimin dhe kondensimin.

Fusha kurrikulare: Shkencat e natyrës	Lënda: Njeriu dhe natyra	Shkalla e kurrikulës: Shkalla 2	Klasa: 4
---	------------------------------------	---	--------------------

Njësia mësimore:

28 Burimet e energjisë së pastër dhe burimet që e ndotin mjedisin

RNF (Rezultatet e fushës kurrikulare):

1.4 Mat me instrumente përkatëse dhe sqaron ndërrimin e temperaturës (gjatë ditës, natës, stinëve të vitit) dhe gjendjen agregate të lëndëve.

1.5 Përshkruan bashkëveprimin e trupave, të lëndëve dhe të qenieve të gjalla.

RNLT (Rezultatet e të nxënit të lëndës për temë)

Në fund të kësaj njësie, nxënësi:

- Sqaron çfarë është energjia e ripërtëritshme dhe cilat janë burimet e saj;
- Arseton pse është e rëndësishme të shfrytëzohet energjia e ripërtëritshme;
- Tregon cilat janë burimet e energjisë së joripërtëritshme dhe pse prodhimi i kësaj energjie nuk është i preferuar.

Kriteret e suksesit:

- Sqaro çfarë është energjia e ripërtëritshme dhe cilat janë burimet e saj;
- Arsyeto pse është e rëndësishme të shfrytëzohet energjia e ripërtëritshme;
- Trego cilat janë burimet e energjisë së joripërtëritshme dhe pse prodhimi i kësaj energjie nuk është i preferuar.

Fjalët kyçe:

Burimet e energjisë së pastër, burimet që e ndotin mjedisin, burimet e energjisë së ripërtëritshme, burimet e energjisë së joripërtëritshme, turbinat e erës, panelet diellore, hidrocentralet.

Burimet:

Libri, fletorja e punës, burime nga interneti etj.

Lidhja me lëndët e tjera mësimore dhe/apo çështjet ndërkurrikulare:

Gjuhë dhe komunikim; Matematikë; Shoqëria dhe mjedisi; Jeta dhe puna.

Metodologjia dhe veprimtaritë e nxënësve:

Nxënësit ndahen në 3-4 grupe.

Parashikimi (P): Stuhi mendimesh, 15'.

Mësimdhënësja/i u kërkon nxënësve që për 2-3 minuta t'i shohin figurat në libër që kanë të bëjnë me llojet e objekteve që prodhojnë energji elektrike nga burimet e ripërtëritshme dhe të joripërtëritshme të energjisë. Pastaj do të diskutojnë në çifte lidhur me atë se çka dinë për këto burime dhe sa përdoren në vendin tonë. Mësimdhënësja/i u bën pyetje: Tregoni çfarë shihni në figura? Çfarë janë ato? Ku janë dallimet mes tyre? etj.

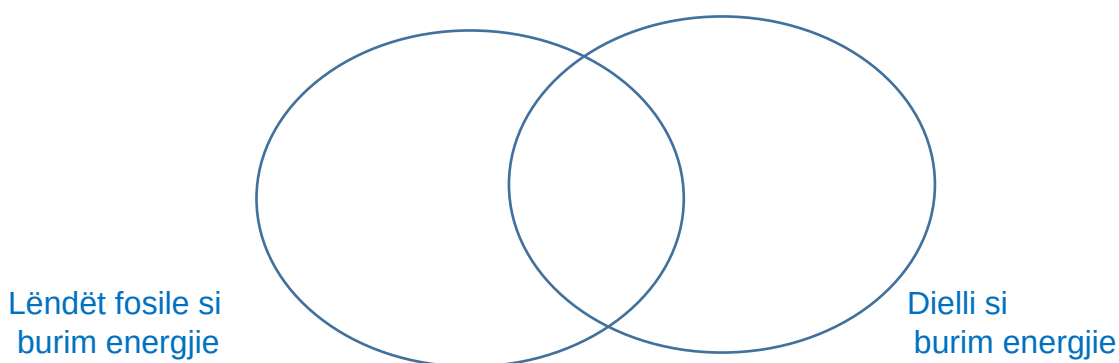
Ndërtimi i njohurive (N): Di - dua të di – Mësova, 20'

Di - dua të di – Mësova, 20'

Mësimdhënësja/i në kolonën “Di” rendit informacionet të cilat i ka mbledhur paraprakisht. Pastaj mësimdhënësja/i i pyet nxënësit se çka duan të dinë më shumë për burimet e ripërtëritshme dhe të joripërtëritshme të energjisë elektrike, ndërsa mendimet e nxënësve i rendit në kolonën “Dua të di”. P.sh.: nxënësit duan të dinë se çka janë burimet e ripërtëritshme dhe të joripërtëritshme të energjisë elektrike. Nxënësve u kërkon që të diskutojnë mes vete në grupe, për burimet e ripërtëritshme dhe të joripërtëritshme të energjisë. Informacionet e reja i renditin në kolonën “Mësova”. Përfaqësuesi i secilit grup duhet ta bëjë prezantimin e tabelës, që e kanë bërë, para gjithë klasës.

Përforcimi (P): Imagjinatë e drejtuar, 10'

Mësimdhënësja/i vizaton Diagramin e Venit, dhe thërret vullnetarë, që duke përdorur Diagramin e Venit, të krahasojnë lëndët djegëse fosile dhe diellin si burime të energjisë. Mësimdhënësja/i krahas kësaj udhëzon nxënësit që në tabelë të fletores së punës të plotësojnë karakteristikat e secilit burim energjie.

Vlerësimi i nxënësve:

Nxënësit do të vlerësohen për punën e tyre grupore dhe atë individuale, me ç'rast do të vlerësohen mendimet e tyre për burimet e energjisë së ripërtëritshme dhe të joripërtëritshme, si dhe se si kanë plotësuar tabelën në fletore të punës për karakteristikat e secilit burim energjie.

Fusha kurrikulare: Shkencat e natyrës	Lënda: Njeriu dhe natyra	Shkalla e kurrikulës: Shkalla 2	Klasa: 4
---	------------------------------------	---	--------------------

Njësia mësimore:

Bashkëveprimi elektrik dhe magnetik

29 Elektriciteti dhe magnetizmi

RNF (Rezultatet e fushës kurrikulare):

- 1.4 Mat me instrumente përkatëse dhe sqaron ndërrimin e temperaturës (gjatë ditës, natës, stinëve të vitit) dhe gjendjen agregate të lëndëve.
- 1.5 Përshkruan bashkëveprimin e trupave, të lëndëve dhe të qenieve të gjalla.

RNLT (Rezultatet e të nxënësve të lëndës për temë)

Në fund të kësaj njësie, nxënësi:

- Tregon çfarë formojnë energjia elektrike dhe magnetizmi;
- Sqaron çfarë krijon një ngarkesë elektrike në lëvizje;
- Shpjegon çfarë nxit një fushë magnetike dhe çka prodhohet nga kjo nxitje.

Kriteret e suksesit:

- Çfarë formojnë energjia elektrike dhe magnetizmi?
- Çfarë krijon një ngarkesë elektrike në lëvizje?
- Çfarë nxit një fushë magnetike? Sqaro çka prodhohet nga kjo nxitje.

Fjalët kyçe:

Elektriciteti, magnetizmi, gjeneratorët, llambat ndriçuese, televizori, telefoni, elektroskopi i thjeshtë.

Burimet:

Libri, fletorja e punës, gota plastike, teli metalik, copëza alumini, burime nga interneti.

Lidhja me lëndët e tjera mësimore dhe/apo çështjet ndërkurrikulare:

Gjuhë dhe komunikim; Arte, Shoqëria dhe mjedisi; Jeta dhe puna.

Metodologjia dhe veprimtaritë e nxënësve:

Klasa ndahet në 3-4 grupe.

Parashikimi (P): Stuhi mendimesh, 10'

Mësimdhënësja/i i pyet nxënësit: çfarë është elektriciteti dhe çfarë u jep ai disa objekteve? Nga cilat makina prodhohet elektriciteti? Cilat energji mund të kthehen në energji elektrike dhe nga cila makinë. Mësimdhënësja/i i dëgjon përgjigjet e nxënësve dhe i shënon ato në tabelë, dhe diskuton me ta prodhimin e elektricitetit dhe makinave që e mundësojnë prodhimin.

Ndërtimi i njohurive (N): Di - Dua të di - Mësova, 20'

Mësimdhënësja/i u kërkon nxënësve të tregojnë se çka duan ta dinë për njësinë mësimore. Ato që nxënësit duan t'i dinë, i shkruan si pyetje në tabelë, në kolonën “**Dua të di**”. Nxënësit do ta lexojnë njësinë mësimore dhe i kërkojnë përgjigjet për pyetjet të cilat i kanë parashtruar paraprakisht. Përgjigjet e gjetura mësimdhënësja/i i shkruan në kolonën “**Mësova**”.

Përforcimi (P): Shkruaj dhe diskto, 10'

Në fletoren e punës, nxënësit duhet të shkruajnë mjetet dhe materialin që përdoret për ndërtimin e një elektroskopi të thjeshtë. Pastaj, bëhet diskutimi për mënyrat e bashkëveprimit të disa trupave në lëvizje dhe qetësi.

Vlerësimi i nxënësve:

Nxënësit do të vlerësohen për punën e tyre grupore dhe atë individuale, e që vlerësohet bashkëbisedimi që kanë pasur nxënësit në grup, në ndërtimin e një elektroskopi të thjeshtë, shpjegimi i bashkëveprimit elektrik dhe magnetik, si dhe për përfundimet që ata do t'i nxjerrin për njësinë mësimore.

Fusha kurrikulare: Shkencat e natyrës	Lënda: Njeriu dhe natyra	Shkalla e kurrikulës: Shkalla 2	Klasa: 4
---	------------------------------------	---	--------------------

Njësia mësimore:

30 Elektriciteti atmosferik dhe mbrotja prej tij

RNF (Rezultatet e fushës kurrikulare):

1.4 Mat me instrumente përkatëse dhe sqaron ndërrimin e temperaturës (gjatë ditës, natës, stinëve të vitit) dhe gjendjen agregate të lëndëve.

1.5 Përshkruan bashkëveprimin e trupave, të lëndëve dhe të qenieve të gjalla.

RNLT (Rezultatet e të nxënit të lëndës për temë)

Në fund të kësaj njësie, nxënësi:

- Sqaron çfarë është rrufeja dhe si krijohet ajo;
- Tregon cilat forma të energjisë lirohen nga goditja e rrufesë dhe ku mund të ndodhë rrufeja;
- Shpjegon si njeriu ka krijuar rrufepritisit dhe pse nuk preferohet të mbahen gjëra metalike në duar gjatë stuhive të rrufeve.

Kriteret e suksesit:

- Sqaro çfarë është rrufeja dhe si krijohet ajo;
- Trego cilat forma të energjisë lirohen nga goditja e rrufesë dhe ku mund të ndodhë rrufeja;
- Shpjego pse njeriu ka krijuar rrufepritisit dhe pse nuk preferohet të mbahen gjëra metalike në duar gjatë stuhive të rrufeve.

Fjalët kyçe:

Elektriciteti atmosferik, rrufeja, shkarkimet elektrike, rrufepritisë, bubullima.

Burimet:

Libri, fletorja e punës, burime të ndryshme nga interneti etj.

Lidhja me lëndët e tjera mësimore dhe/apo çështjet ndërkurrikulare:

Gjuhë dhe komunikim; Shogëria dhe mjedisi; Jeta dhe puna.

Metodologjia dhe veprimtaritë e nxënësve:

Klasa ndahet në 3-4 grupe.

Parashikimi (P): Diskutim, 10'

Mësimdhënësja/i diskuton me nxënësit për njohuritë paraprake që ata kanë për elektricitetin atmosferik dhe shkarkimet elektrike. Idetë e dala gjatë diskutimit, mësimdhënësja/i i shkruan në tabelë.

Ndërtimi i njohurive (N): Lexim, vrojtim dhe pyetje-përgjigje, diskutim, 20'

Mësimdhënësja/i u kërkon nxënësve që ta lexojnë njësinë mësimore “Elektriciteti atmosferik dhe mbrojtja prej tij” dhe t’i vrojtojnë në libër fotot në mënyrë individuale. Kur nxënësit përfundojnë së lexuari, atyre u shtrohen pyetjet, si p.sh.: Çfarë kupton me elektricitet atmosferik? Kur ka shkarkime elektrike? Cili është roli i rrufepritësit? Pse nuk preferohet të mbahen gjëra metalike në duar gjatë stuhive të rrufeve? Përgjigjet e nxënësve shënohen në tabelë dhe nxënësit i diskutojnë së bashku me mësimdhënësen/in.

Përforcimi (P): Përshkrim, 10'

Në fletoren e punës, nxënësit plotësojnë vendet boshe në fjalitë përkatëse si p.sh.: Energjia elektrike nuk gjendet vetëm në linjat e energjisë dhe elektronikën e bërë nga njeriu, por gjithashtu gjendet _____ edhe në natyrë.

Vlerësimi i nxënësve:

Nxënësit do të vlerësohen për përgjigjet e dhëna dhe për dhënien e mendimeve. Po ashtu, do të vlerësohen për plotësimin e vendeve boshe në fjalitë përkatëse në fletoren e punës.

Fusha kurrikulare: Shkencat e natyrës	Lënda: Njeriu dhe natyra	Shkalla e kurrikulës: Shkalla 2	Klasa: 4
---	------------------------------------	---	--------------------

Njësia mësimore:

31 Qarku i thjeshtë elektrik

RNF (Rezultatet e fushës kurrikulare):

1.4 Mat me instrumente përkatëse dhe sqaron ndërrimin e temperaturës (gjatë ditës, natës, stinëve të vitit) dhe gjendjen agregate të lëndëve.

1.5 Përshkruan bashkëveprimin e trupave, të lëndëve dhe të qenieve të gjalla.

RNLT (Rezultatet e të nxënit të lëndës për temë)

Në fund të kësaj njësie, nxënësi:

- Shpjegon çfarë paraqet një qark elektrik i thjeshtë dhe sqaron nga cilat pjesë ndërtohet;
- Sqaron çfarë quajmë përçues e çfarë izolator elektrik;
- Tregon disa nga përçuesit dhe jopërçuesit (izolatorët) e rrymës elektrike.

Kriteret e suksesit:

- Shpjego çfarë paraqet një qark elektrik i thjeshtë? Sqaro nga cilat pjesë ndërtohet;
- Sqaro çfarë quajmë përçues e çfarë izolator elektrik;
- Trego disa nga përçuesit dhe jopërçuesit (izolatorët) e rrymës elektrike.

Fjalët kyçe:

Qark i thjeshtë elektrik, përçuesit, jopërçuesit (izolatorët).

Burimet:

Libri, fletorja e punës, bateria, tretësirë ujore e kripës, telat, llamba, burime nga interneti etj.

Lidhja me lëndët e tjera mësimore dhe/apo çështjet ndërkurrikulare:

Gjuhë dhe komunikim; Matematikë; Shoqëria dhe mjedisi; Jeta dhe puna.

Metodologjia dhe veprimtaritë e nxënësve:

Punë me tërë klasën.

Parashikimi (P): Përvijimi i të menduarit, 15'

Mësimdhënësja/i u shpjegon nxënësve: Në këtë njësi do të mësojmë për qarkun e thjeshtë elektrik, për përquesit dhe izolatorët. Ajo/ai u kërkon nxënësve që të mendojnë sa më shumë fjalë lidhur me qarkun e thjeshtë elektrik, për përquesit dhe izolatorët. Nxënësit shkruajnë në letër fjalët e tyre që lidhen me qarkun e thjeshtë elektrik, për përquesit dhe izolatorët. Pasi të mblidhen fjalët nga të gjitha grupet, diskutojmë për fjalët që ata kanë dhënë, duke nxitur pyetje të ndryshme: Çfarë është qarku i thjeshtë elektrik? Çfarë janë përquesit e çfarë izolatorët? etj. Nxënësit pastaj duhet të japin përgjigje për fjalët e dhëna.

Ndërtimi i njohurive (N): Lexim, vrojtim dhe mendim i drejtuar, 15'

Mësimdhënësja/i u kërkon nxënësve që ta lexojnë njësinë mësimore “Qarku i thjeshtë elektrik” në libër dhe të vrojojnë figurën e qarkut të thjeshtë elektrik. Pastaj, u bën pyetje, p.sh.: A është i hapur apo i mbyllur qarku i thjeshtë elektrik? Cilat pjesë janë të nevojshme për ndërtimin e një qarku të thjeshtë elektrik? Cilat materiale përdoren si izolatorë? etj.

Përforsimi (P): Eksploro, 15'

Mësimdhënësja/i përdor qarkun elektrik për të provuar përquarjen e elektricitetit. Pastaj, së bashku me mësimdhënësen/in nxënësit provojnë të fusin në funksion qarkun e thjeshtë elektrik që e kanë ndërtuar së bashku.

Detyrë shtëpie:

Në fletoren e punës nxënësve u kërkohet që të vizatojnë një qark të thjeshtë elektrik dhe të shkruajnë pjesët nga të cilat ndërtohet ai.

Vlerësimi:

Nxënësit do të vlerësohen për përgjigjet dhe dhënien e mendimeve. Po ashtu, do të vlerësohen për ndërtimin e qarkut elektrik dhe futjen e tij në funksion.

Fusha kurrikulare: Shkencat e natyrës	Lënda: Njeriu dhe natyra	Shkalla e kurrikulës: Shkalla 2	Klasa: 4
---	------------------------------------	---	--------------------

Njësia mësimore:

32 Pajisjet e përditshme në shtëpi që punojnë me rrymë dhe rreziku nga rryma elektrike

RNF (Rezultatet e fushës kurrikulare):

1.4 Mat me instrumente përkatëse dhe sqaron ndërrimin e temperaturës (gjatë ditës, natës, stinëve të vitit) dhe gjendjen agregate të lëndëve.

1.5 Përshkruan bashkëveprimin e trupave, të lëndëve dhe të qenieve të gjalla.

RNLT (Rezultatet e të nxënit të lëndës për temë)

Në fund të kësaj njësie, nxënësi:

- Tregon çfarë përfshijnë pajisjet elektrike;
- Përshkruan disa nga pajisjet që funksionojnë me energji elektrike në shtëpi;
- Tregon në cilat raste jemi të rrezikuar nga rryma elektrike.

Kriteret e suksesit:

- Trego çfarë përfshijnë pajisjet elektrike?
- Përshkruaj disa nga pajisjet që funksionojnë me energji elektrike në shtëpinë tuaj.
- Trego në cilat raste jemi të rrezikuar nga rryma elektrike.

Fjalët kyçe:

Pajisje elektrike, televizori, frigoriferi, hekuri për hekurosje, fshesa elektrike, aparati i kafesë, shporetë elektrik, rrobalarësja, enëlarësja.

Burimet:

Libri, fletorja e punës, pajisje të ndryshme elektrike, interneti etj.

Lidhja me lëndët e tjera mësimore dhe/apo çështjet ndërkurrikulare:

Gjuhë dhe komunikim; Shoqëria dhe mjedisi; Jeta dhe puna.

Metodologjia dhe veprimtaritë e nxënësve:

Klasa ndahet në 3-4 grupe.

Parashikimi (P): Diskutim, 10'

Mësimdhënësja/i diskuton me nxënësit për njohuritë paraprake që ata kanë për pajisjet elektrike që përdorin në shtëpi. Idetë e dala gjatë diskutimit, mësimdhënësja/i i shkruan në tabelë.

Ndërtimi i njohurive (N): Lexim, vrojtim dhe pyetje-përgjigje - diskutim, 20'

Mësimdhënësja/i u kërkon nxënësve që të lexojnë njësinë mësimore “Pajisjet e përditshme në shtëpi që punojnë me rrymë dhe rreziku nga rryma elektrike”, dhe t'i vrojtojnë në libër fotot në mënyrë individuale dhe, kur nxënësit përfundojnë së lexuari, atyre u shtrohen pyetjet, si p.sh.: Cilat pajisje elektrike i përdorni në shtëpi dhe çfarë dini për to? Pse kur përdorni pajisjet elektrike duhet të keni kujdes? Përgjigjet e nxënësve shënohen në tabelë, dhe nxënësit i diskutojnë së bashku me mësimdhënësen/in.

Përforcimi (P): Vizato, ngjyros, identifiko, 10'

Në fletoren e punës, nxënësit paraqesin me anë të vizatimit pajisjet e përditshme në shtëpi, që punojnë me rrymë.

Vlerësimi i nxënësve:

Nxënësit do të vlerësohen për përgjigjet e dhëna dhe për dhënien e mendimeve. Po ashtu, do të vlerësohen për paraqitjen me anën e vizatimit në fletore të punës të pajisjeve elektrike që i përdorin në shtëpi.

Fusha kurrikulare: Shkencat e natyrës	Lënda: Njeriu dhe natyra	Shkalla e kurrikulës: Shkalla 2	Klasa: 4
---	------------------------------------	---	--------------------

Njësia mësimore:

33 Veprimi magnetik

RNF (Rezultatet e fushës kurrikulare):

1.4 Mat me instrumente përkatëse dhe sqaron ndërrimin e temperaturës (gjatë ditës, natës, stinëve të vitit) dhe gjendjen agregate të lëndëve.

1.5 Përshkruan bashkëveprimin e trupave, të lëndëve dhe të qenieve të gjalla.

RNLT (Rezultatet e të nxënit të lëndës për temë)

Në fund të kësaj njësie, nxënësi:

- Përshkruan çfarë janë lëndët që magnetizohen e çfarë ato që nuk magnetizohen;
- Tregon disa nga lëndët që magnetizohen dhe që nuk magnetizohen;
- Përshkruan mënyrën e ndërtimit të një elektromagneti të thjeshtë.

Kriteret e suksesit:

- Shpjego çfarë janë lëndët që magnetizohen e çfarë ato që nuk magnetizohen;
- Trego disa nga lëndët që magnetizohen dhe që nuk magnetizohen;
- Përshkruaj mënyrën e ndërtimit të një elektromagneti të thjeshtë.

Fjalët kyçe:

Lëndët që magnetizohen, lëndë që nuk magnetizohen, magneti, veti magnetike, hekuri, nikeli, kobalti. etj.

Burimet:

Libri, fletorja e punës, magneti, gozhdë, pirun dhe thikë nga hekuri, interneti etj.

Lidhja me lëndët e tjera mësimore dhe/apo çështjet ndërkurrikulare:

Gjuhë dhe komunikim; Shoqëria dhe mjedisi; Jeta dhe puna.

Metodologjia dhe veprimtaritë e nxënësve:

Klasa ndahet në 3-4 grupe.

Parashikimi (p): Di - Dua të di - Mësova, 10'

Mësimdhënësja/i i njofton nxënësit me njësinë mësimore, nxënësit do të diskutojnë në grup mendimet e tyre për magnetizmin. Pastaj, në fletore do t'i shkruajnë ato që i dinë për magnetizmin. Mësimdhënësja/i në kolonën "Di" rendit informacionet, të cilat i kanë mbledhur paraprakisht nxënësit.

Ndërtimi i njohurive (N): Di - Dua të di - Mësova, 20'

Grupeve të nxënësve u kërkohet të shkruajnë se çka duan të dinë më shumë për magnetizmin si dhe për lëndët që magnetizohen a lëndët që nuk magnetizohen. Mendimet e nxënësve, mësimdhënësja/i i rendit në kolonën "Dua të di". Nxënësve u kërkohet ta lexojnë njësinë mësimore "Veprimi magnetik" në libër.

Përforcimi (p): Di - Dua të di - Mësova, 15'

Informacionet e reja i renditin në kolonën "Mësova". Përfaqësuesi i secilit grup duhet të bëjë prezantimin e tabelës që kanë bërë. Po ashtu, nxënësit në fletore të punës i renditin në tabelë lëndët magnetike dhe jomagnetike.

Detyrë shtëpie:

Ndërto një elektromagnet të thjeshtë në shtëpi dhe demonstroji vetitë magnetike të tij në shkollë, së bashku me shokët/shoqet e klasës. Në orën e radhës nxënësit sjellin ndonjë copë magneti dhe lënde që magnetizohet, p.sh. një gozhdë dhe e demonstrojnë veprimin magnetik.

Vlerësimi i nxënësve:

Nxënësit do të vlerësohen për punën e tyre grupore dhe atë individuale, e që do të vlerësohen për emërtimin e lëndëve magnetike dhe jomagnetike, si dhe punën eksperimentale në demonstrimin e veprimit magnetik.

Njësia mësimore:

Fusha kurrikulare:

Shkencat e natyrës

Lënda:

Njeriu dhe natyra

Shkalla e kurrikulës:

Shkalla 2

Klasa:

4

Njësia mësimore:

34 Elektromagneti i thjeshtë

RNF (Rezultatet e fushës kurrikulare):

1.4 Mat me instrumente përkatëse dhe sqaron ndërrimin e temperaturës (gjatë ditës, natës, stinëve të vitit) dhe gjendjen agregate të lëndëve.

1.5 Përshkruan bashkëveprimin e trupave, të lëndëve dhe të qenieve të gjalla.

RNLT (Rezultatet e të nxënësve të lëndës për temë)

Në fund të kësaj njësie, nxënësi:

- Tregon pajisjet e nevojshme për ndërtimin e një elektromagneti të thjeshtë;
- Përshkruan mënyrën e ndërtimit të një elektromagneti të thjeshtë.

Kriteret e suksesit:

- Tregon pajisjet e nevojshme për ndërtimin e një elektromagneti të thjeshtë;
- Përshkruan mënyrën e ndërtimit të një elektromagneti të thjeshtë.

Fjalët kyçe:

Elektromagneti i thjeshtë, bateria, teli i bakrit, fusha magnetike.

Burimet:

Libri, fletorja e punës, bateria, teli i bakrit, gozhda etj.

Lidhja me lëndët e tjera mësimore dhe/apo çështjet ndërkurrikulare:

Gjuhë dhe komunikim; Matematikë; Shoqëria dhe mjedisi; Jeta dhe puna.

Metodologjia dhe veprimtaritë e nxënësve:

Punë me tërë klasën.

Parashikimi (P): Përvijimi i të menduarit, 15'

Mësimdhënësja/i u shpjegon nxënësve: Në këtë njësi do të mësojmë për qarkun e thjeshtë elektrik, për përquesit dhe izolatorët. Ajo/ai u kërkon nxënësve që të mendojnë sa më shumë fjalë lidhur me elektromagnetin e thjeshtë, për baterinë dhe telin e bakrit.

Nxënësit shkruajnë në letër fjalët e tyre që lidhen me elektromagnetin e thjeshtë, për telin e bakrit dhe baterinë. Pasi të mblidhen fjalët nga të gjitha grupet, diskutojmë për fjalët që ata kanë dhënë, duke nxitur pyetje të ndryshme: Çfarë është elektromagneti i thjeshtë? Çfarë janë bateria e çfarë teli elektrik? etj. Nxënësit pastaj duhet të japin përgjigje për fjalët e dhëna.

Ndërtimi i njohurive (N): Lexim, vrojtim dhe mendim i drejtuar, 15'

Mësimdhënësja/i u kërkon nxënësve që ta lexojnë njësinë mësimore “Elektromagneti i thjeshtë” në libër dhe të vrojtojnë figurën e elektromagnetit të thjeshtë. Pastaj, u bën pyetje, p.sh.: Si formohet fusha magnetike nga elektromagneti i thjeshtë? Cilat pjesë janë të nevojshme për ndërtimin e një elektromagnetit të thjeshtë? Cilat materiale përdoren si përçues? etj.

Përforsimi (P): Eksploro, 15'

Mësimdhënësja/i përdor elektromagnetin e thjeshtë për të provuar krijimin e fushës magnetike. Pastaj, së bashku me mësimdhënësen/in nxënësit provojnë të fusin në funksion elektromagnetin e thjeshtë që e kanë ndërtuar së bashku.

Detyrë shtëpie:

Në fletoren e punës nxënësve u kërkohet që të vizatojnë një elektromagnet të thjeshtë dhe të shkruajnë pjesët nga të cilat ndërtohet ai.

Vlerësimi:

Nxënësit do të vlerësohen për përgjigjet dhe dhënien e mendimeve. Po ashtu, do të vlerësohen për ndërtimin e elektromagnetit të thjeshtë dhe futjen e tij në funksion.

TOKA, MJEDISI DHE GJITHËSIA

PLANI TREMUJOR: PRILL - MAJ – QERSHOR

Fusha kurrikulare: Shkencat e natyrës	Lënda: Njeriu dhe natyra	Shkalla e kurrikulës: Shkalla 2	Klasa: 4
---	------------------------------------	---	--------------------

Njësia mësimore:

35 Pozita e Tokës në Sistemin Diellor

RNF (Rezultatet e fushës kurrikulare):

1.6 Përshkruan pozitën e Tokës në Sistemin Diellor, lëvizjet e Tokës, Diellit, Hënës, dhe trupave të tjerë të këtij sistemi, elementet e hartës, përmbajtjen e hartës, legjendën e hartës, shenjat hartografike, skicën, planin, globin, veçoritë e elementeve natyrore të mjedisit natyror (relievin, klimën, ujërat, botën bimore dhe shtazore), bashkëveprimin njeri-natyrë, rreziqet natyrore, burimet natyrore e objektet e trashëgimisë natyrore, në veçanti ato të Republikës së Kosovës.

RNLT (Rezultatet e të nxënit të lëndës për temë)

Në fund të kësaj njësie, nxënësi:

- Përshkruan çfarë fenomenesh ndodhin në Tokë nga lëvizja dhe pozicioni i saj rreth Diellit;
- Tregon kohën e rrotullimit të tokës rreth bushtit të vet dhe rreth diellit.

Kriteret e suksesit:

- Përshkruaj çfarë fenomenesh ndodhin në Tokë nga lëvizja dhe pozicioni i saj rreth Diellit;
- Tregon kohën e rrotullimit të tokës rreth bushtit të vet dhe rreth diellit.

Fjalët kyçe:

Sistemi Diellor, lëvizja e Tokës, pozita e Tokës.

Burimet:

Libri, fletorja e punës, atlasit gjeografik, burime nga interneti etj.

Lidhja me lëndët e tjera mësimore dhe/apo çështjet ndërkurrikulare:

Gjuhë dhe komunikim; Art; Matematikë; Shoqëria dhe mjedisi.

Metodologjia dhe veprimtaritë e nxënësve:

Nxënësit në klasë ndahen në 3-4 grupe.

Parashikimi (P): Stuhi mendimesh, 10'

Mësimdhënësja/i u kërkon nxënësve që për 2-3 minuta ta shohin figurën në libër lidhur me njësinë “Pozita e Tokës në Sistemin Diellor”. Pastaj, do të diskutojnë në çifte lidhur me atë se çka dinë për Sistemin Diellor dhe lëvizjen e Tokës rreth boshtit të vet dhe rreth Diellit. Mësimdhënësja/i u bën pyetje: Tregoni çfarë shihni në figurë? Ku gjendet dielli në figurë? Pse krijohen dita dhe nata?

Ndërtimi i njohurive (N): Di - Dua të di – Mësova, 20'

Mësimdhënësja/i, në kolonën “Di” rendit informacionet, të cilat i ka mbledhur paraprakisht nga nxënësit. Pastaj, mësimdhënësja/i i pyet nxënësit se çka duan të dinë më shumë për Sistemin Diellor, fenomenin ditë -natë, lëvizjen e Tokës, ndërsa mendimet e nxënësve i rendit në kolonën “Dua të di”. Nxënësve u kërkon ta lexojnë njësinë mësimore në libër “Pozita e Tokës në Sistemin Diellor”. Informacionet e reja i renditin në kolonën “Mësova”. Përfaqësuesi i secilit grup duhet ta bëjë prezantimin e tabelës që i kanë bërë.

Përforcimi (P): Pyetje-përgjigje, shkrim i lirë, 10'

Në fletore të punës, nxënësit, në mënyrë të pavarur duhet të shënojnë: emrat e planetëve që ndërtojnë Sistemin Diellor, rrotullimin e tokës rreth diellit dhe rreth boshtit të vet.

Vlerësimi i nxënësve:

Nxënësit do të vlerësohen për punën e tyre grupore dhe atë individuale. Ata do të vlerësohen për mendimet e tyre për njësinë “Pozita e Tokës në Sistemin Diellor”.

Fusha kurrikulare: Shkencat e natyrës	Lënda: Njeriu dhe natyra	Shkalla e kurrikulës: Shkalla 2	Klasa: 4
---	------------------------------------	---	--------------------

Njësia mësimore:

36 Orientimi në natyrë

RNF (Rezultatet e fushës kurrikulare):

1.6 Përshkruan pozitën e Tokës në Sistemin Diellor, lëvizjet e Tokës, Diellit, Hënës, dhe trupave të tjerë të këtij sistemi, elementet e hartës, përmbajtjen e hartës, legjendën e hartës, shenjat hartografike, skicën, planin, globin, veçoritë e elementeve natyrore të mjedisit natyror (relievin, klimën, ujërat, botën bimore dhe shtazore), bashkëveprimin njeri-natyrë, rreziqet natyrore, burimet natyrore e objektet e trashëgimisë natyrore, në veçanti ato të Republikës së Kosovës.

RNLT (Rezultatet e të nxënës të lëndës për temë)

Në fund të kësaj njësie, nxënësi:

- Shpjegon pse është e rëndësishme të dimë të orientohe mi në natyrë;
- Tregon cilat janë mënyrat e orientimit në natyrë dhe sqaron mënyrën e orientimit gjatë natës.

Kriteret e suksesit:

- Shpjego pse është e rëndësishme të dimë të orientohe mi në natyrë;
- Trego cilat janë mënyrat e orientimit në natyrë;
- Sqaro mënyrën e orientimit gjatë natës.

Fjalët kyçe:

Orientimi në natyrë, Hëna, yjet, hija e mesditës.

Burimet:

Libri, fletorja e punës, busulla, ora e dorës, atlas i gjeografik, telefoni mobil, burime nga interneti etj.

Lidhja me lëndët e tjera mësimore dhe/apo çështjet ndërkurrikulare:

Gjuhë dhe komunikim; Art; Matematikë; Shoqëria dhe mjedisi.

Metodologjia dhe veprimtaritë e nxënësve:

Nxënësit në klasë ndahen në 3-4 grupe.

Parashikimi (P): Stuhi mendimesh, 10'

Mësimdhënësja/i u kërkon nxënësve që për 2-3 minuta ta shohin figurën në libër lidhur me njësinë “Orientimi në natyrë”. Pastaj, do të diskutojnë në çifte lidhur me atë se çka dinë për mënyrat e orientimit në natyrë. Mësimdhënësja/i u bën pyetje: Tregoni çfarë shihni në figurë? Si mund të orientohe mi në natyrë gjatë ditës dhe gjatë natës? etj.

Ndërtimi i njohurive (N): Di - Dua të di – Mësova, 20'

Mësimdhënësja/i, në kolonën “Di” rendit informacionet, të cilat i ka mbledhur paraprakisht nga nxënësit. Pastaj, mësimdhënësja/i i pyet nxënësit se çka duan të dinë më shumë për mënyrat si të orientohe mi në natyrë, ndërsa mendimet e nxënësve i rendit në kolonën “Dua të di”. Nxënësve u kërkon ta lexojnë njësinë mësimore në libër “Orientimi në natyrë”. Informacionet e reja i renditin në kolonën “Mësova”. Përfaqësuesi i secilit grup duhet ta bëjë prezantimin e tabelës që i kanë bërë.

Përforcimi (P): Pyetje-përgjigje, shkrim i lirë, 10'

Në fletore të punës, nxënësit, në mënyrë të pavarur duhet të shënojnë: në një shtyllë mënyrat e orientimit në natyrë, ndërsa në shtyllën tjetër objektet me anën e të cilave orientohe mi.

Vlerësimi i nxënësve:

Nxënësit do të vlerësohen për punën e tyre grupore dhe atë individuale. Ata do të vlerësohen për mendimet e tyre për njësinë “Orientimi në natyrë”.

Fusha kurrikulare: Shkencat e natyrës	Lënda: Njeriu dhe natyra	Shkalla e kurrikulës: Shkalla 2	Klasa: 4
---	------------------------------------	---	--------------------

Njësia mësimore:

37 Paraqitja e tokës në hartë, glob dhe plan

RNF (Rezultatet e fushës kurrikulare):

1.6 Përshkruan pozitën e Tokës në Sistemin Diellor, lëvizjet e Tokës, Diellit, Hënës, dhe trupave të tjerë të këtij sistemi, elementet e hartës, përmbajtjen e hartës, legjendën e hartës, shenjat hartografike, skicën, planin, globin, veçoritë e elementeve natyrore të mjedisit natyror (relievin, klimën, ujërat, botën bimore dhe shtazore), bashkëveprimin njeri-natyrë, rreziqet natyrore, burimet natyrore e objektet e trashëgimisë natyrore, në veçanti ato të Republikës së Kosovës.

RNLT (Rezultatet e të nxënës të lëndës për temë)

Në fund të kësaj njësie, nxënësi:

- Përshkruan mënyrat e paraqitjes së tokës dhe elementeve të saj në hartë dhe glob;
- Krahason globin dhe hartën dhe sqaron ku janë dallimet;
- Tregon rëndësinë e një plani të një vendi, ndërtese, lagjeje;
- Tregon cilat janë gjërat më të thjeshta që duhen mësuar në fillim në një hartë ose glob.

Kriteret e suksesit:

- Përshkruaj mënyrat e paraqitjes së tokës dhe elementve të saj në hartë dhe glob;
- Krahason globin dhe hartën dhe sqaro ku janë dallimet;
- Trego rëndësinë e një plani të një vendi, ndërtese, lagjeje;
- Trego cilat janë gjërat më të thjeshta që duhen mësuar në fillim në një hartë ose glob.

Fjalët kyçe:

Harta, globi, plani.

Burimet:

Libri, fletorja e punës, globi, harta, letra e bardhë, lapsi, burime nga interneti etj.

Lidhja me lëndët e tjera mësimore dhe/apo çështjet ndërkurrikulare:

Gjuhë dhe komunikim; Matemaikë, Shqipëria dhe mjedisi; Jeta dhe puna.

Metodologjia dhe veprimtaritë e nxënësve:

Nxënësit të ndahen në 3-4 grupe.

Parashikimi (P): Diskutim për njohuritë paraprake, 10’.

Mësimdhënësja/i ua prezanton nxënësve njësine mësimore dhe u kërkon atyre të mendojnë sa më shumë fjalë lidhur me njësine “Harta, globi dhe plani”. Mësimdhënësja/i e shkruan këtë titull në tabelë, dhe pastaj në formë skice shënon edhe mendimet e nxënësve.

Ndërtimi i njohurive (N): Lexim dhe mendim i drejtuar, 15’

Mësimdhënësja/i u kërkon nxënësve që ta lexojnë në libër njësine mësimore “Paraqitja e tokës në hartë, glob dhe plan”, në mënyrë individuale, duke respektuar ndalesat në tekst. Së pari, lexohet paragrafi i parë dhe, kur nxënësit përfundojnë së lexuari paragrafin, atyre u shtrohen pyetjet nga ai paragraf, si p.sh.: Pse pasqyrimi më real i sipërfaqes së tokës është përmes globit? Vazhdohet me paragrafin e dytë dhe, kur nxënësit përfundojnë së lexuari paragrafin, atyre u shtrohet pyetja, si p.sh.: Pse përdorimin praktik e kanë më shumë hartat, edhe pse është e pamundur që në një hartë të paraqitet madhësia reale e sipërfaqes? Çfarë hartash dallojmë? etj.

Përforcimi (P): Emërto dhe ngjyros, 15’

Mësimdhënësja/i u kërkon nxënësve që në fletore të punës t’i plotësojnë fjalitë në vendet boshe si dhe të vizatojnë planin e dhomës së shtëpisë së tyre apo oborrit, etj.

Vlerësimi i nxënësve:

Nxënësit do të vlerësohen për punën e tyre grupore dhe atë individuale, ku do të vlerësohen për njohuritë që ata kanë fituar në përshkrimin dhe përdorimin e hartës globit, si dhe shpjegimin se çka janë planet dhe pse bëhen ato. Dallimin e hartava në bazë të shenjave dhe ngjyrave (legendës) në hartë, etj.

Fusha kurrikulare:

Shkencat e natyrës

Lënda:

Njeriu dhe natyra

Shkalla e kurrikulës:

Shkalla 2

Klasa:

4

Njësia mësimore:

38 Ndikimet e Diellit në dukuritë natyrore të planetit tonë

RNF (Rezultatet e fushës kurrikulare):

1.6 Përshkruan pozitën e Tokës në Sistemin Diellor, lëvizjet e Tokës, Diellit, Hënës, dhe trupave të tjerë të këtij sistemi, elementet e hartës, përmbajtjen e hartës, legjendën e hartës, shenjat hartografike, skicën, planin, globin, veçoritë e elementeve natyrore të mjedisit natyror (relievin, klimën, ujërat, botën bimore dhe shtazore), bashkëveprimin njeri-natyrë, rreziqet natyrore, burimet natyrore e objektet e trashëgimisë natyrore, në veçanti ato të Republikës së Kosovës.

RNLT (Rezultatet e të nxënit të lëndës për temë)

Në fund të kësaj njësie, nxënësi:

- Identifikon dukuritë në planetin tonë që ndodhin nga veprimi i Diellit;
- Tregon si përcaktohet moti në natyrë;
- Shpjegon si bëhet ngrohja e ajrit nga dielli;
- Sqaron çfarë janë batica dhe zbatica dhe nga çfarë ndodhin.

Kriteret e suksesit:

- Identifiko dukuritë në planetin tonë që ndodhin nga veprimi i Diellit;
- Trego si përcaktohet moti në natyrë;
- Shpjego si bëhet ngrohja e ajrit nga dielli;
- Sqaro çfarë janë batica dhe zbatica dhe nga çfarë ndodhin.

Fjalët kyçe:

Qarkullimi i ujit në natyrë, ndikimi i diellit në ajër, batica, zbatica.

Burimet:

Libri, fletorja e punës, interneti etj.

Lidhja me lëndët e tjera mësimore dhe/apo çështjet ndërkurrikulare:

Gjuhë dhe komunikim; Arte, Shoqëria dhe mjedisi; Jeta dhe puna.

Metodologjia dhe veprimtaritë e nxënësve:

Nxënësit të ndahen në 3-4 grupe.

Parashikimi (P): Stuhi mendimesh, 15’.

Mësimdhënësi/ja u kërkon nxënësve që për 2-3 minuta t’i shohin figurat në libër, dhe pastaj të diskutojnë në grupe lidhur me atë se si ndodh qarkullimi i ujit, ndikimi i diellit në ajër, bataca dhe zbatica.

Ndërtimi i njohurive (N): Lexim dhe mendim i drejtuar, 15’

Mësimdhënësi/ja u kërkon nxënësve që në libër ta lexojnë njësinë mësimore “Ndikimet e Diellit në dukuritë natyrore të planetit tonë” në mënyrë individuale, duke respektuar ndalesat në tekst dhe në fund të çdo ndalese të diskutojnë për atë që shtjellohet në paragraf. Në këtë formë vazhdohet edhe me paragrafët e tjerë. Disa pyetje mund të përdoren për të nxitur diskutimin, si p.sh: Cili është ndikimi i diellit në qarkullimin e ujit? Në çfarë mënyre ndikon dielli në ngrohjen e ajrit? A ndikon dielli në ngritjen dhe uljen e rregullt të niveleve të deteve dhe oqeanëve përkatësisht të baticës dhe zbatësës. Si të paraqiten të gjitha këto përmes vizatimeve?

Përforsimi (P): Pyetje-përgjigje, shkrim i lirë, 10’

Në fletoren e punës, nxënësit në mënyrë të pavarur duhet t’u përgjigjen pyetjeve dhe të shkruajnë për ndikimet e Diellit në dukuritë natyrore të planetit tonë. Ata, gjithashtu plotësojnë në figurë vendet boshe që tregojnë qarkullimin e ujit.

Vlerësimi i nxënësve:

Nxënësit do të vlerësohen për punën e tyre grupore dhe atë individuale, ku do të vlerësohen për njohuritë mbi ndikimet e Diellit në dukuritë natyrore të planetit tonë.

Fusha kurrikulare: Shkencat e natyrës	Lënda: Njeriu dhe natyra	Shkalla e kurrikulës: Shkalla 2	Klasa: 4
---	------------------------------------	---	--------------------

Njësia mësimore:

39 Rëndësia e rrezeve të diellit në bimë dhe kafshë

RNF (Rezultatet e fushës kurrikulare):

1.6 Përshkruan pozitën e Tokës në Sistemin Diellor, lëvizjet e Tokës, Diellit, Hënës, dhe trupave të tjerë të këtij sistemi, elementet e hartës, përmbajtjen e hartës, legjendën e hartës, shenjat hartografike, skicën, planin, globin, veçoritë e elementeve natyrore të mjedisit natyror (relievin, klimën, ujërat, botën bimë dhe shtazore), bashkëveprimin njeri-natyrë, rreziqet natyrore, resurset natyrore e objektet e trashëgimisë natyrore, në veçanti ato të Republikës së Kosovës.

RNLT (Rezultatet e të nxënit të lëndës për temë)

Në fund të kësaj njësie, nxënësi:

- Sqaron rëndësinë e rrezeve të diellit për ekzistencën e jetës në tokë;
- Tregon pse rrezet e diellit janë të rëndësishme për bimët;
- Shpjegon rëndësinë e bimëve për jetën e kafshëve dhe njerëzve.

Kriteret e suksesit:

- Sqaro rëndësinë e rrezeve të diellit për ekzistencën e jetës në tokë;
- Trego pse rrezet e diellit janë të rëndësishme për bimët;
- Shpjego rëndësinë e bimëve për jetën e kafshëve dhe njerëzve.

Fjalët kyçe:

Drita, nxehtësia, bimët, kafshët.

Burimet:

Libri, fletorja e punës, interneti etj.

Lidhja me lëndët e tjera mësimore dhe/apo çështjet ndërkurrikulare:

Gjuhë dhe komunikim; Art; Shoqëria dhe mjedisi; Jeta dhe puna.

Metodologjia dhe veprimtaritë e nxënësve:

Nxënësit të ndahen në 3-4 grupe.

Parashikimi (P): Stuhi mendimesh, 15’.

Mësimdhënësi/ja u kërkon nxënësve që për 2-3 minuta t’i shohin figurat në libër, dhe pastaj të diskutojnë në grupe lidhur me atë se sa luan rol dielli në jetën e bimëve e kafshëve dhe të vetë njeriut. Pastaj, shtron pyetjet: Sa ndikon ai në prodhimin e ushqimit dhe oksigjenit nga ana e bimëve? Në çfarë mënyre ai ushqim i prodhuar nga bimët shfrytëzohet në hallka të caktuara të zingjirëve ushqimorë në natyrë? Si ndikon Dielli në plotësimin e nevojave me vitaminë D, etj.

Ndërtimi i njohurive (N): Lexim dhe mendim i drejtuar, 15’

Mësimdhënësi/ja u kërkon nxënësve që ta lexojnë njësinë mësimore “Rëndësia e rrezeve të diellit në bimë dhe kafshë” në mënyrë individuale, duke respektuar ndalesat në tekst dhe në fund të çdo ndalese diskutojnë për atë që shtjellohet në paragraf. Në këtë formë vazhdohet edhe me paragrafët e tjerë. Disa pyetje mund të përdoren për të nxitur diskutimin, si p.sh: Pse janë të domosdoshëm dyoksidi i karbonit dhe rrezet e diellit në mënyrë që bimët të krijojnë ushqim? Pse kafshët përfitojnë tërthorazi nga energjia e diellit? etj.

Përforcimi (P): Bashkëbisedim, plotësim, 10’

Në fletore të punës, nxënësit në mënyrë të pavarur plotësojnë vendet boshe në fjalitë e dhëna. Bisedo me shokët/shoqet për rëndësinë e rrezeve të diellit në zhvillimin e jetës së bimëve dhe kafshëve. A është e mundur jeta në natyrë pa dritën e diellit?.

Vlerësimi i nxënësve:

Nxënësit do të vlerësohen për punën e tyre grupore dhe atë individuale, ku do të vlerësohen për njohuritë që kanë fituar për rëndësinë e rrezeve të diellit në bimë dhe kafshë dhe për punën e pavarur në plotësimin e fletores së punës.

Fusha kurrikulare: Shkencat e natyrës	Lënda: Njeriu dhe natyra	Shkalla e kurrikulës: Shkalla 2	Klasa: 4
---	------------------------------------	---	--------------------

Njësia mësimore:

40 Ndërtimi i atmosferës dhe rëndësia e saj për jetën

RNF (Rezultatet e fushës kurrikulare):

1.6 Përshkruan pozitën e Tokës në Sistemin Diellor, lëvizjet e Tokës, Diellit, Hënës, dhe trupave të tjerë të këtij sistemi, elementet e hartës, përmbajtjen e hartës, legjendën e hartës, shenjat hartografike, skicën, planin, globin, veçoritë e elementeve natyrore të mjedisit natyror (relievin, klimën, ujërat, botën bimore dhe shtazore), bashkëveprimin njeri-natyrë, rreziqet natyrore, resurset natyrore e objektet e trashëgimisë natyrore, në veçanti ato të Republikës së Kosovës.

RNLT (Rezultatet e të nxënit të lëndës për temë):

Në fund të kësaj njësie, nxënësi:

- Përshkruan çfarë është atmosfera dhe si është e ndërtuar ajo;
- Tregon pse pa atmosferë nuk mund të ekzistojë jeta në tokë;
- Sqaron rolin e atmosferës në qarkullimin e ujit dhe motin;
- Shpjegon rëndësinë e atmosferës në dëgjimin e zërit.

Kriteret e suksesit:

- Përshkruaj çfarë është atmosfera dhe si është e ndërtuar ajo;
- Trego pse pa atmosferë nuk mund të ekzistojë jeta në tokë;
- Sqaro rolin e atmosferës në qarkullimin e ujit dhe motin;
- Shpjego rëndësinë e atmosferës në dëgjimin e zërit.

Fjalët kyçe:

Atmosfera, shtresat e atmosferës, përbërja kimike e atmosferës, moti,

Burimet:

Libri, fletorja e punës, atlasit, interneti etj.

Lidhja me lëndët e tjera mësimore dhe/apo çështjet ndërkurrikulare:

Gjuhët dhe komunikimi; Art; Shogëria dhe mjedisi.

Metodologjia dhe veprimtaritë e nxënësve:

Klasa ndahet në 3-5 grupe.

Parashikimi (P): Stuhi mendimesh, 15'

Mësimdhënësja/i e prezanton njësine mësimore “Ndërtimi i atmosferës dhe rëndësia e saj për jetën” dhe u drejtohet nxënësve me disa pyetje: Nga sa shtresa përbëhet atmosfera? Cila është përbërja e saj kimike? Pse atmosfera luan rol në krijimin e motit? etj. Pse pa atmosferë bota do të ishte e heshtur? Pastaj, diskutojnë nxënësit së bashku me mësimdhënësen/in rreth ndërtimit të atmosferës dhe rëndësisë së saj për jetën.

Ndërtimi i njohurive (N): Përpilim, diskutim, 15'

Mësimdhënësja/i u jep kohë nxënësve që ta përpilojnë një listë të karakteristikave të atmosferës dhe pastaj të diskutojnë së bashku shoqet/shokët e klasës me mësuesen/in, etj.

Përforcimi (P): Detyrë, 15'

Mësimdhënësja/i u kërkon nxënësve që nga njohuritë e fituara në librin bazë dhe nga pyetjet dhe diskutimet në klasë të plotësojnë vendet boshe në figurë dhe të shkruajnë përgjigjet në pyetjet e parashtruara.

Vlerësimi i nxënësve:

Nxënësit vlerësohen nga mësimdhënësja/i për punën individuale dhe grupore gjatë pyetjeve dhe diskutimeve si dhe plotësimit të fletores së punës.

Fusha kurrikulare: Shkencat e natyrës	Lënda: Njeriu dhe natyra	Shkalla e kurrikulës: Shkalla 2	Klasa: 4
---	------------------------------------	---	--------------------

Njësia mësimore:

41 Ndërtimi i brendshëm i tokës

RNF (Rezultatet e fushës kurrikulare):

1.6 Përshkruan pozitën e Tokës në Sistemin Diellor, lëvizjet e Tokës, Diellit, Hënës, dhe trupave të tjerë të këtij sistemi, elementet e hartës, përmbajtjen e hartës, legjendën e hartës, shenjat hartografike, skicën, planin, globin, veçoritë e elementeve natyrore të mjedisit natyror (relievin, klimën, ujërat, botën bimore dhe shtazore), bashkëveprimin njeri-natyrë, rreziqet natyrore, resurset natyrore e objektet e trashëgimisë natyrore, në veçanti ato të Republikës së Kosovës.

RNLT (Rezultatet e të nxënit të lëndës për temë):

Në fund të kësaj njësie, nxënësi:

- Tregon cilat janë pjesët e tokës;
- Sqaron ndërtimin e kores oqeanike dhe kontinentale të tokës;
- Përshkruan ndërtimin e mantelit dhe bërthamës së tokës.

Kriteret e suksesit:

- Trego cilat janë pjesët e tokës;
- Sqaro ndërtimin e kores oqeanike dhe kontinentale të tokës;
- Përshkruaj ndërtimin e mantelit dhe bërthamës së tokës.

Fjalët kyçe:

Ndërtimi i tokës, korja e tokës, manteli i tokës, bërthama e tokës.

Burimet:

Libri, fletorja e punës, atlasit, interneti etj.

Lidhja me lëndët e tjera mësimore dhe/apo çështjet ndërkurrikulare:

Gjuhët dhe komunikimi; Art; Shoqëria dhe mjedisi.

Metodologjia dhe veprimtaritë e nxënësve:

Klasa ndahet në 3-5 grupe.

Parashikimi (P): Stuhi mendimesh, 15'

Mësimdhënësja/i e prezanton njësinë mësimore “Ndërtimi i brendshëm i tokës” dhe u drejtohet nxënësve me dy pyetje: Nga sa shtresa përbëhet toka? Në sa shtresa është e ndarë bërthama? Pastaj, diskutojnë nxënësit së bashku me mësimdhënësen/in rreth shtresave të tokës dhe përbërjes së tyre.

Ndërtimi i njohurive (N): Përpilim, diskutim, 15'

Mësimdhënësja/i u jep kohë nxënësve që ta përpilojnë një listë të karakteristikave të secilës nga shtresat e tokës dhe pastaj të diskutojnë së bashku shoqet/shokët e klasës me mësuesen/in.

Përforsimi (P): Detyrë, 15'

Mësimdhënësja/i u kërkon nxënësve që nga njohuritë e fituara në librin bazë dhe nga pyetjet dhe diskutimet në klasë, të shkruajnë në figurë shtresat e tokës dhe të shkruajnë përgjigjen e pyetjes lidhur me krahasimin e ndërtimit të brendshëm të tokës me një frutë, siç është pjeshka ose kumbulla.

Vlerësimi i nxënësve:

Nxënësit vlerësohen nga mësimdhënësja/i për punën individuale dhe grupore gjatë pyetjeve dhe diskutimeve, si dhe për plotësimin e fletores së punës.

Fusha kurrikulare: Shkencat e natyrës	Lënda: Njeriu dhe natyra	Shkalla e kurrikulës: Shkalla 2	Klasa: 4
---	------------------------------------	---	--------------------

Njësia mësimore:

42 Sa ka ujë në planetin Tokë?

RNF (Rezultatet e fushës kurrikulare):

1.6 Përshkruan pozitën e Tokës në Sistemin Diellor, lëvizjet e Tokës, Diellit, Hënës, dhe trupave të tjerë të këtij sistemi, elementet e hartës, përmbajtjen e hartës, legjendën e hartës, shenjat hartografike, skicën, planin, globin, veçoritë e elementeve natyrore të mjedisit natyror (relievin, klimën, ujërat, botën bimore dhe shtazore), bashkëveprimin njeri-natyrë, rreziqet natyrore, resurset natyrore e objektet e trashëgimisë natyrore, në veçanti ato të Republikës së Kosovës.

RNLT (Rezultatet e të nxënit të lëndës për temë):

Në fund të kësaj njësie, nxënësi:

- Tregon sa sipërfaqe të planetit tonë e mbulon uji;
- Identifikon cili ujë gjendet në përqindjen më të madhe në planet;
- Sqaron nga vjen uji i ëmbël dhe në çfarë përqindje gjendet avulli në suaza të atmosferës.

Kriteret e suksesit:

- Trego sa sipërfaqe të planetit tonë e mbulon uji;
- Identifiko cili ujë gjendet në përqindjen më të madhe në planet;
- Sqaro nga vjen uji i ëmbël dhe në çfarë përqindje gjendet avulli në suaza të atmosferës.

Fjalët kyçe:

Planeti Tokë, uji i ëmbël, uji i kripur.

Burimet:

Libri, fletorja e punës, atlasit, interneti etj.

Lidhja me lëndët e tjera mësimore dhe/apo çështjet ndërkurrikulare:

Gjuhët dhe komunikimi; Art; Shogëria dhe mjedisi.

Metodologjia dhe veprimtaritë e nxënësve:

Klasa ndahet në 3-5 grupe.

Parashikimi (P): Stuhi mendimesh, 15'

Mësimdhënësja/i e prezanton njësine mësimore “Sa ka ujë në planetin Tokë” dhe u drejtohet nxënësve me dy pyetje: Sa për qind e sipërfaqes së planetit Tokë është e mbuluar me ujë? Cili ujë e përbën pjesën më të madhe të ujit në sipërfaqen e planetit Tokë? Pastaj, të diskutojnë nxënësit, së bashku me mësimdhënësen/in, rreth sasisë së ujit në planetin Tokë dhe si qarkullon ai vazhdimisht.

Ndërtimi i njohurive (N): Përpilim, diskutim, 10'

Mësimdhënësja/i u jep kohë nxënësve që ta përpilojnë një listë të vendeve ku qarkullon uji i i ëmbël. Pastaj, do të diskutojnë së bashku, shoqet/shokët e klasës me mësuesen/in, pse ky ujë është jetik për mbijetesën tonë.

Përforcimi (P): Detyrë, 20'

Mësimdhënësja/i u kërkon nxënësve që nga njohuritë e fituara në librin bazë dhe nga pyetjet dhe diskutimet në klasë të plotësojnë vendet boshe në figurë për përqindjen e sipërfaqes ujore dhe tokësore në planetin Tokë. Gjithashtu të zhvillojnë eksperimentin për mënyrën e avullimit të ujit të përshkruar në fletoren e punës.

Vlerësimi i nxënësve:

Nxënësit vlerësohen nga mësimdhënësja/i për punën individuale dhe grupore gjatë pyetjeve dhe diskutimeve, gjatë plotësimit të fletores së punës dhe gjatë realizimit të eksperimentit.

Fusha kurrikulare: Shkencat e natyrës	Lënda: Njeriu dhe natyra	Shkalla e kurrikulës: Shkalla 2	Klasa: 4
---	------------------------------------	---	--------------------

Njësia mësimore:

43 Faktorët që ndikojnë në përhapjen e botës bimore dhe shtazore

RNF (Rezultatet e fushës kurrikulare):

1.6 Përshkruan pozitën e Tokës në Sistemin Diellor, lëvizjet e Tokës, Diellit, Hënës, dhe trupave të tjerë të këtij sistemi, elementet e hartës, përmbajtjen e hartës, legjendën e hartës, shenjat hartografike, skicën, planin, globin, veçoritë e elementeve natyrore të mjedisit natyror (relievin, klimën, ujërat, botën bimore dhe shtazore), bashkëveprimin njeri-natyrë, rreziqet natyrore, resurset natyrore e objektet e trashëgimisë natyrore, në veçanti ato të Republikës së Kosovës.

RNLT (Rezultatet e të nxënit të lëndës për temë)

Në fund të kësaj njësie, nxënësi:

- Identifikon faktorët që ndikojnë në përhapjen e botës bimore e shtazore në Tokë;
- Shpjegon pse nga ekuatori deri në Arktik dhe nga rrëza e malit deri në majë të tij ndërron bota bimore e shtazore.

Kriteret e suksesit:

- Identifiko faktorët që ndikojnë në përhapjen e botës bimore e shtazore në Tokë;
- Shpjego pse nga ekuatori deri në Arktik dhe nga rrëza e malit deri në majë të tij ndërron bota bimore e shtazore.

Fjalët kyçe:

Bota bimore, bota shtazore, ekuatori, Arktiku, faktorët klimatikë, drita, temperatura, lagështia, relievi, lartësia mbidetare.

Burimet:

Libri, fletorja e punës, atlasit, interneti etj.

Lidhja me lëndët e tjera mësimore dhe/apo çështjet ndërkurrikulare:

Gjuhë dhe komunikim; Art; Shoqëria dhe mjedisi; Jeta dhe puna.

Metodologjia dhe veprimtaritë e nxënësve:

Nxënësit të ndahen në 3-4 grupe.

Parashikimi (P): Stuhi mendimesh, 15’.

Mësimdhënësi/ja u kërkon nxënësve që për 2-3 minuta t’i shohin figurat në libër, dhe pastaj të diskutojnë në grupe lidhur me atë se cilët janë faktorët të cilët ndikojnë në shtrirjen (përhapjen) horizontale dhe vertikale të botës bimore e shtazore në Planetin Tokë. Pastaj shtron pyetjet: Sa ndikon temperatura dhe lagështia? Sa ndikon lartësia mbidetare? Sa ndikon pozicioni gjeografik? etj.

Ndërtimi i njohurive (N): Lexim dhe mendim i drejtuar, 15’

Mësimdhënësi/ja u kërkon nxënësve që ta lexojnë njësinë mësimore “Faktorët që ndikojnë në përhapjen e botës bimore dhe shtazore” në mënyrë individuale, duke respektuar ndalesat në tekst dhe në fund të çdo ndalese, diskutojnë për atë që shtjellohet në paragraf. Në këtë formë vazhdohet edhe me paragrafët e tjerë. Disa pyetje mund të përdoren për të nxitur diskutim, si p.sh: Pse ndikon temperatura dhe lagështia në përhapjen e botës bimore dhe shtazore? Pse ndikon lartësia mbidetare në përhapjen e botës bimore dhe shtazore? Pse ndikon pozicioni gjeografik (p.sh. pozicioni i ndryshëm gjeografik i tundrës dhe pyjeve tropikale të shiut) në përhapjen e botës bimore dhe shtazore? etj.

Përforcimi (P): Bashkëbisedim, plotësim, 10’

Në fletore të punës, nxënësit në mënyrë të pavarur plotësojnë vendet boshe në fjalitë e dhëna. Gjithashtu shkruajnë nën çdo figurë emrin e zonës me përhapje të botës bimore e shtazore përkatëse. Bisedo me shokët/shoqet për rëndësinë e faktorëve klimatikë si: temperatura, lagështia përkatësisht reshjet etj., në përhapjen e botës bimore e shtazore në tokë.

Vlerësimi i nxënësve:

Nxënësit do të vlerësohen për punën e tyre grupore dhe atë individuale, ku do të vlerësohen për njohuritë që kanë fituar për faktorët që ndikojnë në përhapjen e botës bimore dhe shtazore dhe për punën e pavarur në plotësimin e fletores së punës.

Fusha kurrikulare: Shkencat e natyrës	Lënda: Njeriu dhe natyra	Shkalla e kurrikulës: Shkalla 2	Klasa: 4
---	------------------------------------	---	--------------------

Njësia mësimore:

Bashkëveprimi njeri-natyrë

44 Ndotja e mjedisit

RNF (Rezultatet e fushës kurrikulare):

1.6 Përshkruan pozitën e Tokës në Sistemin Diellor, lëvizjet e Tokës, Diellit, Hënës, dhe trupave të tjerë të këtij sistemi, elementet e hartës, përmbajtjen e hartës, legjendën e hartës, shenjat hartografike, skicën, planin, globin, veçoritë e elementeve natyrore të mjedisit natyror (relievin, klimën, ujërat, botën bimore dhe shtazore), bashkëveprimin njeri-natyrë, rreziqet natyrore, resurset natyrore e objektet e trashëgimisë natyrore, në veçanti ato të Republikës së Kosovës.

RNLT (Rezultatet e të nxënit të lëndës për temë)

Në fund të kësaj njësie, nxënësi:

- Analizon pse dikur natyra ishte rrezik për njeriun, ndërsa sot njeriu është rrezik për natyrën;
- Tregon cilët janë shkaktarët e ndotjes së ujit dhe sqaron si mund të parandalojmë ndotjen e ujit;
- Identifikon faktorët që ndikojnë në ndotjen dhe dëmtimin e tokës, dhe tregon pse nuk duhen bërë ndërtime në tokat bujqësore;
- Tregon cilat janë burimet natyrore dhe sqaron pse duhen shfrytëzuar kujdesshëm.

Kriteret e suksesit:

- Analizo pse dikur natyra ishte rrezik për njeriun, ndërsa sot njeriu është rrezik për natyrën;
- Trego cilët janë shkaktarët e ndotjes së ujit dhe sqaro si mund të parandalojmë ndotjen e ujit;
- Identifiko faktorët që ndikojnë në ndotjen dhe dëmtimin e tokës, dhe trego pse nuk duhen bërë ndërtime në tokat bujqësore;
- Trego cilat janë burimet natyrore dhe sqaro pse duhen shfrytëzuar kujdesshëm.

Fjalët kyçe:

Natyra, njeriu, biodiversiteti, ndotja e ujit, ndotja e tokës, shpyllëzimet, kimikatet bujqësore, djegia e mbeturinave, ndërtimet, parku kombëtar.

Burimet:

Libri, fletorja e punës, atlasit, interneti etj.

Lidhja me lëndët e tjera mësimore dhe/apo çështjet ndërkurrikulare:

Gjuhë dhe komunikim; Art; Shoqëria dhe mjedisi; Jeta dhe puna.

Metodologjia dhe veprimtaritë e nxënësve:

Nxënësit të ndahen në 3-4 grupe.

Parashikimi (P): Stuhi mendimesh, 15’.

Mësimdhënësi/ja u kërkon nxënësve që për 2-3 minuta t’i shohin figurat në libër, dhe pastaj të diskutojnë në grupe lidhur me atë se cili është ndikimi i njeriut në dëmtimin e vlerave të natyrës. Pastaj shtron pyetjet: Sa po ndikon njeriu në ndotjen e ujit? Sa po ndikon ai në ndotjen dhe shkatërrimin e tokës? Sa po ndikon në shpyllëzime? Pse duhet kushtuar kujdes mbrojtjes së objekteve të trashëgimisë natyrore? etj.

Ndërtimi i njohurive (N): Lexim dhe mendim i drejtuar, 15’

Mësimdhënësi/ja u kërkon nxënësve që ta lexojnë njësinë mësimore “Bashkëveprimi njeri-natyrë” në mënyrë individuale, duke respektuar ndalesat në tekst dhe në fund të çdo ndalese të diskutojnë për atë që shtjellohet në paragraf. Në këtë formë vazhdohet edhe me paragrafët e tjerë. Disa pyetje mund të përdoren për të nxitur diskutimin, p.sh.: Pse sot është problem i madh përdorimi i kimikateve bujqësore? Si ndikojnë ndërtimet e paplanifikuara në humbjen e tokave pjellore? Cilat janë pasojat e shpyllëzimeve? Pse mbrojtja e burimeve natyrore është domosdoshmëri? etj.

Përforcimi (P): Bashkëbisedim, plotësim, 10’

Në fletore të punës, nxënësit në mënyrë të pavarur plotësojnë vendet boshe në fjalitë e dhëna. Bisedo me shokët/shoqet për ndikimin e njeriut sot në burimet e natyrës, domosdoshmërinë e ruajtjes së këtyre burimeve për vete dhe për gjeneratat që do vijnë pas nesh.

Vlerësimi i nxënësve:

Nxënësit do të vlerësohen për punën e tyre grupore dhe atë individuale, ku do të vlerësohen për njohuritë që kanë fituar mbi ndikimin e njeriut në burimet e natyrës, masat që duhen ndërmarrë për ruajtjen e tyre, dhe për punën e pavarur në plotësimin e fletores së punës.

Fusha kurrikulare: Shkencat e natyrës	Lënda: Njeriu dhe natyra	Shkalla e kurrikulës: Shkalla 2	Klasa: 4
---	------------------------------------	---	--------------------

Njësia mësimore:

Bashkëveprimi njeri-natyrë **45 Ruajtja e trashëgimisë natyrore**

RNF (Rezultatet e fushës kurrikulare):

1.6 Përshkruan pozitën e Tokës në Sistemin Diellor, lëvizjet e Tokës, Diellit, Hënës, dhe trupave të tjerë të këtij sistemi, elementet e hartës, përmbajtjen e hartës, legjendën e hartës, shenjat hartografike, skicën, planin, globin, veçoritë e elementeve natyrore të mjedisit natyror (relievin, klimën, ujërat, botën bimore dhe shtazore), bashkëveprimin njeri-natyrë, rreziqet natyrore, resurset natyrore e objektet e trashëgimisë natyrore, në veçanti ato të Republikës së Kosovës.

RNLT (Rezultatet e të nxënësve të lëndës për temë)

Në fund të kësaj njësie, nxënësi:

- Dallon burimet natyrore dhe sqaron pse duhen shfrytëzuar kujdesshëm.
- Tregon disa nga bimët dhe kafshët e rralla dhe karakteristike që rriten në Kosovë dhe Ballkan.

Kriteret e suksesit:

- Dallon burimet natyrore dhe sqaro pse duhen shfrytëzuar kujdesshëm.
- Tregon disa nga bimët dhe kafshët e rralla dhe karakteristike që rriten në Kosovë dhe Ballkan.

Fjalët kyçe:

Burimet natyrore, uji, ajri, biodiversiteti, toka, Parku kombëtar, Shpella e Gadimës.

Burimet:

Libri, fletorja e punës, atlasit, interneti etj.

Lidhja me lëndët e tjera mësimore dhe/apo çështjet ndërkurrikulare:

Gjuhë dhe komunikim; Art; Shoqëria dhe mjedisi; Jeta dhe puna.

Metodologjia dhe veprimtaritë e nxënësve:

Nxënësit të ndahen në 3-4 grupe.

Parashikimi (P): Stuhi mendimesh, 15’.

Mësimdhënësi/ja u kërkon nxënësve që për 2-3 minuta t’i shohin figurat në libër, dhe pastaj të diskutojnë në grupe lidhur me atë se cili është ndikimi i njeriut në dëmtimin e vlerave të natyrës. Pastaj shtron pyetjet: Sa po ndikon njeriu në dëmtimin e objekteve të trashëgimisë natyrore? Pse duhet kushtuar kujdes mbrojtjes së objekteve të trashëgimisë natyrore? etj.

Ndërtimi i njohurive (N): Lexim dhe mendim i drejtuar, 15’

Mësimdhënësi/ja u kërkon nxënësve që ta lexojnë njësinë mësimore “Bashkëveprimi njeri-natyrë” në mënyrë individuale, duke respektuar ndalesat në tekst dhe në fund të çdo ndalese të diskutojnë për atë që shtjellohet në paragraf. Në këtë formë vazhdohet edhe me paragrafët e tjerë. Disa pyetje mund të përdoren për të nxitur diskutimin, p.sh.: Cilat janë objektet e trashëgimisë natyrore në Kosovë që ju dini? Pse mbrojtja e burimeve natyrore është domosdoshmëri? etj.

Përforcimi (P): Bashkëbisedim, plotësim, 10’

Në fletore të punës, nxënësit në mënyrë të pavarur plotësojnë vendet boshe në fjalitë e dhëna. Bisedo me shokët/shoqet për ndikimin e njeriut sot në burimet e natyrës, objektet e trashëgimisë natyrore, domosdoshmërinë e ruajtjes së këtyre burimeve dhe objekteve për vete dhe për gjeneratat që do vijnë pas nesh.

Vlerësimi i nxënësve:

Nxënësit do të vlerësohen për punën e tyre grupore dhe atë individuale, ku do të vlerësohen për njohuritë që kanë fituar mbi ndikimin e njeriut në burimet e natyrës, objektet e trashëgimisë natyrore, masat që duhen ndërmarrë për ruajtjen e tyre, dhe për punën e pavarur në plotësimin e fletores së punës.

Testi vlerësues

Test në lëndën: **Njeriu dhe natyra**

Klasa IV

Emri dhe mbiemri i nxënësit: _____ Data: _____

Nr.	Pyetjet	Pikët
1.	Vendos ☒ te fjalitë e sakta dhe ☐ te fjalitë e pasakta. ☐ Organizmat e gjallë mund të jetojnë pa ajër. ☐ Prodhuesit e oksigjenit janë bimët. ☐ Përbërësi me përqindjen më të madhe në ajër është oksigjeni. ☐ Smogu krijohet nga përzierja e mjegullës me tym, gazra tjerë dhe pluhur.	4
2.	Kur trupi lëvizë në një vizë të drejtë quhet _____	2
3.	Trego një shembull të një shndërrimi të këthyeshëm dhe një të pakthyeshëm nga jeta e përditshme. _____ _____	2
4.	Vendos në vendin e duhur fjalët e dhëna: Vëllimi, Masa, Dendësia _____ është hapësira që zë një objekt. _____ është masa e materies në një vëllim të caktuar. _____ është sasia e materies në një objekt.	5
5.	Trupat e lëngët kanë një vëllim por, marrin formën e enës. E SAKTË E GABUAR	1

6.	Parandalimi i problemeve me eshtrat e dobët arrihet me marrjen e: a) Sheqerit b) Yndyrës c) Proteinave d) Kalciumit dhe magnezit	2
7.	Ngjarja më e veçantë në pubertetin e vajzës është _____ _____	1
8.	Trego çfarë është energjia e ripërtitshme dhe trego burimet e saj? _____ _____ _____	4
9.	Arsyeto rëndësinë e riprodhimit te organizmat e gjallë dhe trego mënyrën si ata riprodhohen. _____ _____ _____	2
10.	Trego mënyrat e ruajtjes së ushqimit nga prishja. _____ _____ _____ _____	4
11.	Trego mënyrat e orientimit në natyrë. _____ _____ _____ _____	3

Shkalla e vlerësimit:

0-11 (1)	12-17 (2)	18-23 (3)	24-26 (4)	27-30 (5)
----------	-----------	-----------	-----------	-----------

--	--	--	--	--

Prindi _____

Literatura

Ukimeraj L. dhe Zhinipotoku – Behluli Rr. (2014): Doracaku i praktikave të mira - Mësime model të punuara nga Mësimdhënësit (Matematika (klasat 1-5), Njeriu dhe natyra (klasat 3-5)). Deutsche Gesellschaft für Internationale Zusammenarbeit (GIZ) GmbH.

Miller, K., Levine, J., (2007): Biology-Teachers- Third edition. Florida. USA.